XIV. évfolyam 47. szám. *1958. november 20.* **Ára: 1 forint**

Ludas Matyi

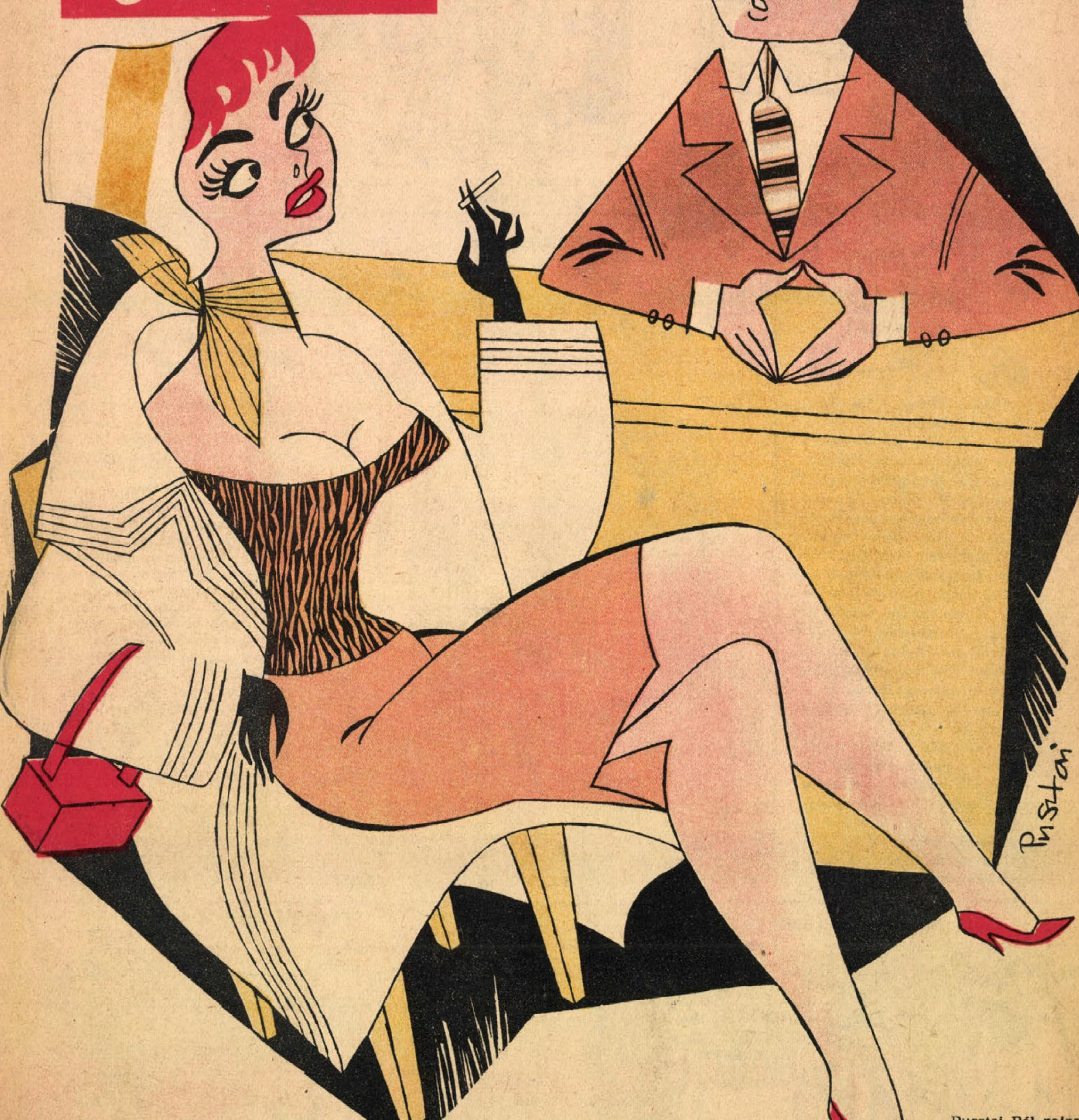

Pusztai Pál rajza

— Szakismerete nincs. Gép mellé nem akar állni. Arra viszont, amire alkalmas lenne, sajnos, nincs béralapunk . . .

Önkiszolgáló

Gerő Sándor rajza

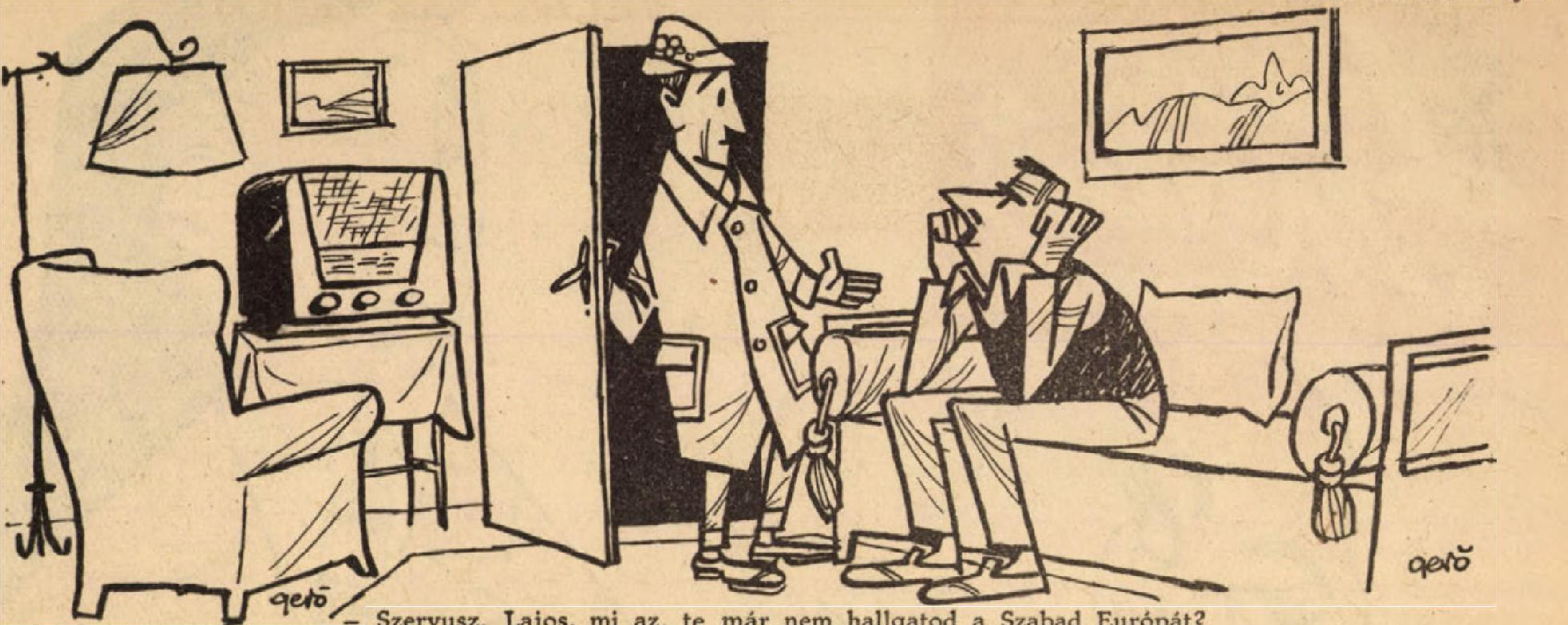

– Szervusz, Lajos, mi az, te már nem hallgatod a Szabad Európát?
– Nem, most magam találom ki a rémhíreket!

Kinek tapsoltak?

Theodor Heuss, a Szövetségi Német Köztársaság 74 éves elnöke, a joviális „Heuss papa", kissé melankólikusan érkezett vissza Bonnba angliai hivatalos látogatásáról. Bizony, a nagy gonddal előkészített fogadtatás a sajtó és a nép ellenállása miatt balsikerrel végződött. Az elnök keserűen mondotta el az újságíróknak, hogy az ünnepélyes bevonuláskor rendkívül hideg fogadtatásban részesült.

– De hiszen tapsolt az útszéleken felvonult tömeg! – jegyezte meg egy újságíró.

Mire az elnök rezignáltan válaszolta:

– Mint régi közéleti ember analizálni tudom a lelkesedést. A tapsok nyolcvan százaléka a mellettem ülő fiatal királynőnek szólt, tíz százaléka a gyönyörű paripáknak és csak tíz százaléka nekem: a kivonult németek tapsa.

A törzsvendég

Réber László rajza

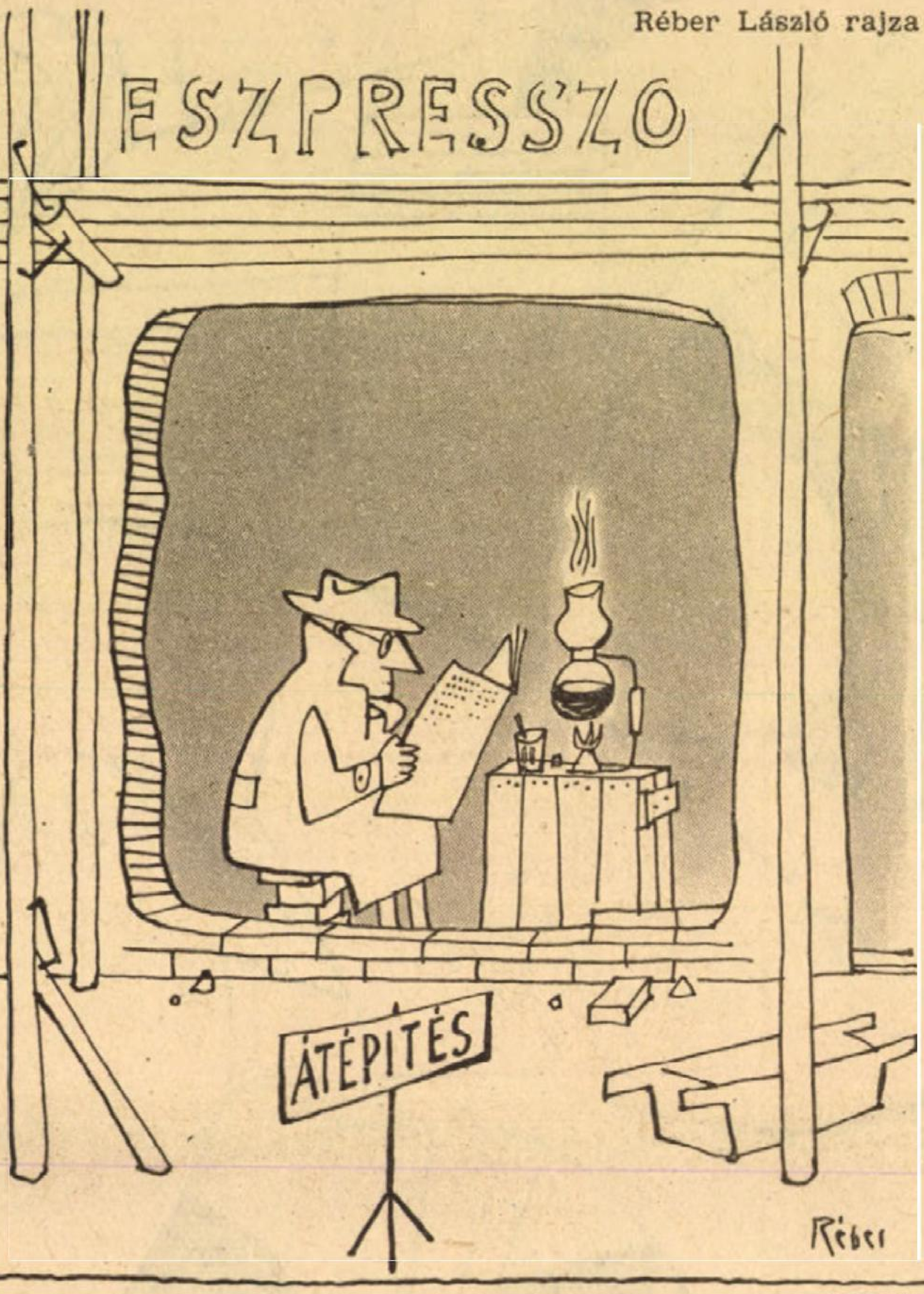

KI A BÜNBAK?

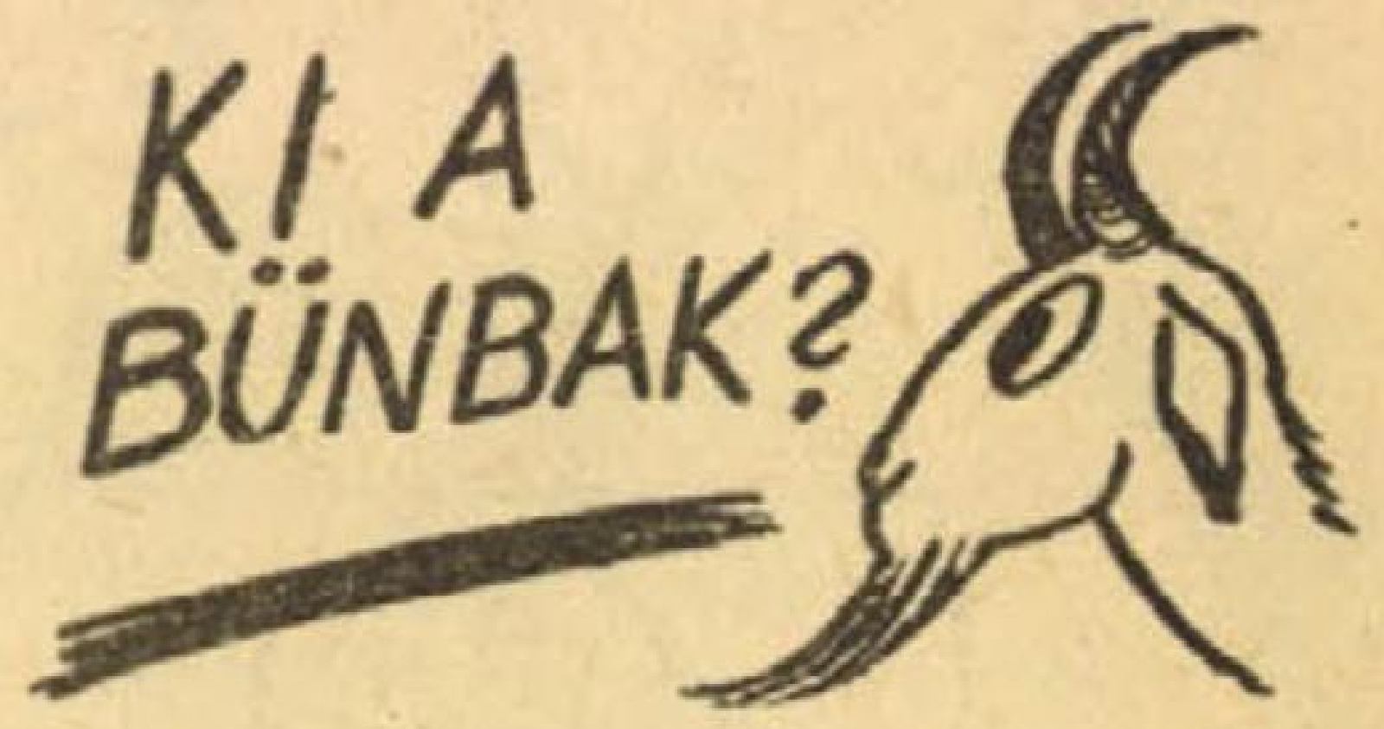

Nagy a nyüzsgés a súlyos vereséget szenvedett amerikai köztársasági párt berkeiben. Ki felelős a kudarcért? Ki a bűnbak? Általában megoszlanak a vélemények. Az egyik csoport azt vallja, hogy Eisenhower elnök személye az oka a vereségnek. Ő jól tudta, hogy beteg, nem lett volna szabad vállalnia a második négyéves elnökséget és nem lett volna szabad magát olyan panamisták által irányítani, mint Sherman Adams, a megbuktatott elnöki tanácsadó.

De a nagy többség a külügyminiszter rendkívül népszerűtlen személyének és botor keleti politikájának tulajdonítja a megsemmisítő vereséget. A párt egyik bukott képviselőjelöltje a következő szavakkal igyekezett lecsillapitani a kedélyeket:

– Nem Eisenhower az oka a kudarcnak és nem Dulles. Az az ötmillió republikánus az oka, aki ezen a választáson az ellenpártra szavazott.

A verklis hadüzenete

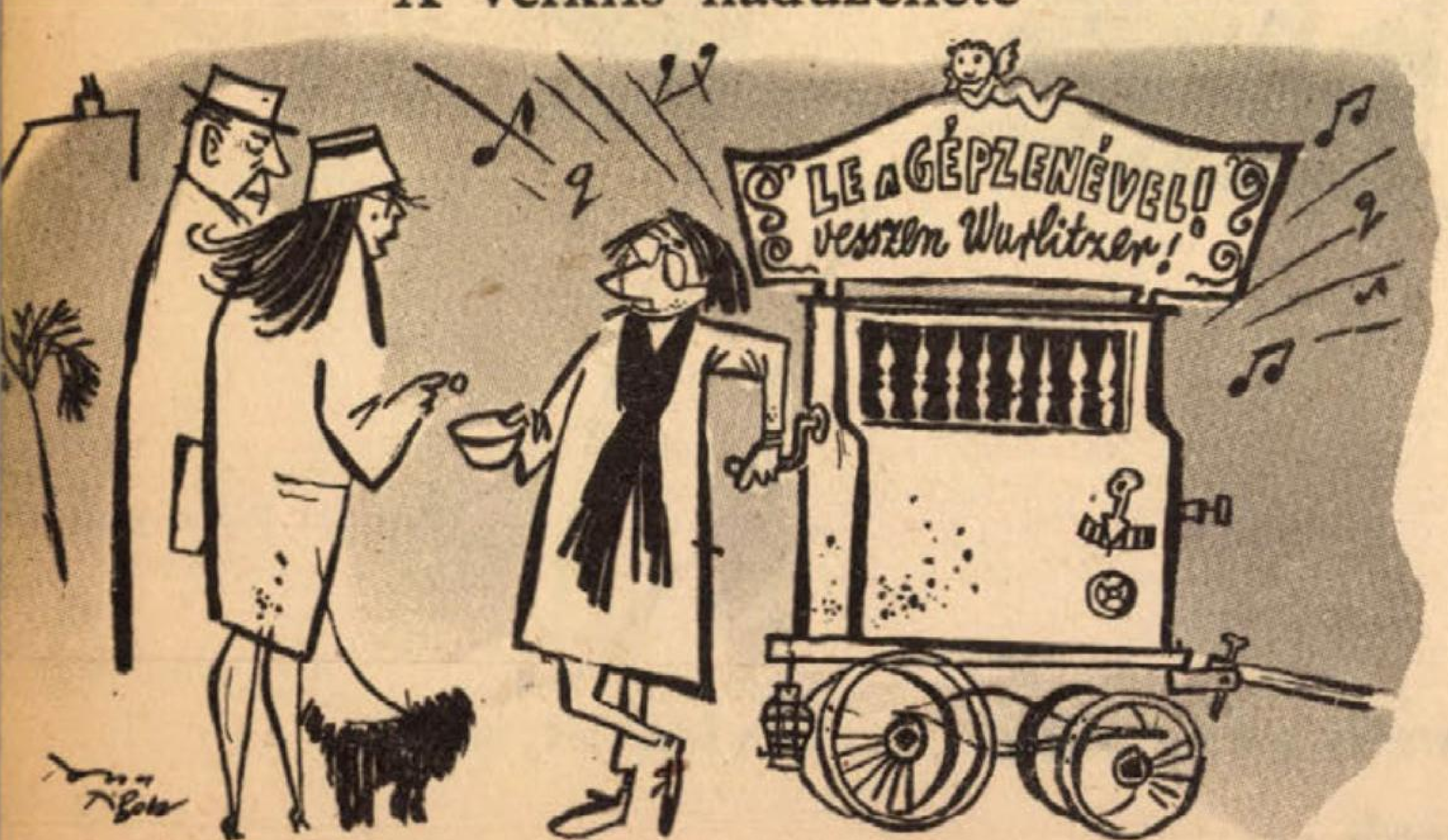
LE A GÉPZENÉVEL!
vesszen Wurlitzer!

Haladni kell a korral

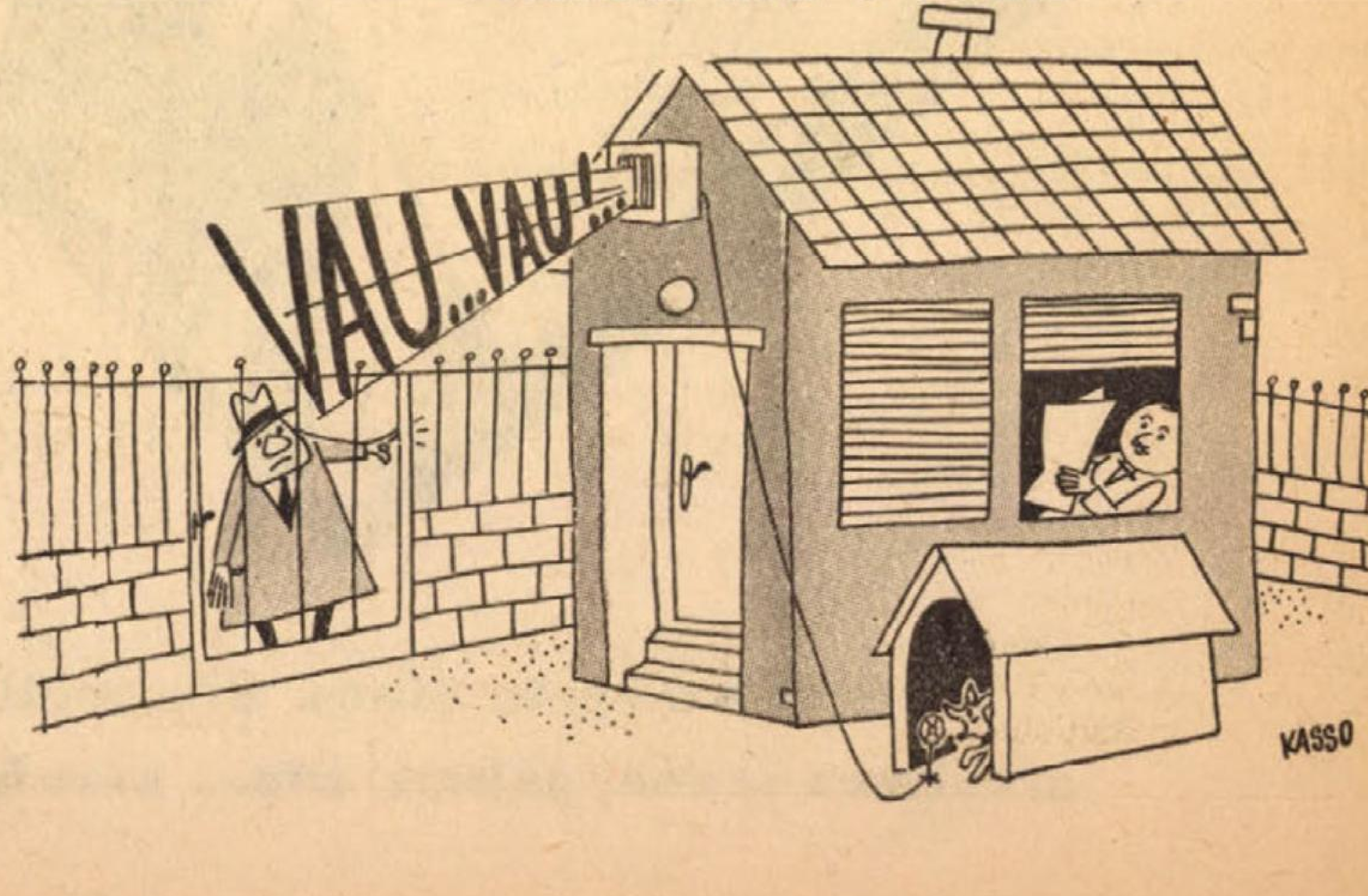

Ezek a mai gyerekek!

Nahát, ezt el kell mondanom.

Az úgy volt, hogy már tíz perce álldogáltam a Közértben egy pult előtt, amikor egy kis bajuszos, kopaszodó kölyök — nem lehetett több negyvenöt évesnél — elibém tolakodott és még csak azt sem mondta, hogy papsajt.

— Szedte-vette-teremtette! — mondtam fejcsóválva a gyermeknek, de még mosolyogva: — Hát szabad ilyeneket csinálni?

Erre a kis totyakos taknyos nem átallotta azt felelni:

— Én jöttem előbb! — s tiszteletlenül az arcomba nevetett. Nyugodt ember vagyok és birkatürelmes, de ez a prücsök, akinek a szakállán még ott volt a tojáshéj, ez a rosszul nevelt, lódító magzat kihozott a béketűrésemből.

— Ejnye, ejnye! — kiáltottam felháborodottan. — Ami sok, az sok!

Mit gondolnak, mi volt a válasz? Ez az aranyfogú hátulgombolós felfújta az arcát és egy olyat mondott, de egy olyat, hogy fülig pirultam.

— Nahát, ezek a mai gyerekek! — gondoltam magamban keserűen. — Vajon kitől tanulja egy negyvenöt éves lurkó ezeket a csúnya szavakat?

— Most már elég legyen! — szóltam erélyesen. — Én jöttem előbb és punktum!

— Még mit nem! — feleselt a borvirágos orrú takonypóc. — Azt hiszi, hagyom magam kitúrni?

Lehunytam a szemem és nem szóltam egy szót sem, nem akartam megbántani a fiút, mert közben az eszembe jutott: hátha ez a kölyök csak szeretetre vágyik, s azért ilyen tolakodós. Hátha szeretet után tolakszik? Ki lát bele egy tarfejű, szakállas kisfiú lelkébe?

— Ne hagyd magad, Lajos! — visította hirtelen egy női hang. — Én is itt vagyok!

Kiderült, hogy az illetlenül beszélő, neveletlen vademberke nincs egyedül: egy negyven év körüli, dúlt tekintetű, terebélyes kisleánykával jött vásárolni. A visítozó agg csitri, az ernyőjével hadonászó fityfiritty teljesen megfeledkezett a kötelező lányos szeméremről és borízű hangon újabb akciókra biztatta játszópajtását.

De annak nem kellett sok biztatás. Döfött egyet rajtam és beüvöltött a pult mögé:

— Hé, mi lesz? Tegnap óta itt állok!

Feladtam a harcot és üres cekkerrel mentem haza. Útközben találkoztam egy barátommal, aki megkérdezte, miért vagyok ilyen szomorú, mire én elmeséltem a kalandomat.

A barátom csak legyintett:

— Hagyd el!... Épp most hallottam, hogy egy ötvenöt éves kamasz, valami H. Lacika, könyvelősdi közben elsikkasztott százezer forintocskát...

— Borzasztó! — hüledeztem. — Talán füttyülős cukrot vett érte?... Mit lehet tudni...

— Zs. Gyuszikát te is ismered... Gyuszika harminc évig játszott papást-mamást egy kislánnyal és most azt hallom, otthagyta és elment egy másik kislánnyal verespecsenyézni...

— Fantasztikus! — sóhajtottam. — Ezek a mai gyerekek! Mondd, mi lesz belőlük?

— Nem tudom — felelte a barátom. — Azt csak a jóisten tudja és Dezséri László a Rádióban.

Mikes György

VÁLASZTÁS UTÁN

Kedd este a Nagykörúton

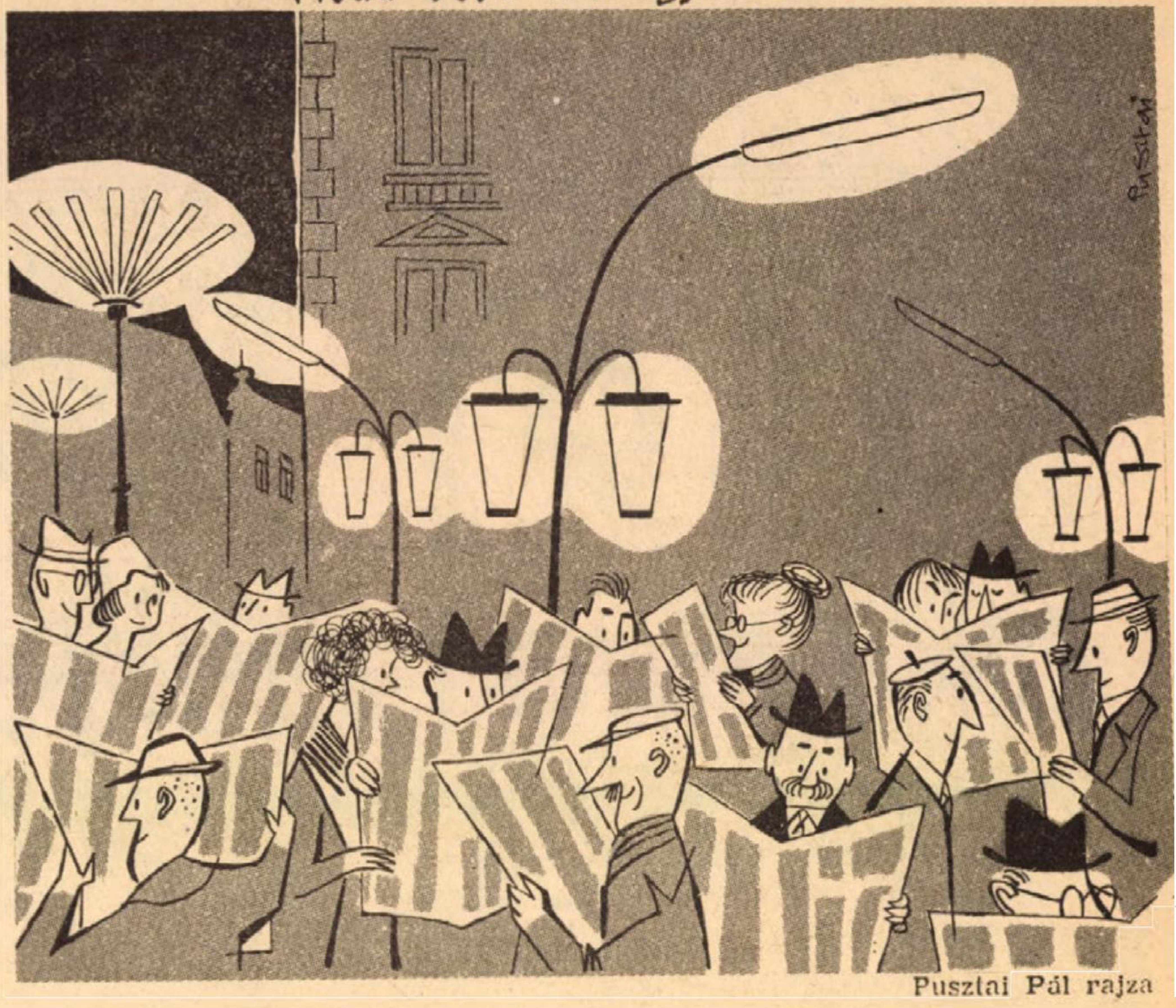

Pusztai Pál rajza

Növekszik Dulles népszerűsége Amerikában

Szűr-Szabó József rajza

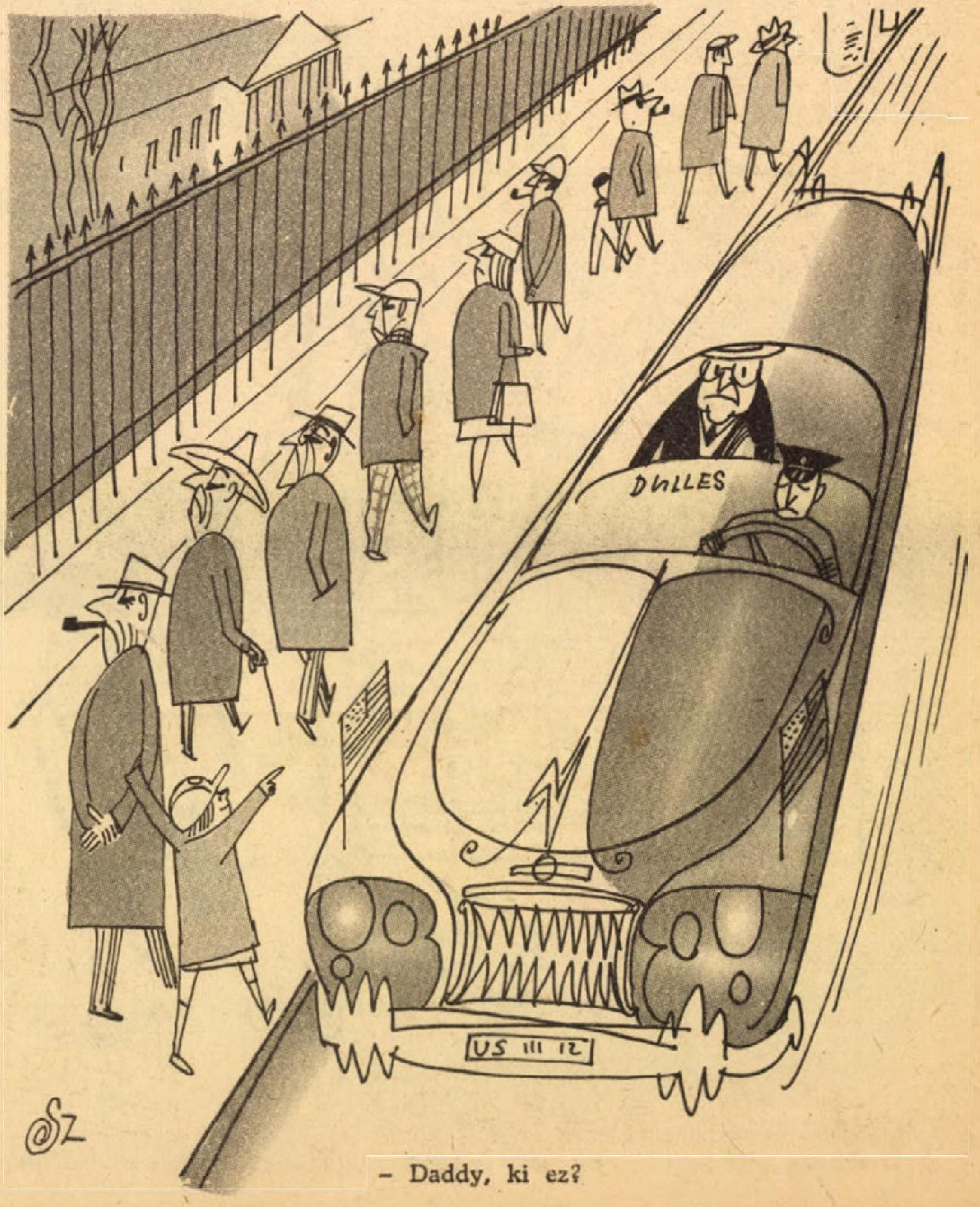

– Daddy, ki ez?

Őszi szerelem

Várnai György rajza

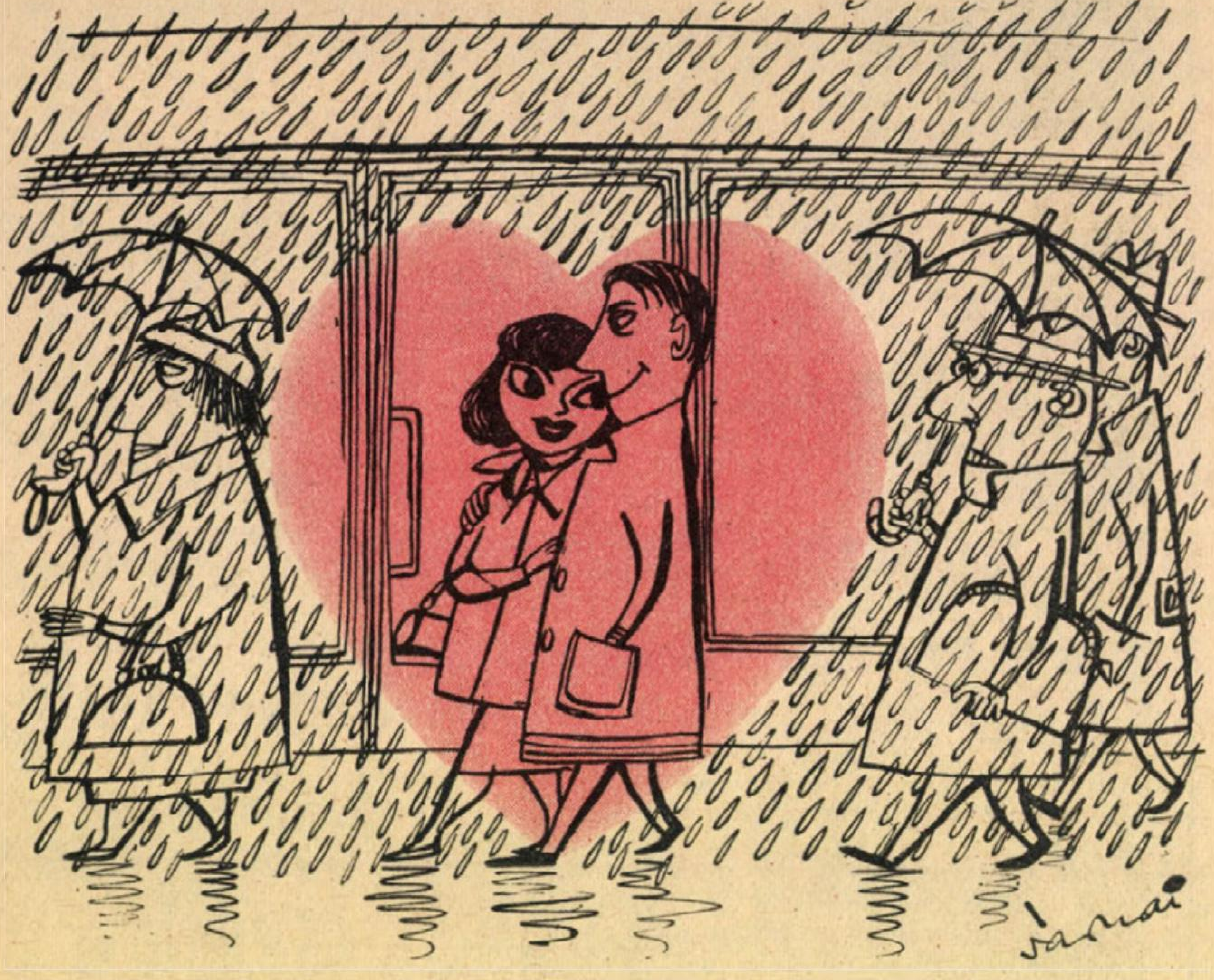

Rövidzárlat az elektronikus agyban

Toncz Tibor rajza

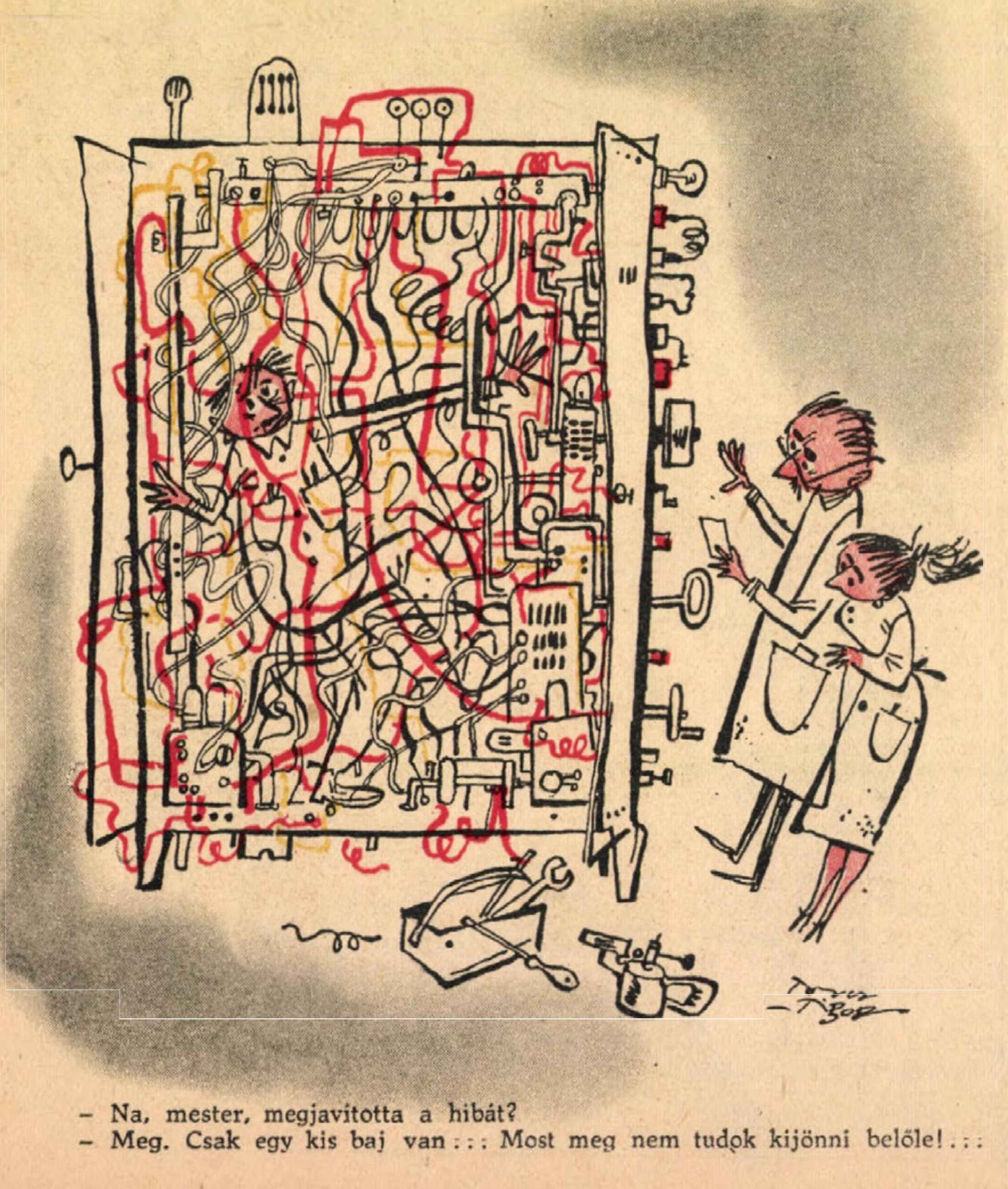

– Na, mester, megjavította a hibát?
– Meg. Csak egy kis baj van ::: Most meg nem tudok kijönni belőle! .::

ez már az ősz

Nézz csak körül, cimbora!
Lehullt a nyár hímpora,
Fütyül a szél, a betyár.
Ez az ősznek jele már.

Ősznek jele, ha a férj
Munka után hazatér,
A kuglinak nemet mond;
Otthon fát vág, szenet hord...

Az ősz jele, ha a nő
Kardigánt köt, az a fő.
Konyhát, kamrát ki se nyit, —
A koszt gyakran: Mirelit!...

Ősz jele, ha a gyerek
Lecke mellett kesereg,
S dúdolja a könyv fölött:
Kétszer kettő juszt is öt!...

Ősszel búsul a liba,
sülve viszik lagziba.
Kondérokban birka fő, —
Kellett neki esküvő...

Ősz jele a köd, a dér.
Elárvul a sétatér.
A jó nép nem habozik:
Cél és irány: a mozik.

Az ősz jele, ha gyalog
Csak ifjú pár andalog,
S virág helyett kell neki:
Pattogatott tengeri...

Áruházak százában
Szezonvégi vásár van.
Aki szalad, kaphat ott
Télre szalmakalapot...

Az ősz jelét találom
Az efféle plakáton:
„Biztosított lakásba
Nem törhet be a nátha!”...

Több szó nem is kell ide:
Ősz jele e versike.
A nyárról, — csak égne még! —
Én is szebbet költenék.

K. Tóth Lenke

E heti hirdetésünk

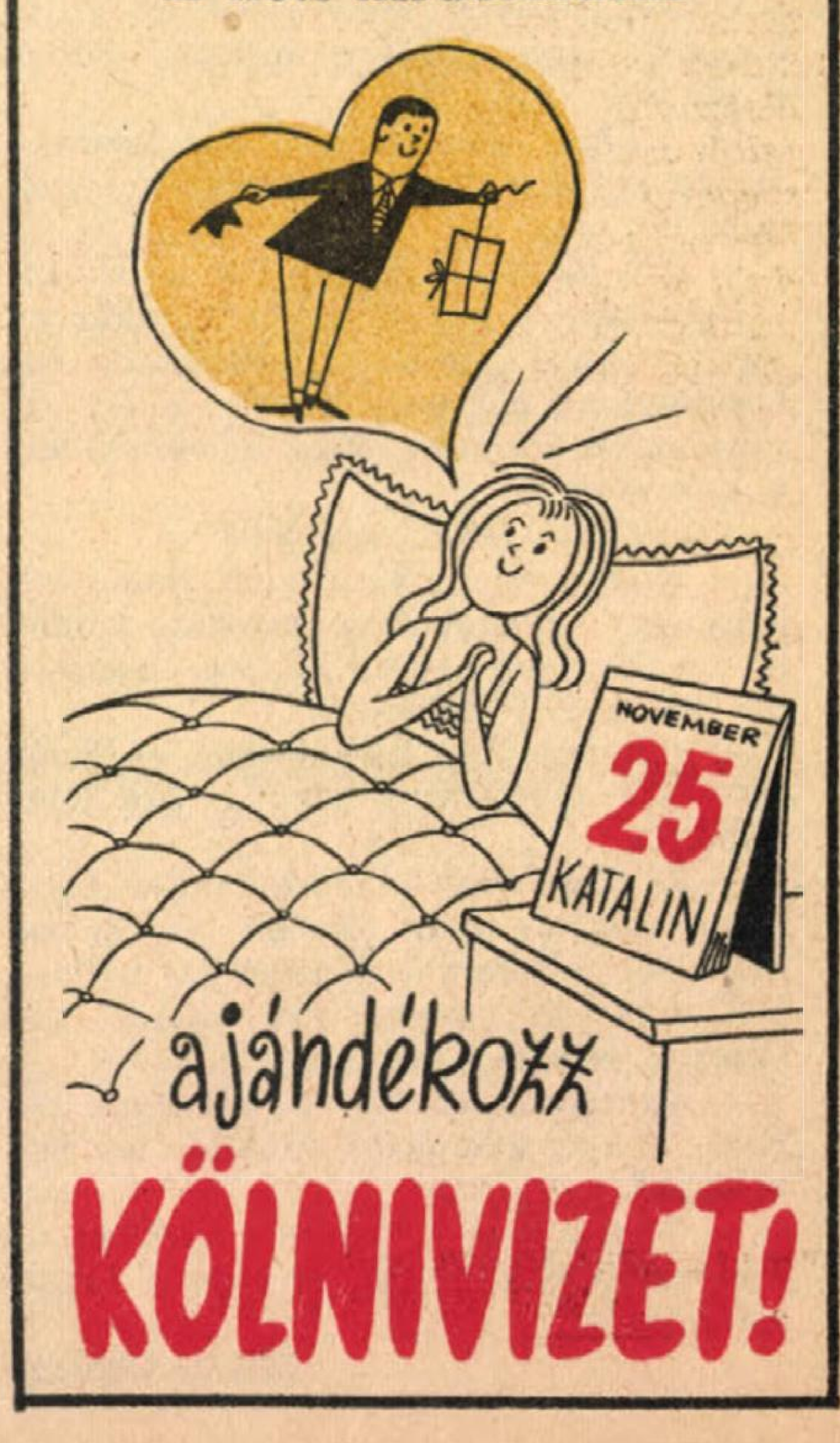

A huligán

Hegedűs István rajza

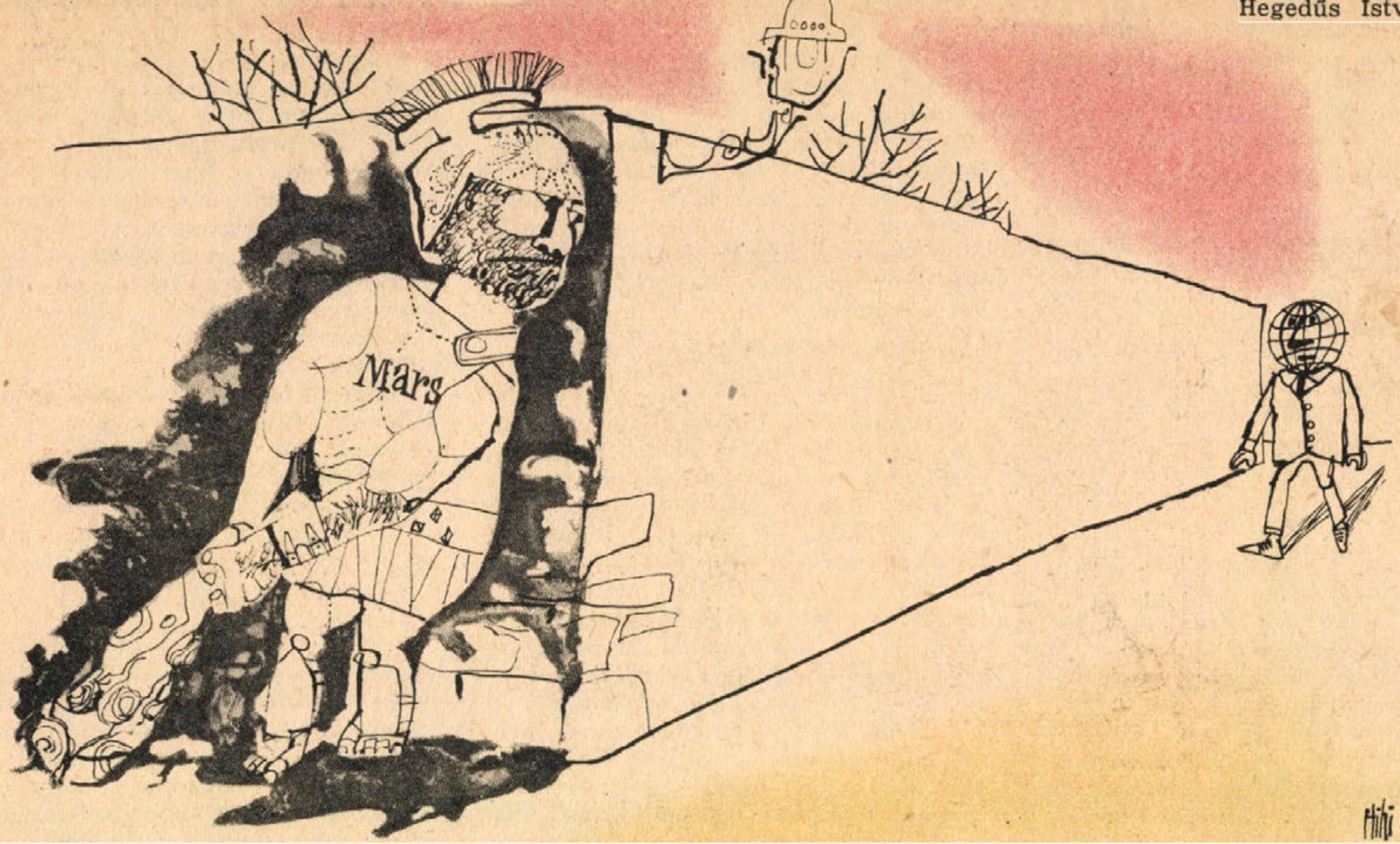

Megmagyarázok egy hirdetést

Jó estét, gyerekek! Remélem ágyban vagytok már. Mert most elmondom nektek, hogyan mentette meg Juliska nénit a Jungfrau csúcsán a jó öreg Bundi kutya.

Hát az úgy volt, gyerekek, hogy Juliska néninek kevés konyhapénzt adott a férje, akit nevezzünk Juliska bácsinak, jó? Emiatt szegény Juliska néni nagyon el volt keseredve s egyszer elhatározta, hogy mosást vállal jó pénzért. Tudva tudta azonban, hogy Juliska bácsi nagyon mérges lesz, ha ő ilyen nehéz munkát vállal, s ezért elhatározta, hogy ott fog mosni, ahol senki se látja. Sokáig, nagyon sokáig tűnődött azon, hogy hol is moshatna hát a legnagyobb titokban, amíg végre rájött, hogy legjobb lesz, ha felmegy mosni a Jungfrau csúcsára, az örök hó és jég világába, mert Juliska bácsi arra nem szokott járni. Becsomagolta hát a sok mosnivalót Juliska néni és elutazott az Alpokba, hogy majd ott mos. Két álló hétig tartott, amíg a ruháskosárral felkapaszkodott a hegyre és kilenc napba telt, amíg a tíz körmével egy kis barlangot tudott magának vájni a jégbe. Így aztán végre hozzáláthatott volna a mosáshoz, csak víz és szappan kellett még. Nosza hát, Juliska néni elkezdte a jeget lehelni, hogy majd felolvasztja. Elég gyorsan ment, mert a nagy hidegben szegény Juliska néni persze megfázott, s így volt egy kis hőemelkedése. Látjátok, gyerekek, mindennek van jó oldala is. Igen ám, de hiába volt a víz, ha nem volt szappan. Juliska néni keservesen sírdogált, s már éppen mosatlanul akarta bevasalni a ruhát, amikor egyszerre csak mit lát vajon? Hát egy szép nagy kutya jön feléje, s a nyakába van kötve egy doboz Radion. Jaj, de megörült Juliska néni! Mondta is: „Honnan tudtad, hogy mosópor kell nekem, te Bundi kutya?" Azt feleli erre a jó kis kutyus: „Mi más kellhetne itt a gleccserek között jobban, mint a mosópor?" Juliska néni ekkor elvette a mosóport Bundi-kutyától, a felét azonnyomban megette, mert már nagyon éhes volt, a másik felével szépen kimosta a ruhát s aztán lemászva a hegyről, hazament. És megfogadta, hogy legközelebb a tenger fenekére megy nagymosást csinálni, de ez már a legközelebbi hirdetésen lesz lerajzolva. Hát aludjatok gyerekek és vigyázzatok, hogy le ne essetek az ágyról.

(t.)

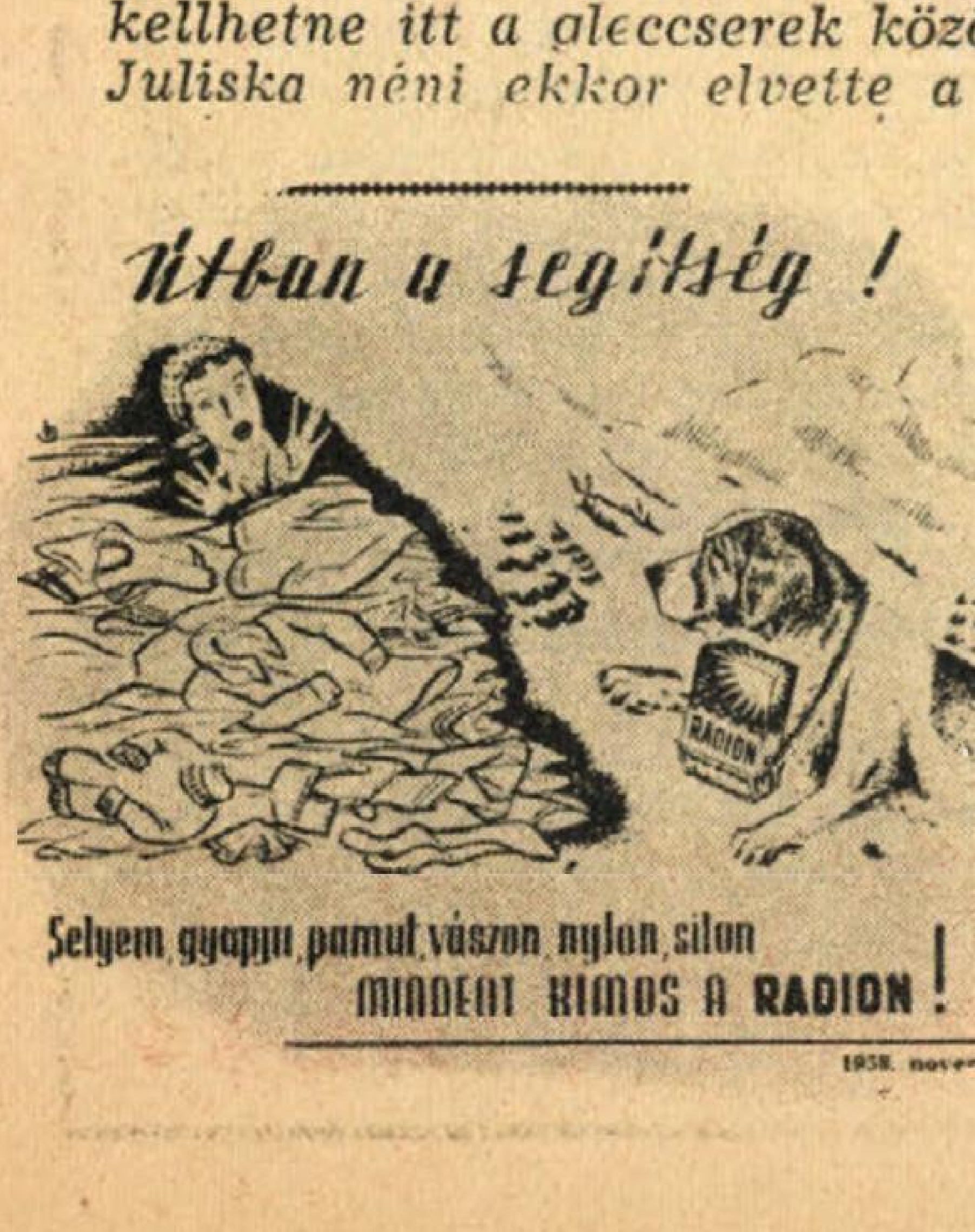
Útban a segítség!

Selyem, gyapjú, pamut, vászon, nylon, silon

MINDENT KIMOS A RADION!

1938. novem

Elromlott a vekker

Toncz Tibor rajza

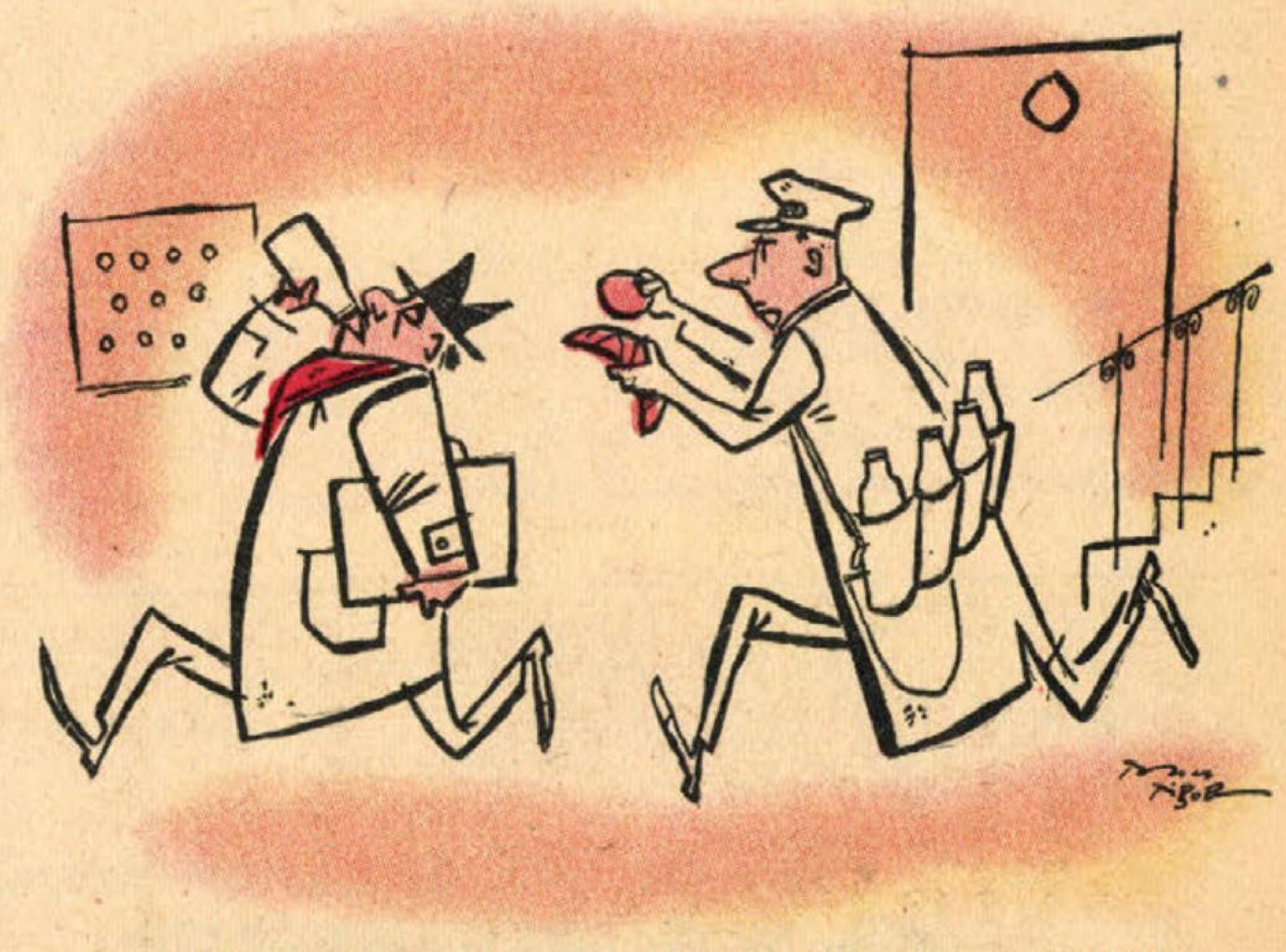

– Mit tetszik hozzá parancsolni: kiflit, vagy zsömlét?

Nahát ilyet!

Szűr-Szabó József rajza

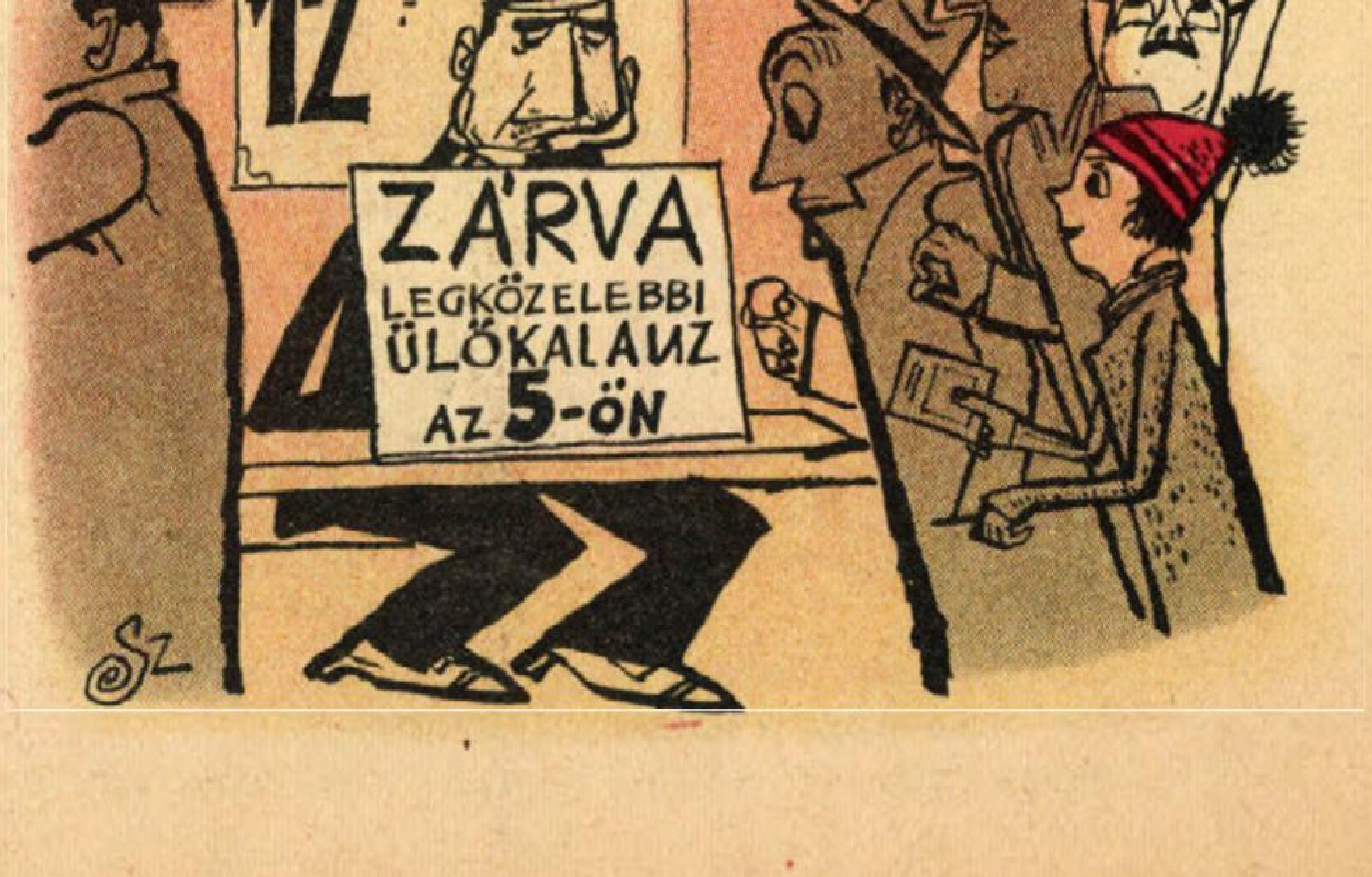

Pesti tudósítónktól

Az önkritika szép példáját tapasztaltam a minap a villamoson. Az egyik utas rálépett a másik utas lábára. Kettőjük között a következő párbeszéd hangzott el:

— Nem tud vigyázni!?

— Nem!

Résztvevően hallgattam ezt a beismerést. Mindenkinek vannak hiányosságai. Van, aki nem tud énekelni, mások nem tudnak aludni. Nem mindenki tud zongorázni, autót vezetni, gyorsírni, kártyázni, fogalmazni, festeni, rádiót javitani. Nem vagyunk tökéletesek. Ez a szerencsétlen például nem tud vigyázni.

De legalább belátja.

*

Egy idősebb hölgyrokonom annyit ostorozta az erkölcstelen modern táncokat, hogy úgy gondoltam, ideje végre már helyszíni tapasztalatokat szerezni ez irányban. Mivel már régen elmúltam húsz éves, hajlandó vagyok elhinni, hogy a mai fiatalok komolytalanok, könnyelműek, ledérek, ami pedig a táncaikat illeti, azok egyenesen rettenetesek. Hogyan is lehet az artisztikus, finom keringőn nevelt ízléssel elviselni a szvinget, a rock and rollt és a cha-cha-chát?

Sajnos, az élet alaposan megszégyenített.

Alkalmam volt rock and rollt táncoló fiatalokat szemlélni, s rájöttem arra, hogy ez a tánc sokkal erkölcsösebb, mint például a sokat emlegetett keringő. A rock and rollnál nincs átkarolás, a táncosok kézenfogva rángatják, húzogatják, forgatják egymást. Közben annyit rugdosnak, mint egy labdarúgó, s általában olyan intenzív fizikai munkát végeznek, hogy szerelmeskedésre, flörtre körülbelül annyit gondolhatnak, mint egy maratoni futó.

Később keringő következett. Összeölelkezve keringtek, ringatóztak, hullámzottak a párok. Egy igazi rock and roller csak elpirulhatott ...

F. L.

Narrátorral a szinműirodalomért

Amikor még csak a puszta elhatározás született meg bennem, hogy színdarabot írok, éreztem, hogy nem maradhatok meg a rég megunt formák között, amelyek jók lehettek Sophokles, Shakespeare, Molière korában, de napjainkban elavultaknak hatnak. Elmentem egy megadott címre. A Dagály utca 6/b. alatt az egyszerű kapualjban már messziről virított a cégtábla:

FORMABONTÁST VÁLLALOK
Krizsanek Mihály
II. em., 7. sz.

Felmentem, de sajnos, négyen is voltak előttem. Számot kaptam, leültem a várószobában, s egy régi német nyelvű technikai folyóiratot olvasgattam. Végre sorra kerültem, s azonnal elmondtam Krizsanek úrnak, egy bizalomgerjesztő külsejű, középkorú, tömött bajuszú alacsony férfinak, hogy színdarabot szeretnék írni, de formabontási kérdésekben még eléggé bizonytalan vagyok, s nem tudom, mi a legfontosabb manapság.

— A narrátor! — mondta habozás nélkül Krizsanek úr. — Anélkül hozzá sem érdemes kezdeni. Mert széles ugyan a színpadi realizmus országútja, narrátor nélkül azonban egy lépést sem tehet rajta.

— Tulajdonképpen mire jó az a narrátor? — kérdeztem a tanítvány szerénységével.

— Mindenre! A narrátor a mesélő, a mindenes, a Jolly Joker, a dekatlonista, a Bölcs Rabbi, az ezermester, a polihisztor, a lélekláto. A narrátor elmondja, hogy mit akar az író, mit vár a közönség, mit nem mondanak el a szereplők, mit érez a néző és ha nem érzi, miért nem érzi, mi a darab tanulsága, érdeme, előnye, hátránya. Éppen ezért a narrátor mindent megengedhet magának. Letegezheti a nézőket, sértegetheti őket és akkora disznóságokat mondhat, amekkorákat csak akar.

— És ki legyen a narrátor? — érdeklődtem.

Krizsanek úr összeráncolta a szemöldökét.

— Igen, ez a kérdés — bólintott. — Mert őszintén meg kell mondanom, a narrátori funkció is megújhodásra vár, egy kicsit elcsépelték a mohó szerzők. Azt nem ajánlom, hogy az egyik szereplő legyen a narrátor, és csak úgy kibeszéljen a színpadról, mert az már sokszor volt. Az is volt, hogy a narrátort egyszerűen elszakítjuk a cselekménytől, és csak úgy belemagyaráz a világba, mint régen a mozizongorás és kikiáltó. Valami mást kell kitalálni.

Törtem a fejemet. Krizsanek úr is gondolkozott, de nem szólt egy szót sem, láthatóan azt akarta kipróbálni, hogy van-e bennem elegendő invenció.

— Mi lenne, ha a súgó lenne a narrátor? — kiáltottam. — A súgólyuk a nézőtér felé nyílna, a súgó mindig megsúgná a közönségnek, hogy mi éppen a narrálni való.

— Hm, nem rossz — bólintott Krizsanek úr elismerően. — Csak az a baj, hogy ebben az esetben még egy súgót kell alkalmazni, mégpedig a színészek számára, az igazi súgó pedig köztudomás szerint mindenkit túlharsog, tehát nem lehetne érteni a narrátor-súgó hangját. Ne legyen lusta, törje csak tovább a fejét, hiszen végül is azért fordult hozzám, mert segítségre van szüksége.

Tovább gondolkoztam. Néhány egészen jó gondolat jutott még eszembe. Úgy gondoltam, hogy egy megfelelően betanított papagájt is lehetne narrátornak alkalmazni, elvégre nincs szükség mindig emberre. Az ötlet tetszett Krizsanek úrnak, fel is jegyezte magának. Aztán azt is kigondoltam, hogy végül is gépkorszakban élünk, mi lenne, ha egy elektronikus számológép lenne a narrátor, a gép a színmű helyzeteiből másodpercek alatt azonnal kiszámítaná az előzményeket, a következményeket, az erkölcsi tanulságot, s lefordítaná idegen nyelvekre.

Krizsanek lelkiismeretesen fogta fel hivatását, mert mosolyogva serkentett további erőfeszítésre, mondván, tudok én még ezeknél is jobbat kitalálni. És neki volt igaza, kitartásának meg is lett a gyümölcse. Mert kitaláltam az igazit. Torlódtak a szavak a számban, amikor elmondtam az ötletet:

— Én ... igen, én leszek a narrátor! Én, a szerző! Én mondom meg a nézőknek, hogy mit látnak, mit hallanak, miért és hogyan. Tőlem hallják meg, hogy mit akarok nekik mondani. Természetesen nem akarok kilógni a darabból, én is játszanék benne, mégpedig hóhért. A darab végén, amikor a kisemmizett Alfonz már felakasztotta magát, odaállnék a rivalda elé és felelősségre vonnám a közönséget: „Ennek a szerencsétlen fiatalembernek a tragédiájáért mindannyian felelősek vagyunk, az egész társadalom, önök is. Önök sem vonhatják ki magukat a felelősség alól, önök is gyilkosok.” Ezt mondanám és minden este kiválasztanék egy nézőt a nézőtéren, felvinném a színpadra és kivégezném. Ezzel a társadalmi felelősség gondolata még jobban kidomborodna a színdarabban, a közönség izgalmát pedig már az is biztosítaná, hogy sohasem tudnák előre, kit végeznek ki a színpadon.

Az ötlettel maga Krizsanek úr is meg volt elégedve, én pedig boldogan fizettem ki a tiszteletdíjat, s amint megfelelő témám lesz, hozzáfogok a színdarabhoz.

Feleki László

Így jár, aki bürokratát szeret

Szűr-Szabó József rajza

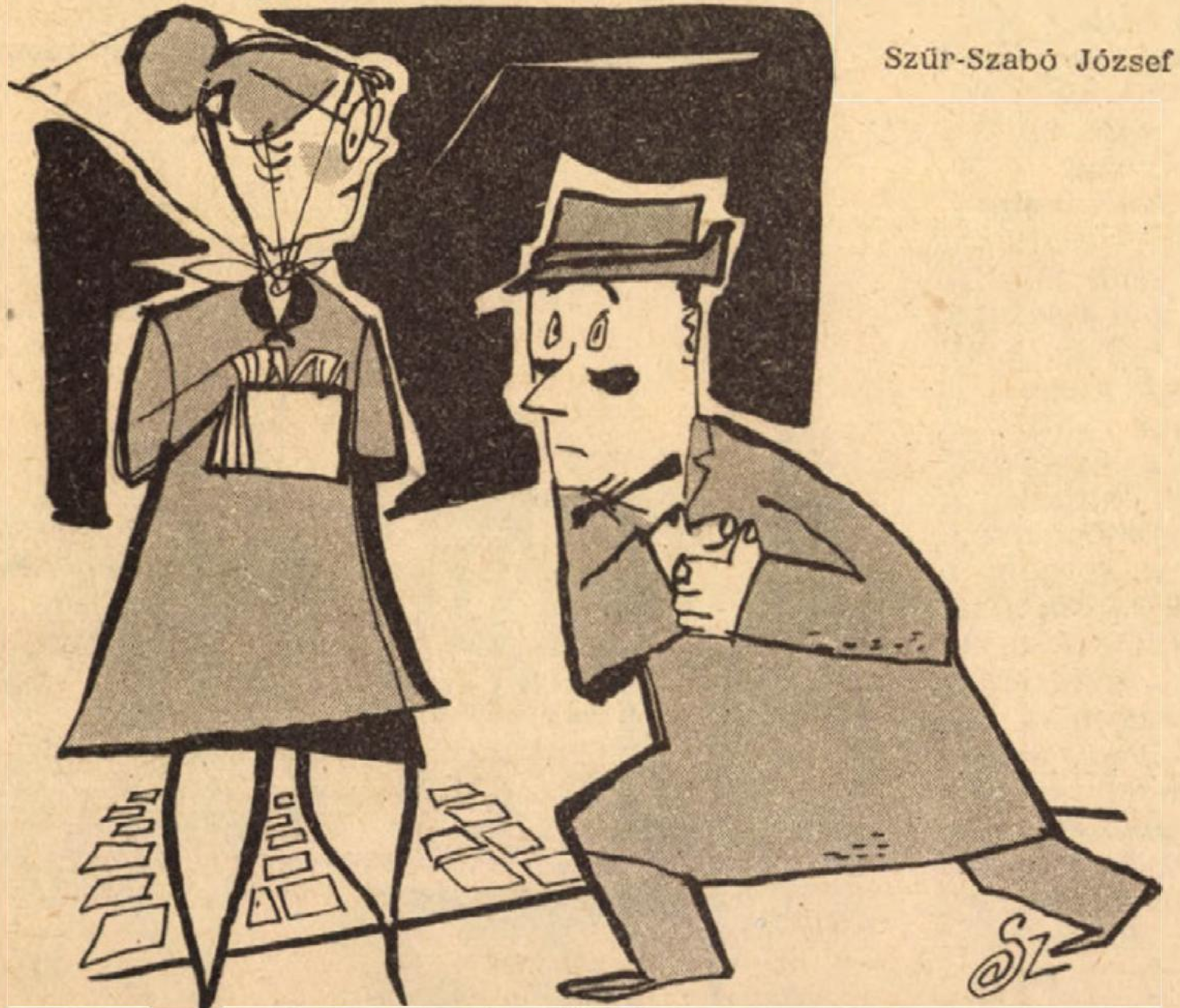

– Ha nem lesz az enyém, főbelövöm magam!
– Van fegyverviselési engedélye?

Amatőr mágusok világbajnoksága

Várnai György rajza

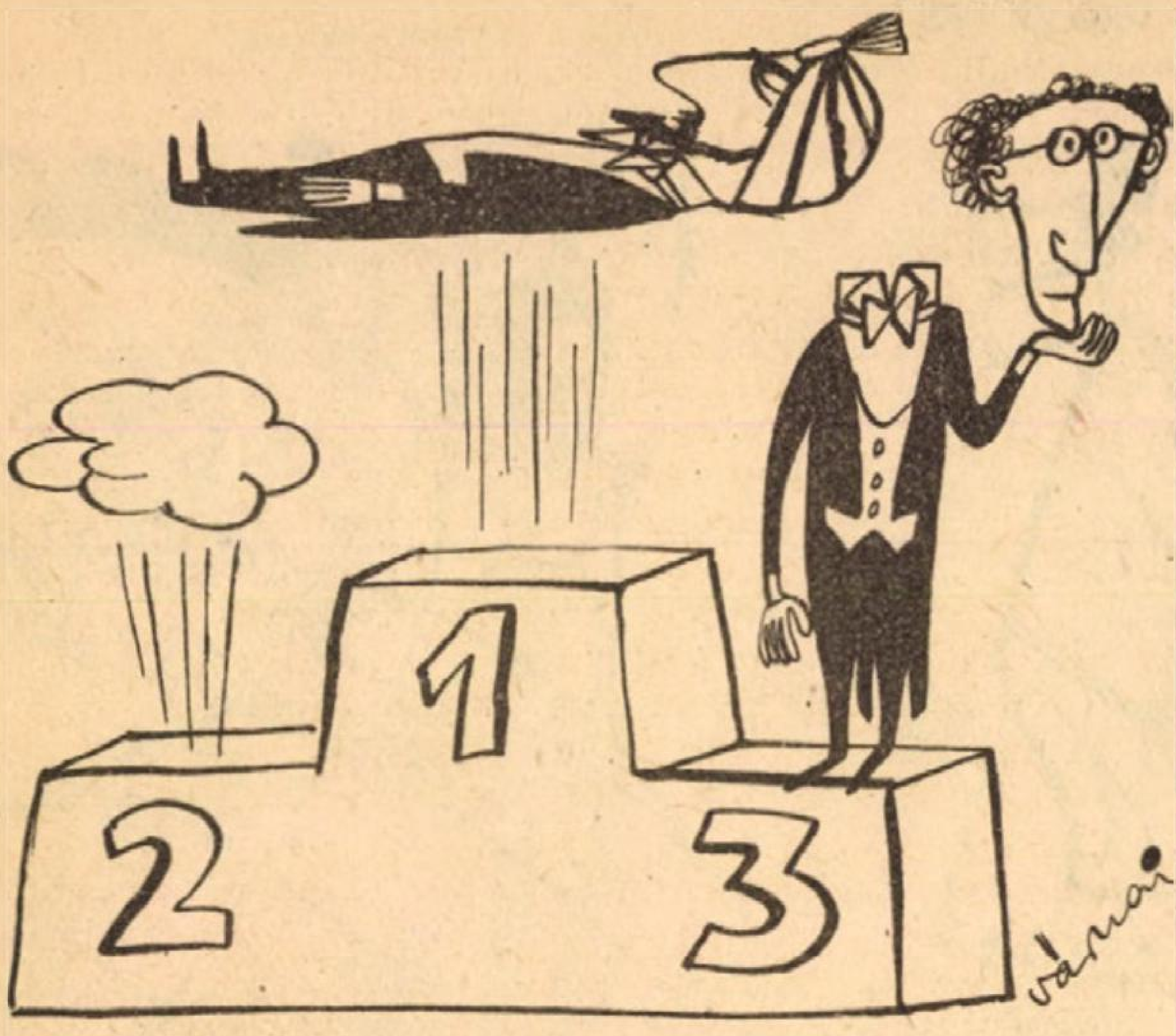

Egy jó hír

Mészáros András rajza

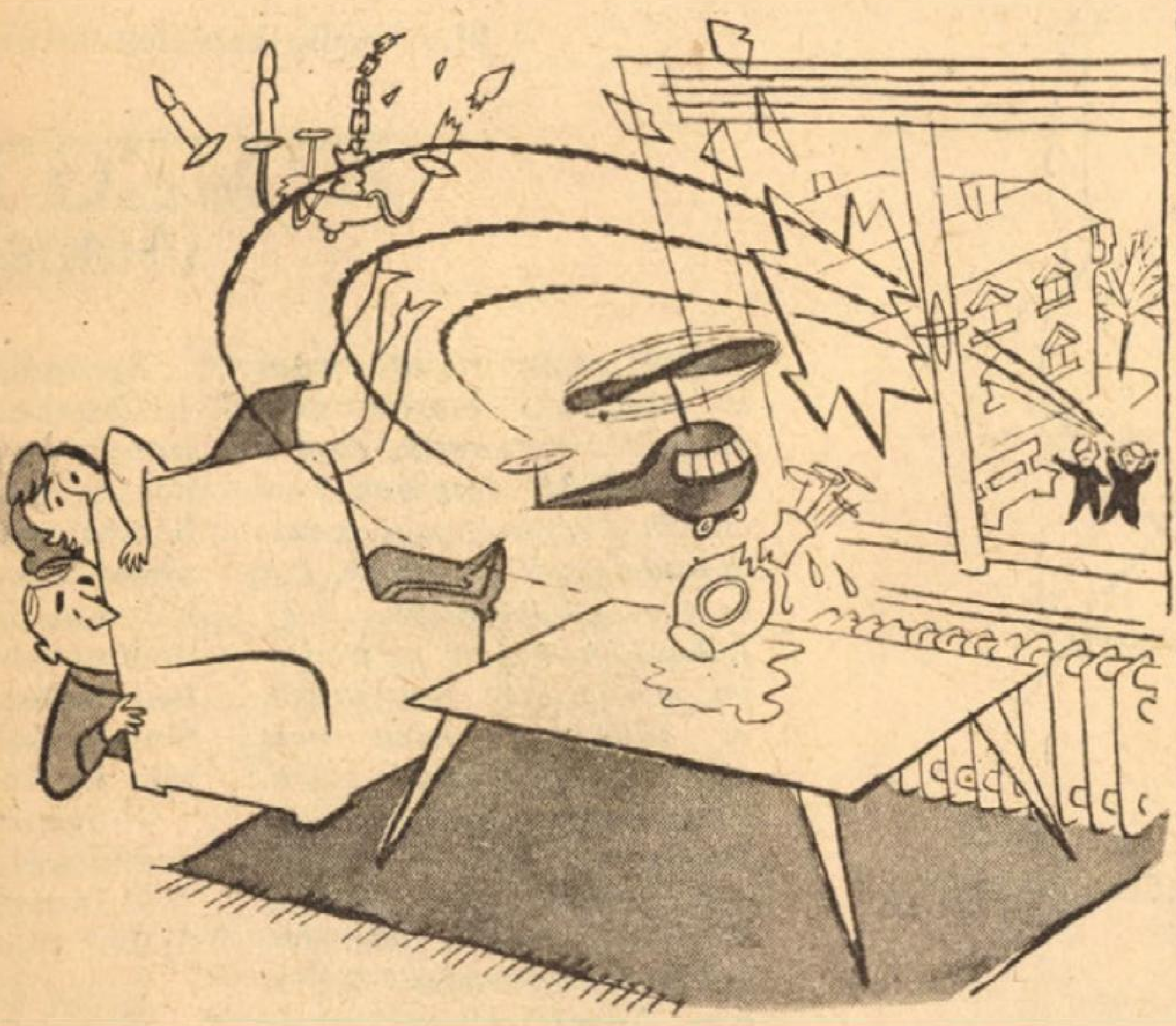

Harminc méter magasra repülnek az új játék-helikopterek

Új rendszámokat kapnak az autók

Sándor Károly rajza

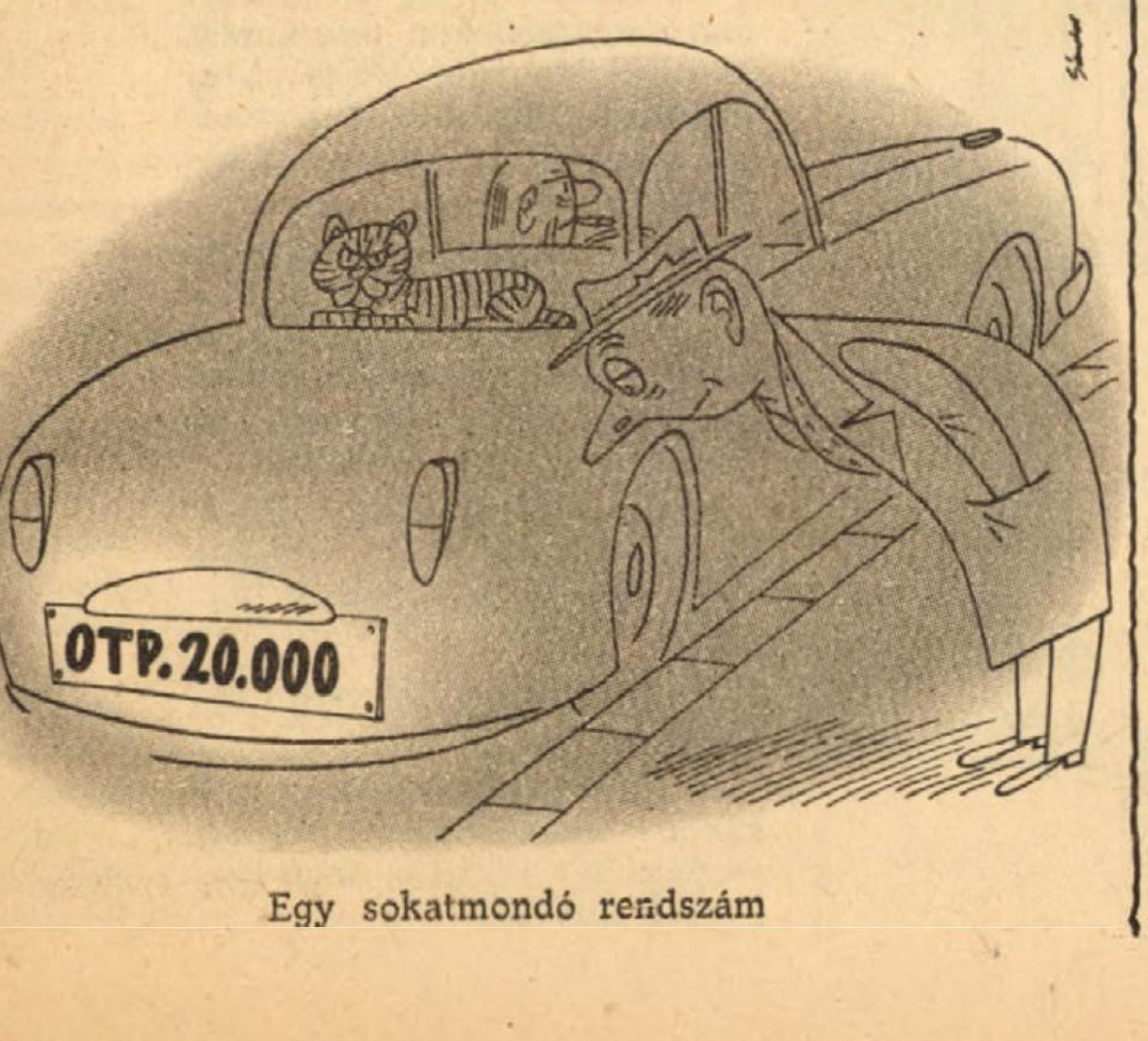

Egy sokatmondó rendszám

Próbatétel

(Négyen szerepelnek ebben a kis tréfában: az Igazgató, az Osztálytársa, annak Unokaöccse és a Titkárnő. A két részre osztott színpad jobboldala az Igazgató szobája, baloldala fogadó szoba, mindkettő reprezentatív módon berendezve. Az Igazgató és az Osztálytárs a jobboldalon ülnek és folytatják a beszélgetést.)

OSZTÁLYTÁRS: ... nézd öregem, ha én ajánlok hozzátok valakit, azt bekötött szemmel felveheted. Ismersz engem, nyolc évig ültünk egy padban az iskolában. Nem azért dicsérem a fiatalembert mert véletlenül az unokaöcsém. Páratlan gyerek, a család büszkesége. Nem iszik, nem dohányzik, nem hazudik...

IGAZGATÓ: Valóban páratlan gyerek.

OSZTÁLYTÁRS: Itt az életrajza, kukkants bele. *(Átnyújtja.)*

IGAZGATÓ: Minek, ha egyszer nem hazudik? Csak tartsd meg. Én előbb felveszem a fiatalembert, azután olvasom el az életrajzot. Egy húszéves ifjúnak nem szerepelhet olyasmi az életrajzában, amit ne lehetne jóvátenni. Én mindenesetre megvizsgálom a jellemét, mielőtt alkalmazom, de egészen más módszerrel.

OSZTÁLYTÁRS: Csak nem grafológust alkalmazol?!

IGAZGATÓ: Arra nincs keretem. Az én módszerem praktikusabb és nem kerül pénzbe. A kedves unokaöcsédet, aki most izgatottan várakozik a titkárnőnél, bevezettetem a szomszéd szobába, az úgynevezett fogadóba. Ott tíz percig magára marad. Illetve csak azt hiszi, hogy magára marad. Gyere csak ide! *(Felkel az íróasztala mellől és a szoba baloldali falához lép.)* Látod ezt az ablakocskát? Ezen keresztül látni fogjuk minden mozdulatát, megfigyelhetjük hogyan viselkedik, amikor azt hiszi, hogy senkisem látja.

OSZTÁLYTÁRS: Ronda módszer.

IGAZGATÓ: Az lehet, de nagyon célravezető és nem kerül pénzbe. A magányos ember elárulja magát. *(A telefonhoz lép.)* Ilonka, legyen szíves, a barátom unokaöccsét vezesse be a fogadóba. *(Széket húznak a falhoz.)* Ide üljél!

(Kisvártatva megjelenik a baloldali színen Ilonka, utána az Unokaöcs, hányaveti fiatalember, valahol a középúton a jampec és az aranyifjú között.)

ILONKA *(kazettát nyit)*: Cigaretta?

UNOKAÖCS: Köszönöm, nem dohányzom.

ILONKA: Konyak?

UNOKAÖCS: Köszönöm, nem iszom. *(Nagyon nézi a lányt, kissé szemtelenül.)*

ILONKA: A viszontlátásra. *(Kimegy.)*

UNOKAÖCS: A viszontlátásra. *(Meredten nézi, bűvöli, majd hangosan csettint.)*

IGAZGATÓ *(Osztálytársnak)*: Nem iszik, nem dohányzik, de a nőket szereti. Rossz ember nem lehet.

UNOKAÖCS *(némajátékba kezd. Először kivesz a zsebéből egy kis tükröt, megnézi a frizuráját, kinyújtja a nyelvét, megnyálazza a középső ujját és végighúzza a szemöldökén. Igazítja a nyakkendőjét, különböző mosolyokat próbál ki. Végignéz magán, elegáns kabátjáról leszed egy láthatatlan pihét. Megakad a szeme a poros cipőn. Kihúzza a szivarzsebből a zsebkendőt és már éppen le akarja törülni, amikor még egyszer végigfut a tekintete a szobán, meglátja a dús krémszínű függönyt, odalép és gondosan beletörli a cipőjét.)*

IGAZGATÓ *(halkan)*: Pedáns gyerek.

OSZTÁLYTÁRS *(dadogva)*: Vannak ilyen hülye viccei.

IGAZGATÓ: Nincs humorérzékem. Nem tudok rajta kacagni.

UNOKAÖCS *(nézi a tárgyakat az asztalon. Emelget egy hamutartót, megbámul egy fényképet. Motoszkálás a bal ajtón, egyszerre megváltozik az arca, fölényesen leül. Belép a Titkárnő).*

TITKÁRNŐ: Feketét? *(Lerakja a csészét és a tele cukortartót).*

UNOKAÖCS: Ó, köszönöm, délelőtt nem szoktam kávézni.

TITKÁRNŐ: Nem szokott beugrani eszpresszóba egy szimplára?

UNOKAÖCS: Egyedül soha. *(Jelentősen.)* Csak kettesben.

TITKÁRNŐ *(mosolyog, de nem reagál, kimegy).*

IGAZGATÓ: A nőket kedveli, az biztos.

UNOKAÖCS *(betesz két cukrot a kávéba, unottan szürcsöli, aztán egy nagy marok kockacukrot zsebrevág).*

IGAZGATÓ: Van kutyája?

OSZTÁLYTÁRS *(zavarban)*: Nem, de imádja az édességet. Még gyerek. Nem iszik, nem dohányzik. Elvi ellensége a poharazásnak.

UNOKAÖCS ***(nézi a konyakos üveget, habozik, hogy töltsön magának, aztán nyakon ragadja az üveget és hosszan, jóízűen kortyol).***

IGAZGATÓ: Tényleg ellensége a poharazásnak.

UNOKAÖCS *(pihen egy kicsit, majd még egy jó nagyot húz az üvegből. Nézi a cigarettát, szeretne nyilván rágyújtani, de küszködik, aztán belemarkol a dobozba és jó csomót zsebrevág).*

IGAZGATÓ: Úgy látom hagyott benne két darabot. Milyen szerencse, hogy nem dohányzik!

OSZTÁLYTÁRS *(kétségbeesetten)*: Kérlek szépen, félreismered ezt a kölyköt. Ezek olyan gyerekes dolgok. Hidd el, a módszeredben van a hiba... Ne is nézzük tovább. Valld be, hogy tévedtél...

IGAZGATÓ: Valóban tévedtem. Azt mondtam, hogy ez a próbatétel nem kerül pénzbe... Nézd! *(Az unokaöcs egy szűnni nemakaró slukkot húz az üvegből.)* Egy vagyonba kerül...

Stella Adorján

Profik

Várnai György rajza

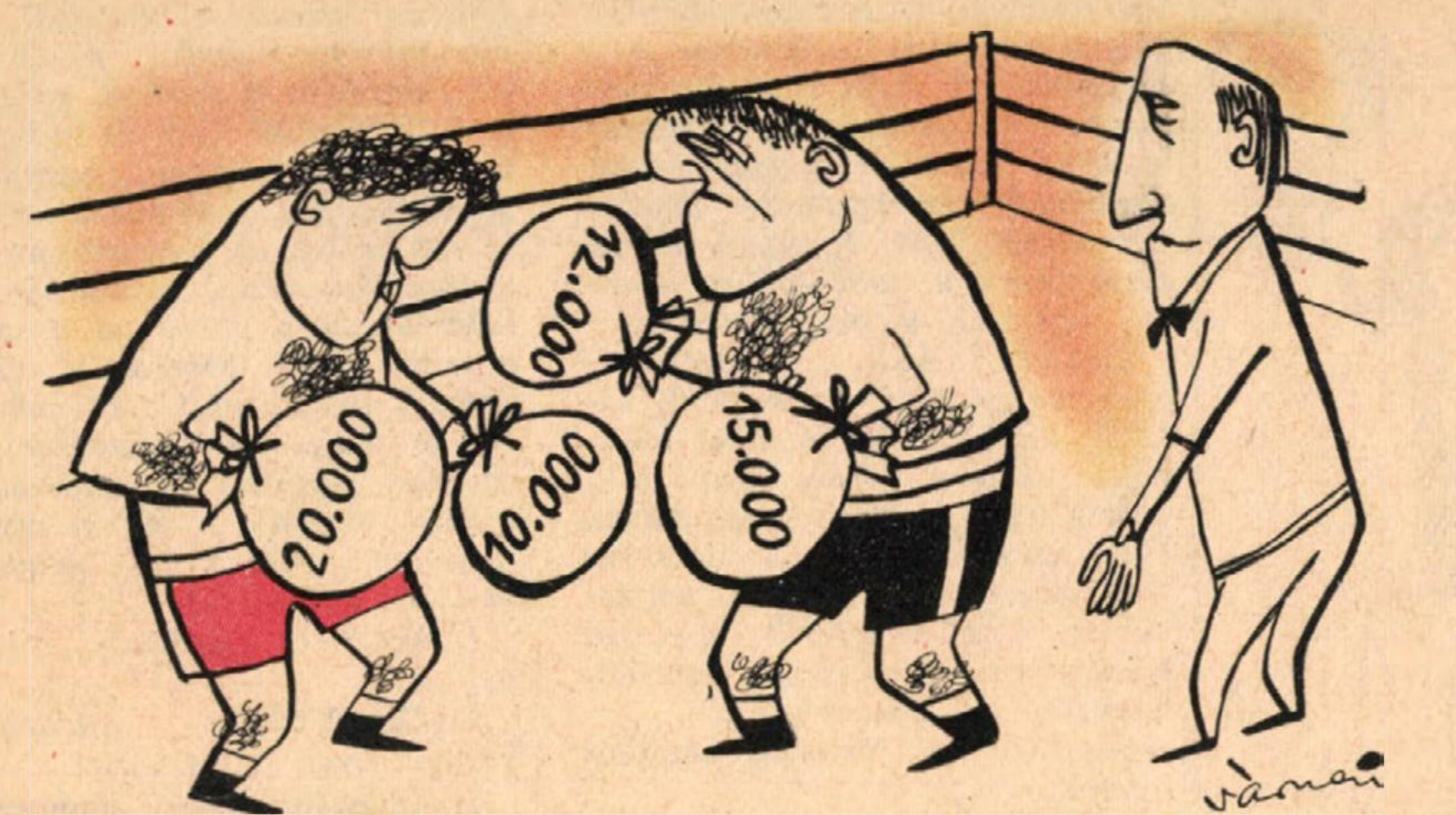

Példamutatás

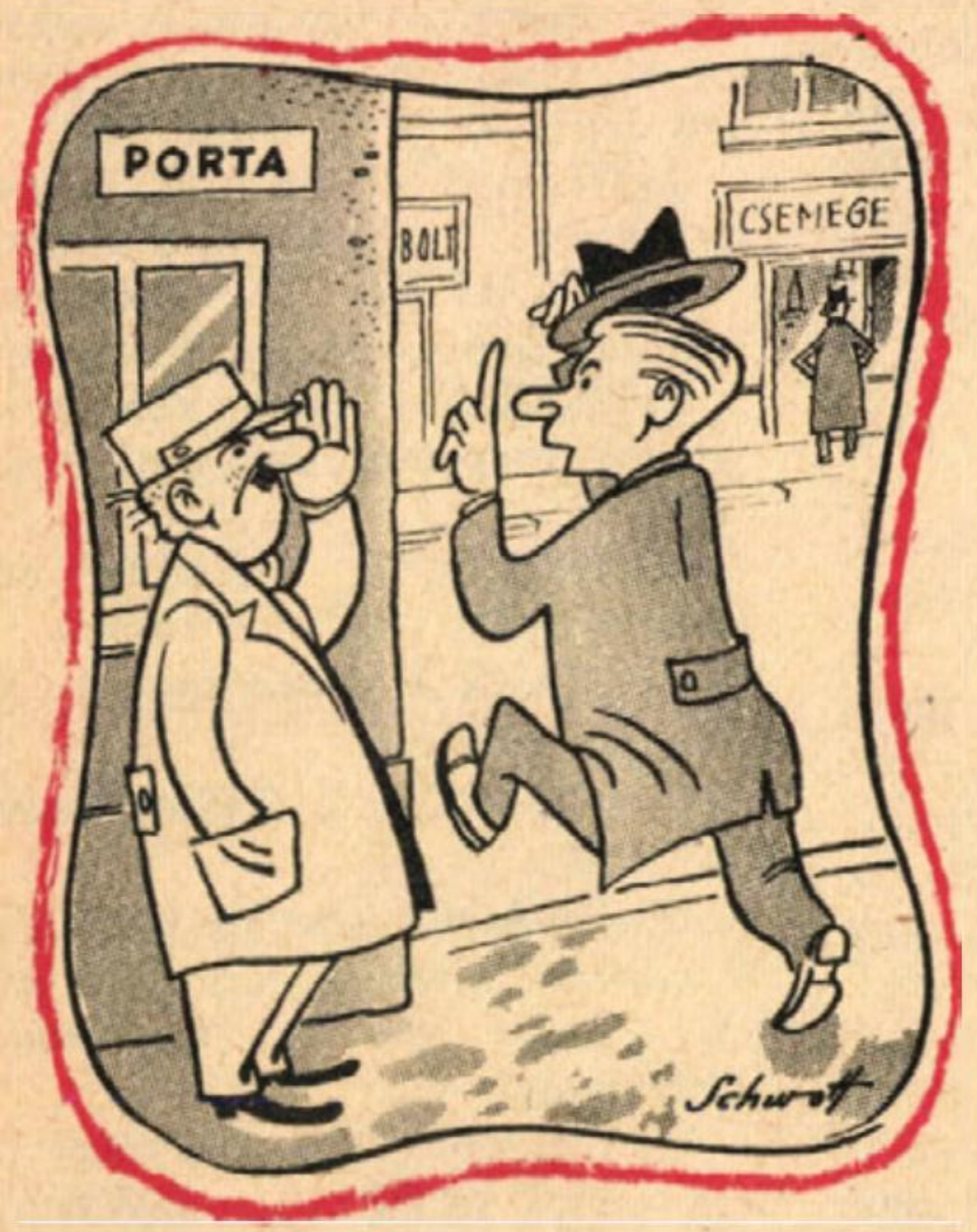

Szakszervezeti bizalmi: Halló, szaki! Öt perc múlva kezdődik a nagyaktíva . . . Magának is illenék ott lenni!

Akinek szívesen tapsolunk

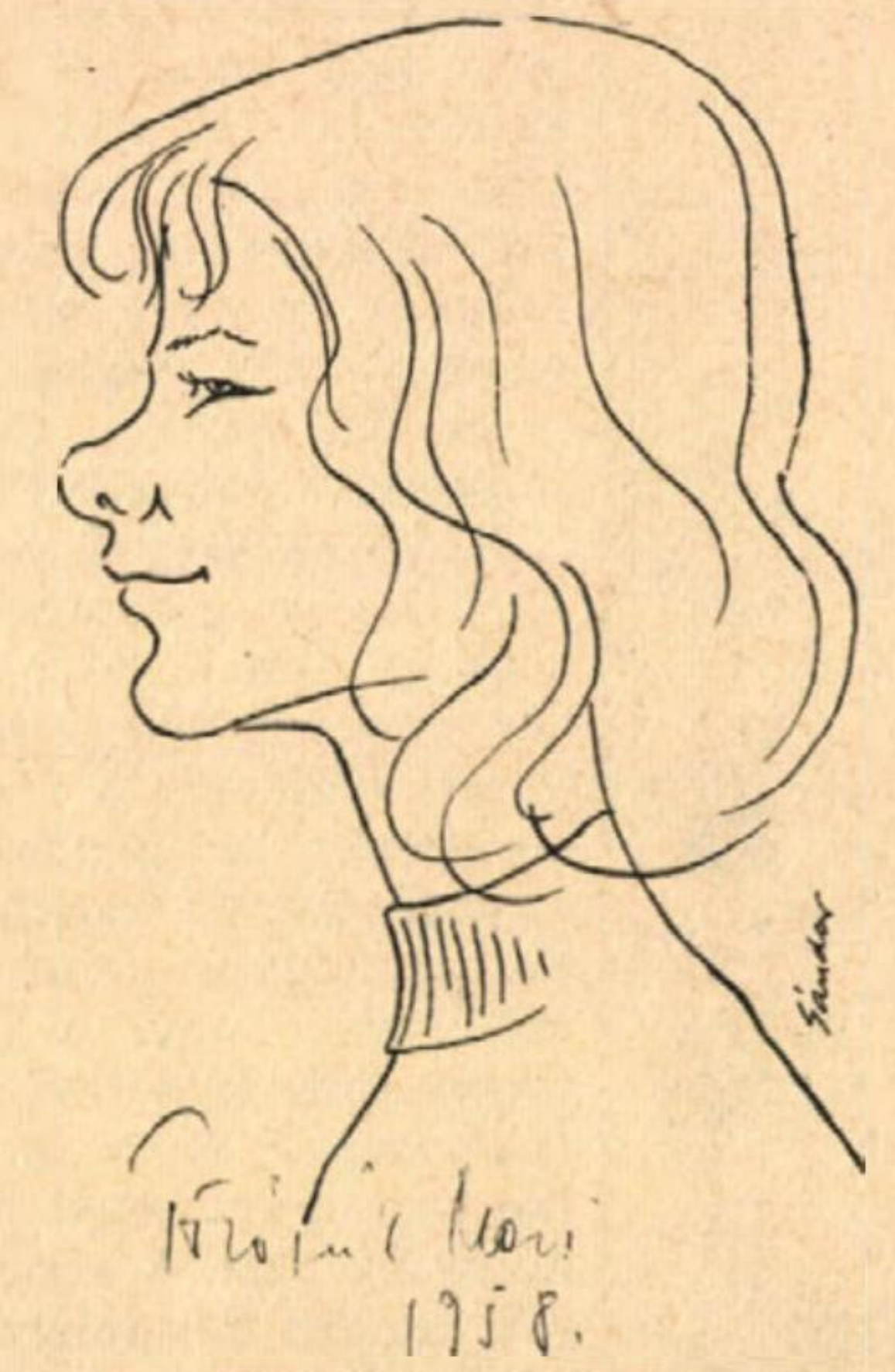

Törőcsik Marinak, az „Édes Anna" című filmben

A divatbolond

Gerő Sándor rajza

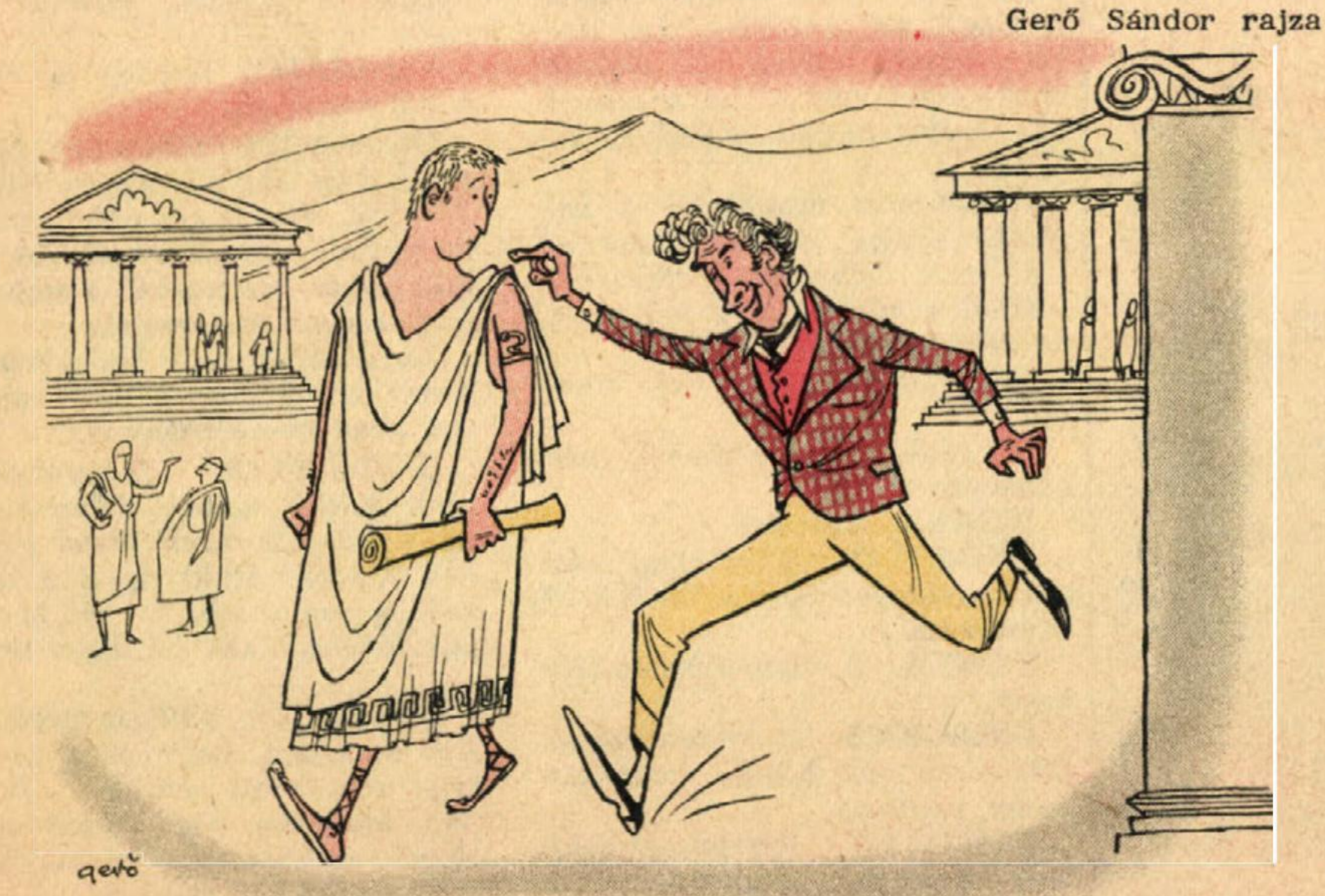

– Bocsánat, melyik fodrászhoz tetszik járni?

VÉGRENDELKEZIK A PAPUCSFÉRJ

Sándor Károly rajza

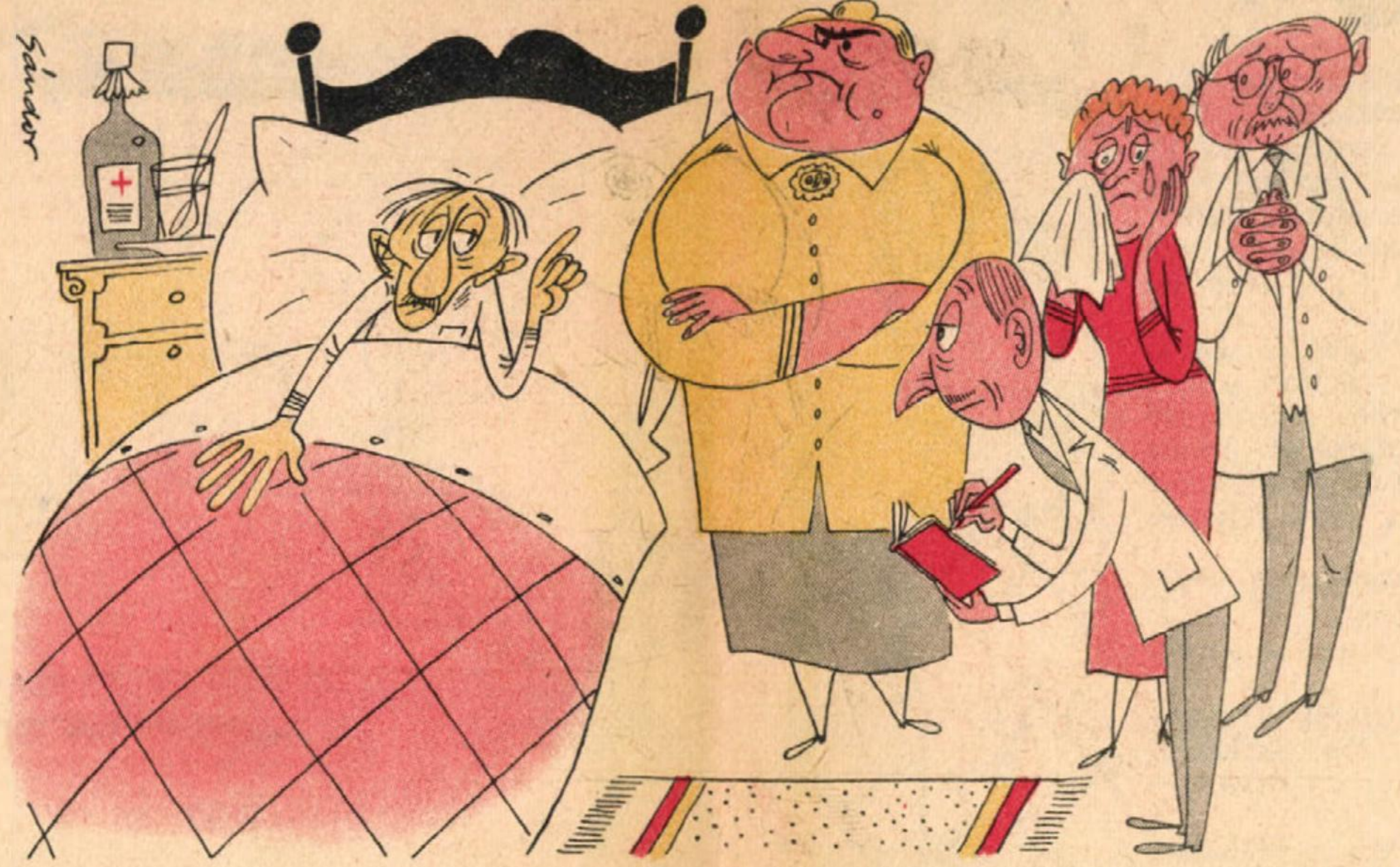

– Most pedig halljátok meg életem *első* kívánságát . . .

A MEGTÉVESZTETT

(Hacsek és Sajó)

(Sok olyan író és olvasó is van, aki meglehetősen megveti a humoreszk, vagy a kroki műfaját, s az irodalmat csupán a regény, vagy novella-irodalomtól számítják. Ezt belátva elhatároztam, hogy felküzdöm magam az irodalmi megbecsülés ranglétráján és stílusomat ezután nem adom novellistákénál alább. Első gyakorlataimban ezért megírtam – többek között – egy közönségesen humoros Hacsek és Sajó jelenetet, emelkedett irodalmi stílusban. Tessék elolvasni, hogy így mindjárt mennyivel szebb.)

*

Füst és kávéillat terjengett a kávéházban. A megfakult márványasztalokon csörömpölt az olcsó alpaka-kanál, a vizespoharak tompán összekoccantak a pincér egyensúlyozó kezében.

Szikár, magányos vendég ült a bejárattól balra, homlokát – mint öreg tölgyfáét – évgyűrűk barázdálták. Ujjaival idegesen dobolt az asztalon és közben így kiáltott: Pincér!

Kiáltására megfakult szmokingos emberke sietett hozzá és ezüst fogait kivillantva köszönt:

– Alászolgája, Hacsek úr! Parancsol?

– Hozzon egy nagyon forró kávét – rendelkezett a vendég –, de előbb hűtse le, mert langyosan szeretem.

Az ezüstfogú barátságosan bólintott a rendelésre, mert jól ismerte már vendégének különös természetét és sajátságos beszédmodorát, mely többé-kevésbé ellentmondásos és szabálytalan gondolatsorokból tevődött össze, ám minden esetben elszórakoztatta a máskülönben melankóliára hajlamos, idős és közönyös pincért.

– Igenis, Hacsek úr – mondta és közben már az ajtó felé is meghajolt, mert azon újabb törzsvendég lépett be,

pirospozsgás arcú, középkorú és korpulens férfi, alacsony és piknikus jelenség, ki nehézkesen szedte a levegőt, mintha hegycsúcsra érkezett volna fel. Asztmával kezelhették bizonyos idő óta.

– Jónapot, Hacsek úr – köszöntötte az asztalnál ülő magányos tölgyet az önkínzó lelkek sajátságos örömével. Maga is melléereszkedett egy székbe.

– Jónapot, Sajókám. – mondta Hacsek és fürkésző pillantást vetett reá. – Hol volt tegnap este, hogy nem láttam?

Sajó szinte várta már Hacsek kérdését, mert arcára széles mosoly ült, boldognak és felszabadultnak érezte magát, miközben mesélni kezdett:

– Rádióztam. Korán lefeküdtem és mit gondol, mit fogtam az ágyban?

Az átélt izgalom paroxizmusában beszélt, egyik szót a másik után fűzve. Ám Hacsek arcán fájdalmas mosoly jelent meg:

– Képzelem. – ennyit mondott csak Hacsek.

– Kattowicot fogtam! – kiáltotta Sajó drámaian s hozzávetőleges forrósággal. – Méghozzá három lámpával!

– Olyan kicsi bogár? – kérdezte Hacsek, miként tavasszal az álomból ébredő tölgy. – Miért nem ciánoztat?

Sajó arca hamuszínűvé vált. Maga volt a szenvedő ember. A harag meglódult agyában s felugrott:

– Alászolgája! – kiáltotta.

Hacsek fátyolos tekintettel nézett rá.

– Holnap bejön? – csupán ennyit kérdezett.

A beteg férfit egész testében rázta az indulat. Kezei ökölbe szorultak, mintha ütni készült volna, de azután ujjai ernyedten szétváltak, maga pedig visszaroskadt a székbe.

– Juszt sem megyek el maga gazember! – lihegett. – Maga engem nem fog innen kiüldözni!

És tompán bámult a hideg márványlapra, mintha azzal próbálta volna lehűteni felzaklatott idegeit . . .

Somogyi Pál

Ki, mire emlékszik?

Réber László rajza

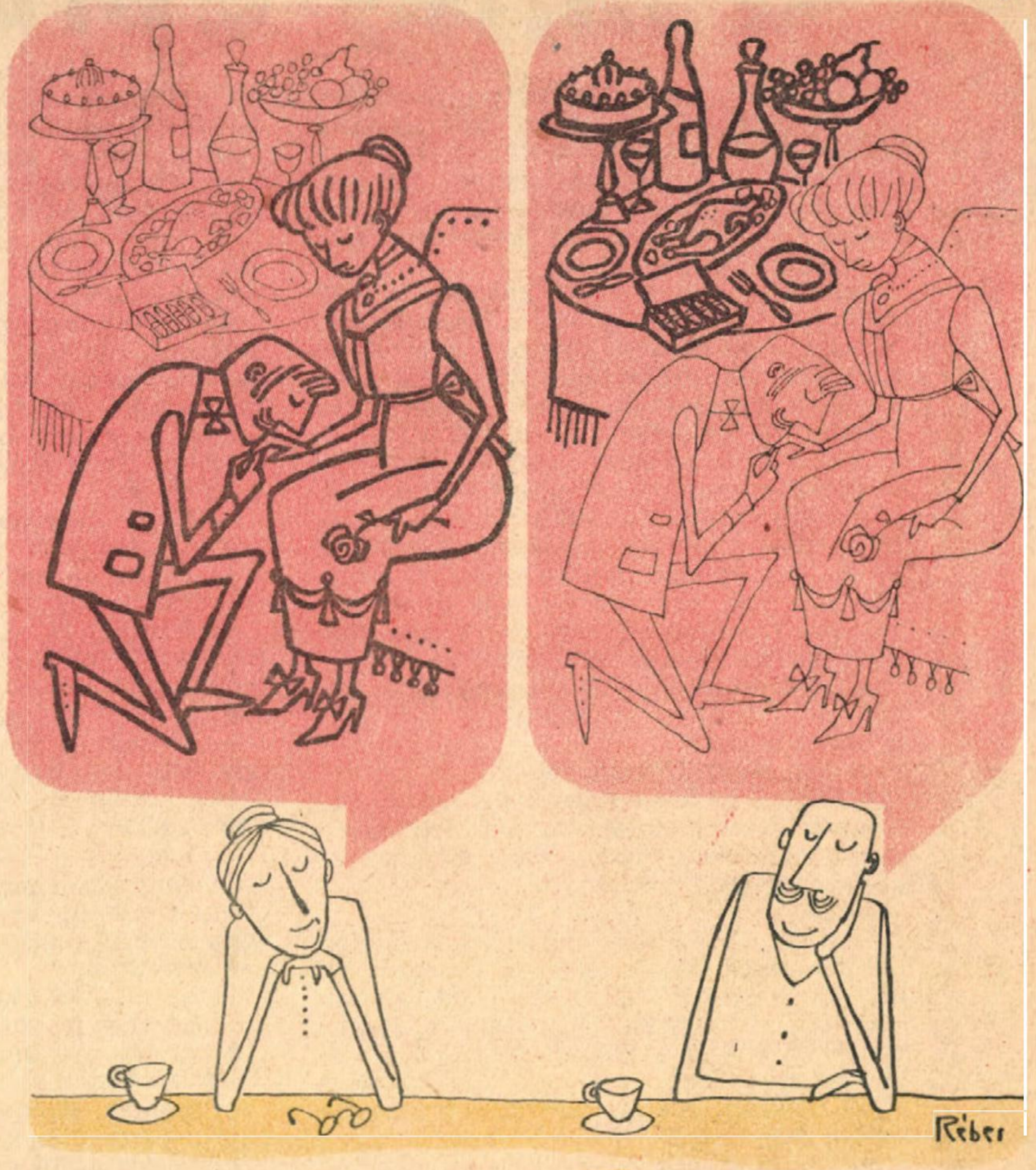

Tűsarkú cipő

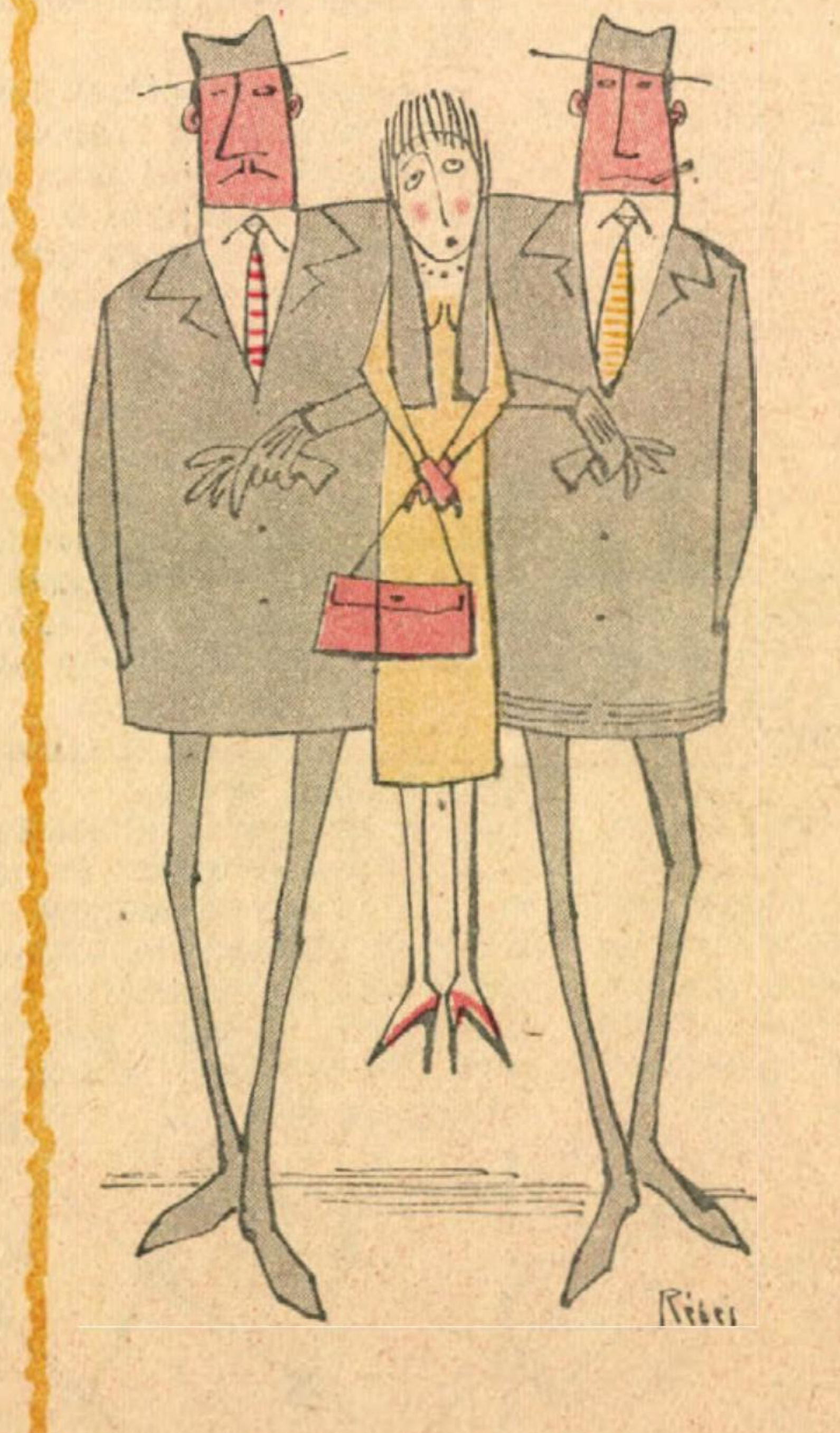

Hogyan cenzurázták az ULYSSEST?

James Joyce csodálatosan érthetetlen kétkötetes regényéből, az Ulyssesből színdarabot írtak, s november végén mutatják be az oxfordi egyetem kísérleti színházában. Az angol cenzor 16 helyen törölt a darab kéziratából.

Ha a színdarab hűségesen adja vissza a regény szellemét, akkor teljesen mindegy, hogy hol és mit töröltek belőle, nem megy az érthetőség rovására . . .

Követendő példa!

A San Franciscó-i üzletekben megjelent az előre felaprított fagyasztott hagyma. Az új árucikk neve: NE SÍRJ!

Hátha valaki nem ismeri.

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Két férfi beszélget az egyik étteremben:

– Hogy van a kedves feleséged?

– Sajnos, nem a legjobb színben.

– Mi a baja?

– Nem bírja kialudni magát. Mindig hajnalban fekszik le.

– Mit csinál fenn ennyi ideig?

– Várja, hogy hazamenjek . . .

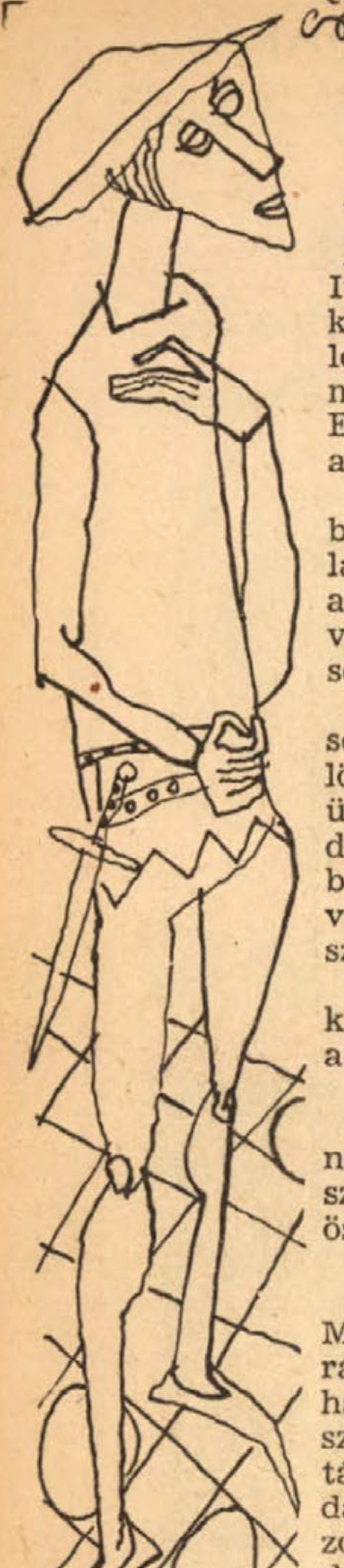

A Király apródja

Minden színház mellett van kávézó. Itt szürcsölgetik a feketét az előadások kezdete előtt a színészek. Innen repítik át lelküket, mikor III. Richard palotájába, mikor Stuart Mária tapétás hálószobájába. Egészen úgy, ahogyan azt Sztanyiszlavszkij a lelkükre kötötte.

Most, előadás után vagyunk s a kávézóba két fiatalember lép be. Az egyik járásán látszik, hogy behúnyt szemmel is rátalálna asztalára. Kezétcsókolom-mal köszön a kávéfőző-kisasszonynak, akinél köszönése mosolyba áttetsző bólintást vált ki.

A másik, ki mögötte megy — de inkább sompolyog, csendes „Jó estét" köszönt, különösebb visszhang nélkül. Orrán szemüveg. Sok dioptriás szemüveg. Azzal néz, de ha látni is akar, fejét északkeleti irányban felemeli, vagy szemüvegét ujjahegyével az orra tetejére tolja, amit még sokszor ismétel ez írás folyamán.

A „kezétcsókolom"-os elterpeszkedik székén és nem éppen finoman így adja meg a szót társának:

— Na, Kobra, kezdheted.

A férfikorba szerencsésen átmentett gimnáziumi becenév egyáltalán nem lepi meg a szemüvegest, ami viszont a két fiatalember összeszokottságát bizonyítja.

Kezdi.

— Nézd, mondtam már. Óriási voltál. Mindenkinek világos, hogy a rettegett király közelségében lenni egy alattvalónak hallatlan erőfeszítéssel jár. Igaz, a szerep szerint nem volt szöveged, de szemed tisztán tükrözte belső érzéseid állandó vívódását. Beszéd nélkül is kifejezni a megalázottak megvetését királyuk iránt!... mondom óriási voltál.

Itt ismét megigazította szemüvegét, mialatt a király alattvalója szórakozottan veregette a cigaretta végén ágaskodó hamut a hamutartóba.

— Ez a mozdulatlan, titokzatos arc egyébként már a gimiben a sajátod volt. Ilyen értelmes fenségességgel hallgattál, ha nem tudtad az ábrázolót. Mindennek van valami haszna — tette hozzá elmerengve a szemüveges kritikus. — Mert nézz meg engem. Mindig magoltam. És milyen az arcom? Egy görögdinnyéről több értelem sugárzik... De hagyjuk ezt. Visszatérve rád: mondom, szótlanul lázadni, és ilyen hatásosan, hiszen könnyeket nyelt a közönség... és nem is tudtam, hogy ilyen tehetséges vagy — remegett a hangja, és köhögni kezdett, mert egy vékony füstcsík az orrába kúszott.

— Például, — folytatta, miután kiköhögte magát, — amikor bejön a király, — emlékszel? Te megállsz mögötte, végigméred tekinteteddel az udvari népséget, és közben alig észrevehetően megbicsaklik a jobb térded.

— Erre nem emlékszem — nézett rá csodálkozva a színész.

— Persze, hogy nem, és ez a nagyszerű! Öntudatlanul, veledszületett ösztönnel, ilyen apróságot produkálni! Mert ebben a térdbicsaklásban benne volt a lázadó alattvaló biztonságos könnyedsége. Hit a győzelemben. Kesztyűdobás a monarchia szeme közé. Arról már nem is beszélek, amikor egykedvűen megrándítottad a válladat... Nem mondhattad a királynak: fenség, ma itt vagy, de holnapra a porba hullsz! Nem mondhattad, mert nincs szöveged a darabban. Ezért vagy olyan félelmetes. És az a nyugodt ábrázatod, amellyel a palotába behatoló lázadókat fogadtad...

— Szóval tetszettem, — vágta el szavát a lázadó, aki tehát kesztyűt dobott a monarchia szeme közé. Vegyes kicsengésű mondatából kitetszett a dicséret iránti őszinte vonzalma, és valamiféle megjátszott unalom. De a dicsérőt már nem lehetett megállítani.

— Várj! És a második jelenetben, amikor ott állsz a király jobbján!

— Balján — tette meg a zseni a lényeget nem érintő kiigazítást.

— Jobbján — mondta tétován a szemüveges — várj csak... — és székében megfordult, jobbkezét előre nyújtva. — Persze, hogy a jobbján...

— Ugyan! A király jobbján a kincstárnok állt, aki titokban szervezte az egész összeesküvést — zárta le a vitát az, aki állítólag nem a király jobbján állt.

— Hogyan? — hüledezett azonban a barát, ismét megigazítva az orra közepére csúszott szemüveget. — Hát nem te kaptad rajta a királyt, amikor a lázadók kémnőjével szeretkezett?

— Az is a kincstárnok volt.

— És nem te szúrtad hátba a királyt?

A színész elsápadt. Feleségüket faggató, féltékeny férjek fojtott hangján kérdezte:

— Mondd, Kobra! Nem tévesztettél te engem össze a kincstárnokkal?

A kérdés egyelőre csak gyanút sejtetett. S a kérdésre egyszerű választ is kaphatott volna, valami olyasmit: persze, milyen buta vagyok... az tényleg a kincstárnok volt. De Kobra mélységesen hallgatott, és olyan kicsire zsugorodott össze, amilyenre a világ zsugorodik, ha szemüveg nélkül bámult rá.

— A kincstárnoknak bajusza volt! — ordította hirtelen a színész.

— Miért? Neked nem lehet a színpadon bajuszod — dadogta a fiú.

— Mondtam, hogy lilabársony térdnadrág lesz rajtam, — toporzékolt a megbántott színész.

— Lila bársony?...

— Én a király apródja voltam, te állat!

— Apród? — kapta fel fejét a Kobra. — Te hoztad utána a libériát? De hát öt percig sem voltál a színpadon!

— Na és?! — remegett a dühtől az apród, ki kétségkívül a király balján állt. — Öt perc alatt nem lehet zseniálisat alkotni? — csapott az asztalra.

— Ne haragudj, öregem, tudod, hogy milyen rosszul látok.

— A színpadra ültettelek volna!?

A színész felugrott és nem éppen apródra valló udvariassággal hagyta faképnél barátját. Hosszú léptekkel indult a földalatti felé. Egyenesen ment, útjáról letéríthetetlenül, a vaksi Kobra és a tehetségesebb, de hitszegő kincstárnok ellenére, a világsiker felé...

Komornik Ferenc

A majmok kertjében

Hat nőstényе között, takaros ólán,
mozdulatlanul, hallgatagon,
törzsfőhöz illő konok méltósággal
csak ült a majom.

Kínáltuk cukorral, s becéztük, hívtuk
egyetlen egyszer fordult felénk,
s le nem vette egy távoli ketrecről
a tekintetét.

A kölykei körülöttünk nyüzsögtek,
s ropogtatták a finom cukrot;
a professzornő is gügyögve hívta,
de hiába volt . . .

Már majdnem szidtuk a csökönyös majmot,
elvégre minket tudós vezet,
s kétszeresen sértő, ha megtagadja
a tiszteletet.

A professzornő meg fejét csóválta,
azért cukorkát dobott oda;
nem értette e viselkedést s azt sem,
hogy mi az oka?

Végül is a mosolygó gondozótól
kaptunk meglepő feleletet:
a majom hetedik nőstényе tegnap
megbetegedett,

s külön ketrecbe tették, míg meggyógyul;
gurnyasztania jobb egyedül —
a majom meg rálát az ólról, és nézi
rendületlenül,

már kora reggel óta, étlen-szomjan,
azt sem bánja, ha eső veri;
csak nézi a hetediket, s mellette
hű nőstényei.

Hallgatva néztünk össze, férfi-népség,
majd elnevettük nyomban magunk'.
mert tudtuk, hogy most nem tér el egymástól
a gondolatunk . . .

(Szuhumi, 1958.)

Földeák János

KÍSÉRLETI HÁZAK ÉPÜLNEK ÓBUDÁN

Szűr-Szabó József rajza

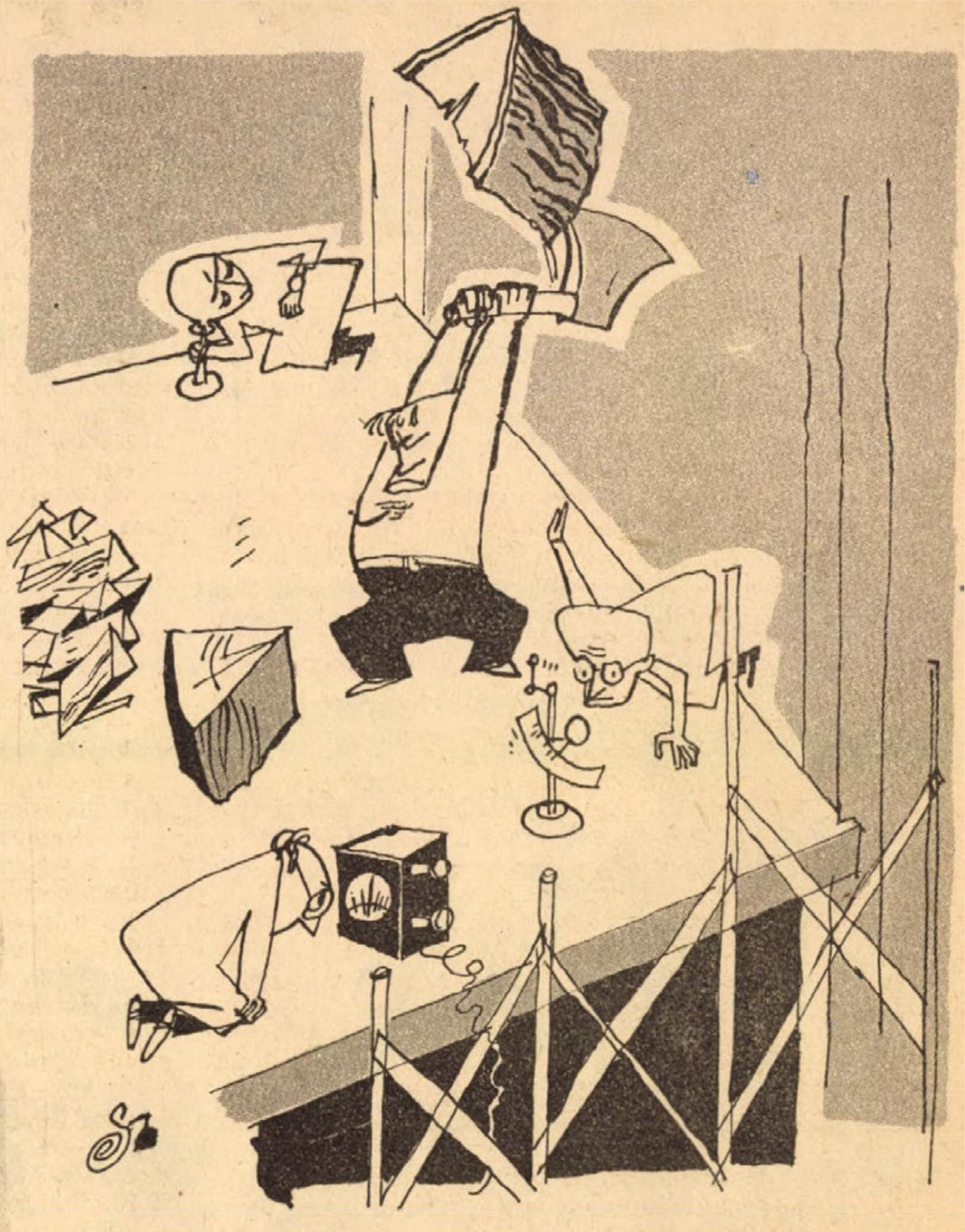

– Állj! Ezt nem bírja tovább a plafon!

Rövidjárat

Vasvári Anna rajza

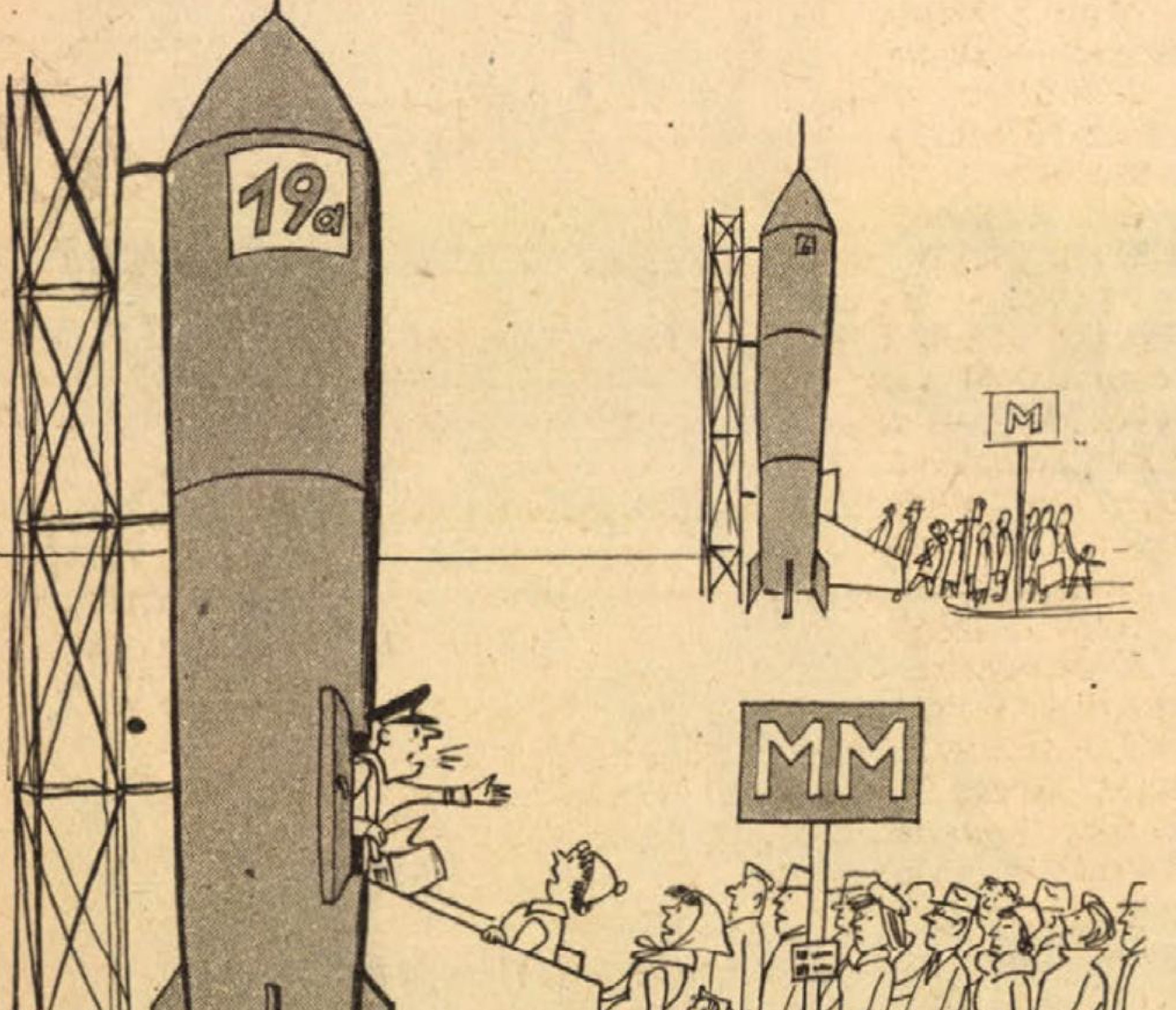

– Csak a Marsig megy! . . .

Figyelmes kiszolgálás

Hegedűs István rajza

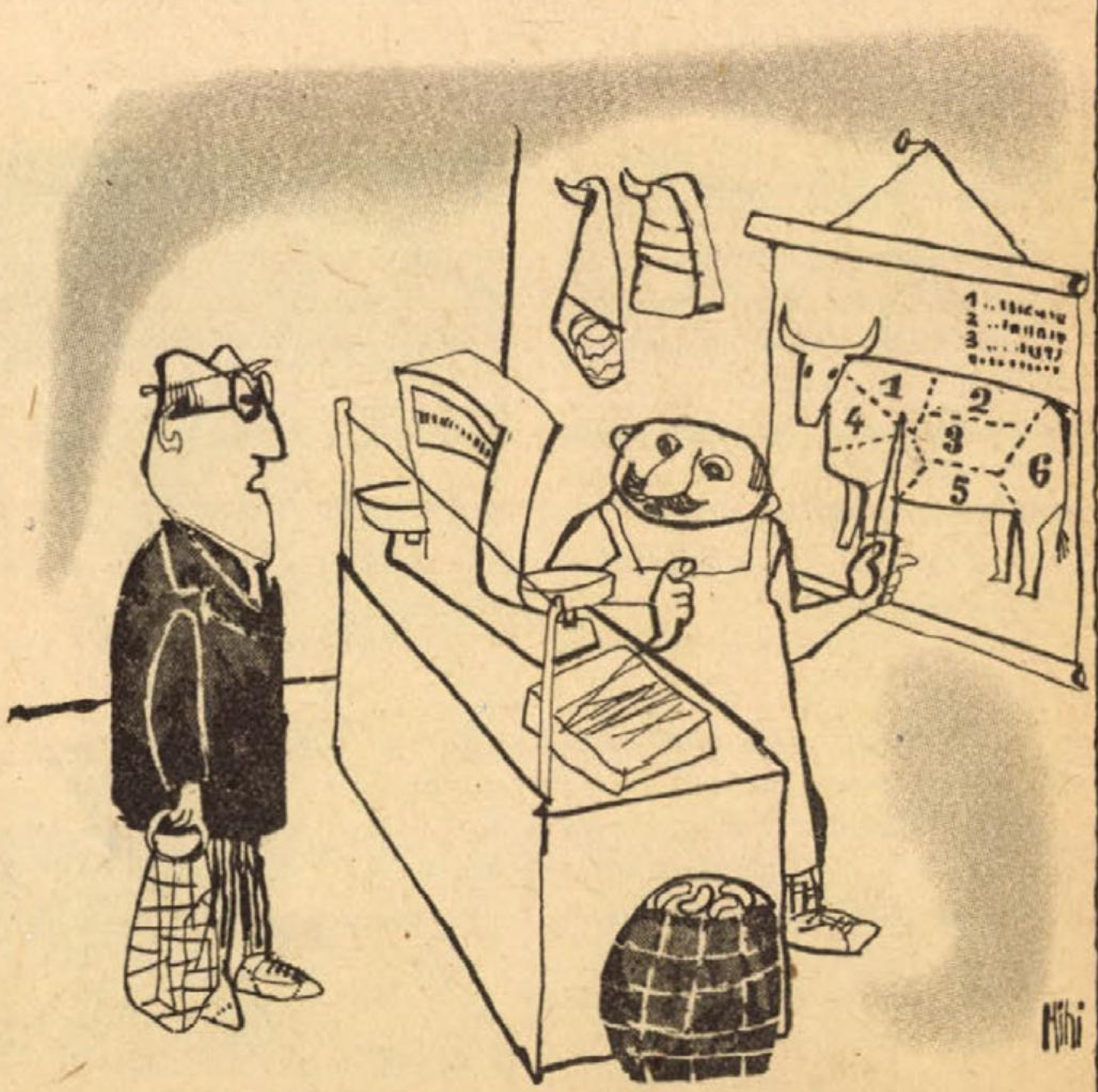

– Tehát, melyik részéből adhatok? . . .

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

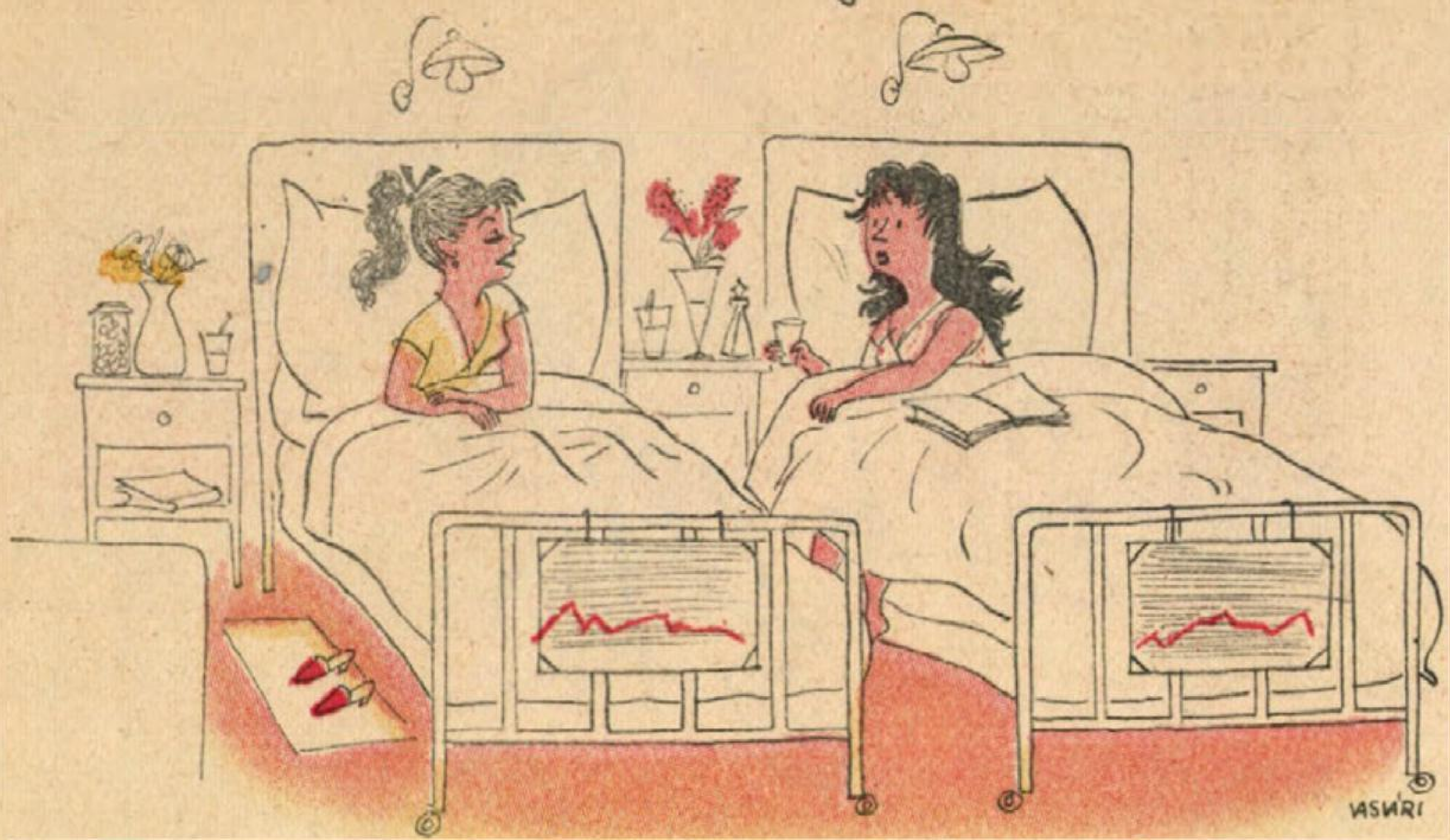

– Nekem vegetatív idegrendszerem van!...

Elvis Presley és Bach

Az amerikai rock and roll-király, Elvis Presley, aki jelenleg katonai szolgálatát tölti, megérkezett Németországba mint egyszerű baka. Többezer német fiatal rock and rollel üdvözölte a fiatal táncdalénekest abból az alkalomból, hogy Beethoven, Bach és Brahms hazájába érkezett. Egy újságíró megkérdezte tőle:

– Mr. Presley, mi a véleménye Bachról?

Presley így válaszolt:

– A klasszikus zene is hasznos, ha valaki aludni akar.

Az a szép ezekben az amerikaiakban, hogy megbecsülik a szépet.

Az emberi természet

A londoni „Daily Mirror" idézi egy idegorvos véleményét:

– Ha egy embernek azt mondják, hogy a világmindenségben 270.678.943. 141,156.789 csillag van, azt elhiszi. De ha egy padon azt a felírást olvassa, hogy „Frissen mázolva", addig nem hiszi el, amíg az ujjával ki nem próbálta...

A legfőbb bizonyíték

Várnai György rajza

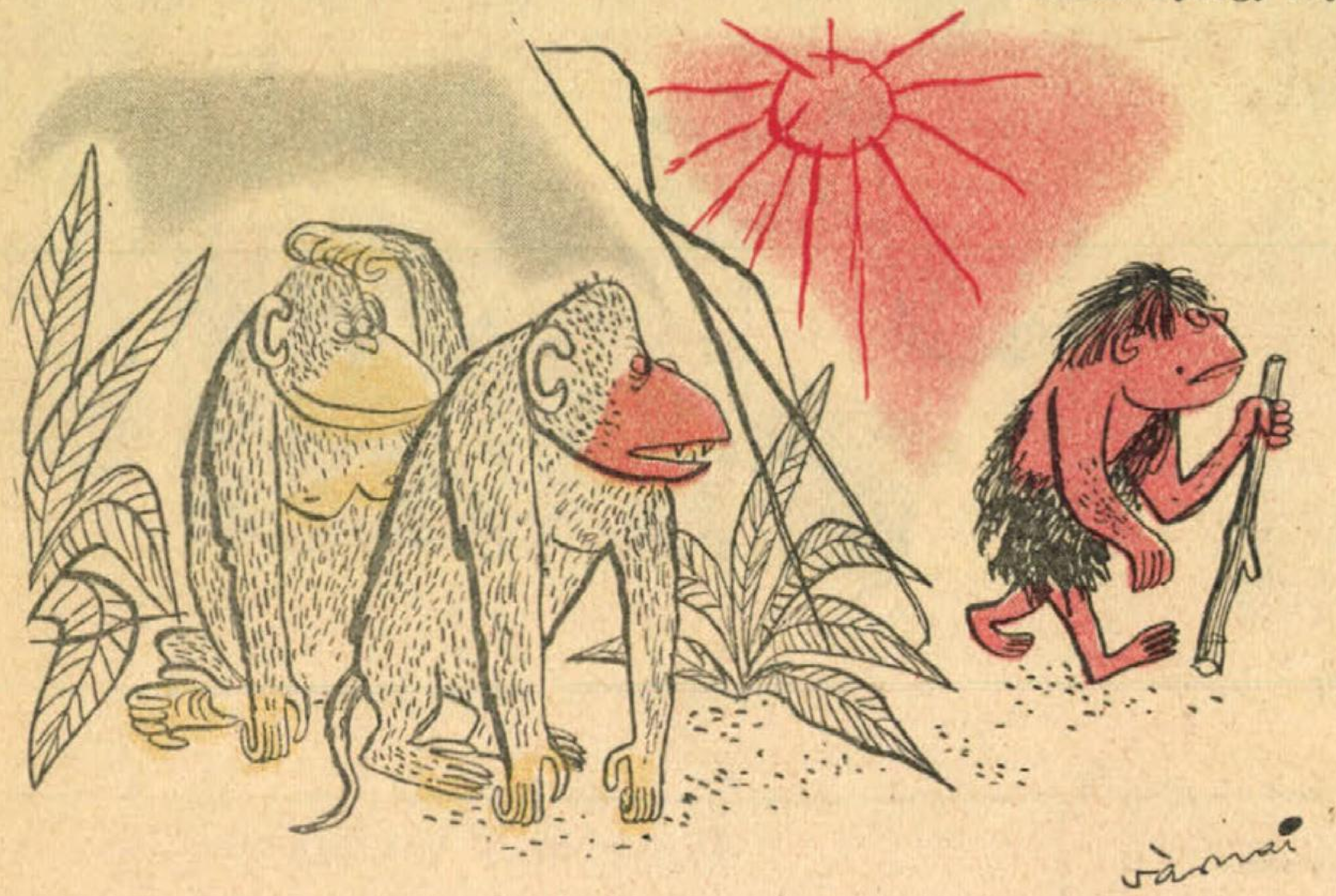

– Jellemző! Amióta előléptették emberré, vissza se köszön...

Utasítás Moszkvából!..

A „National Guardian" című amerikai hetilapban olvassuk: Albert E. Kahn, az ismertnevű haladó politikai író a szenátus belbiztonsági albizottsága előtt állt, s többek között ezt a kérdést tették fel neki:

– Kapott-e utasításokat Moszkvából?

Kahn a következő beismerést tette:

– Őszintén bevallom, egy esetben kaptam.

És elmondta, hogy Ilja Ehrenburg, a neves szovjet író egy pipával ajándékozta meg őt. A gyönyörű pipa mellett az eredeti csomagban ott volt az orosz nyelvű nyomtatott „Utasítás a pipa használatához".

Szűr-Szabó József rajza

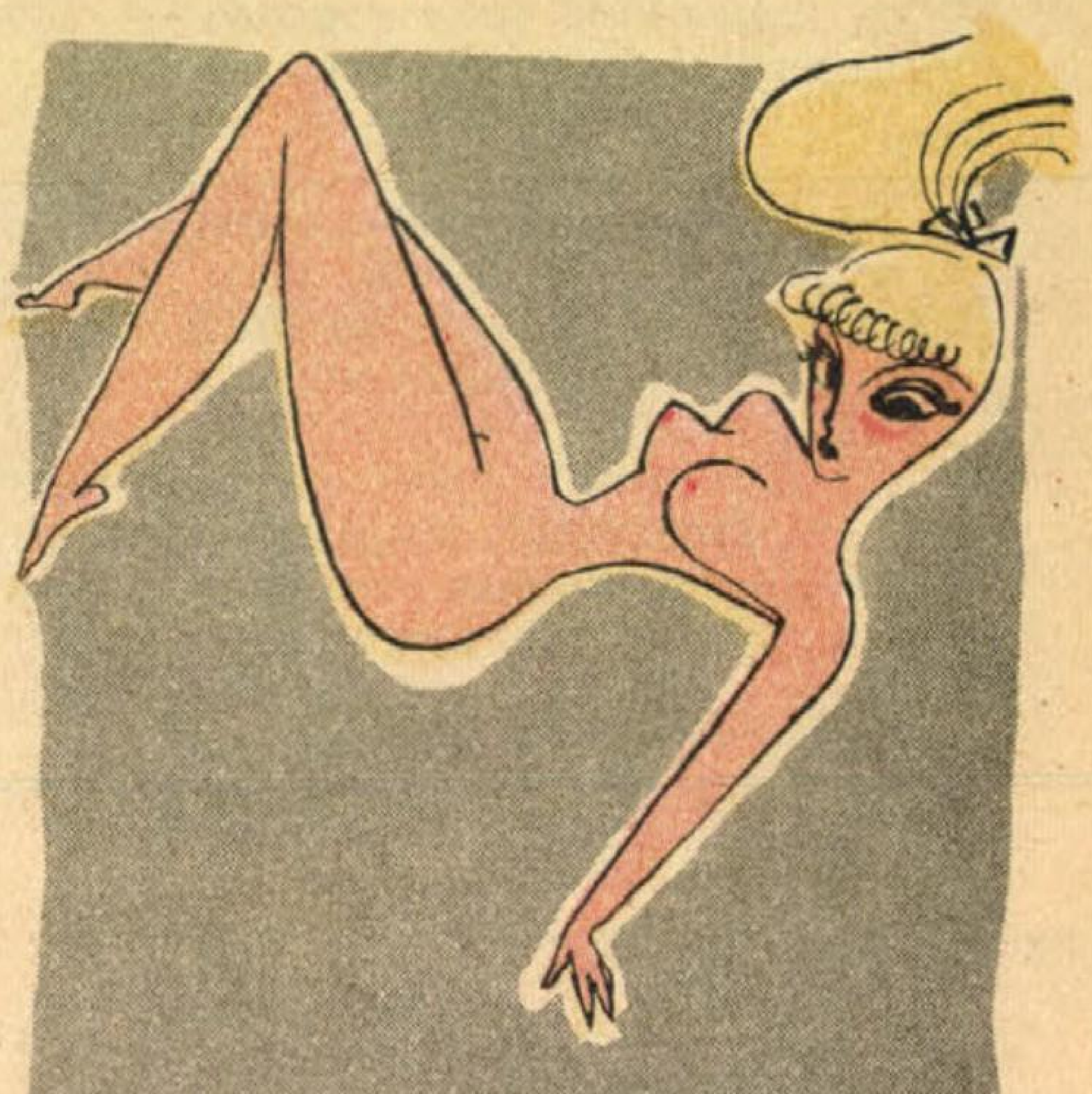

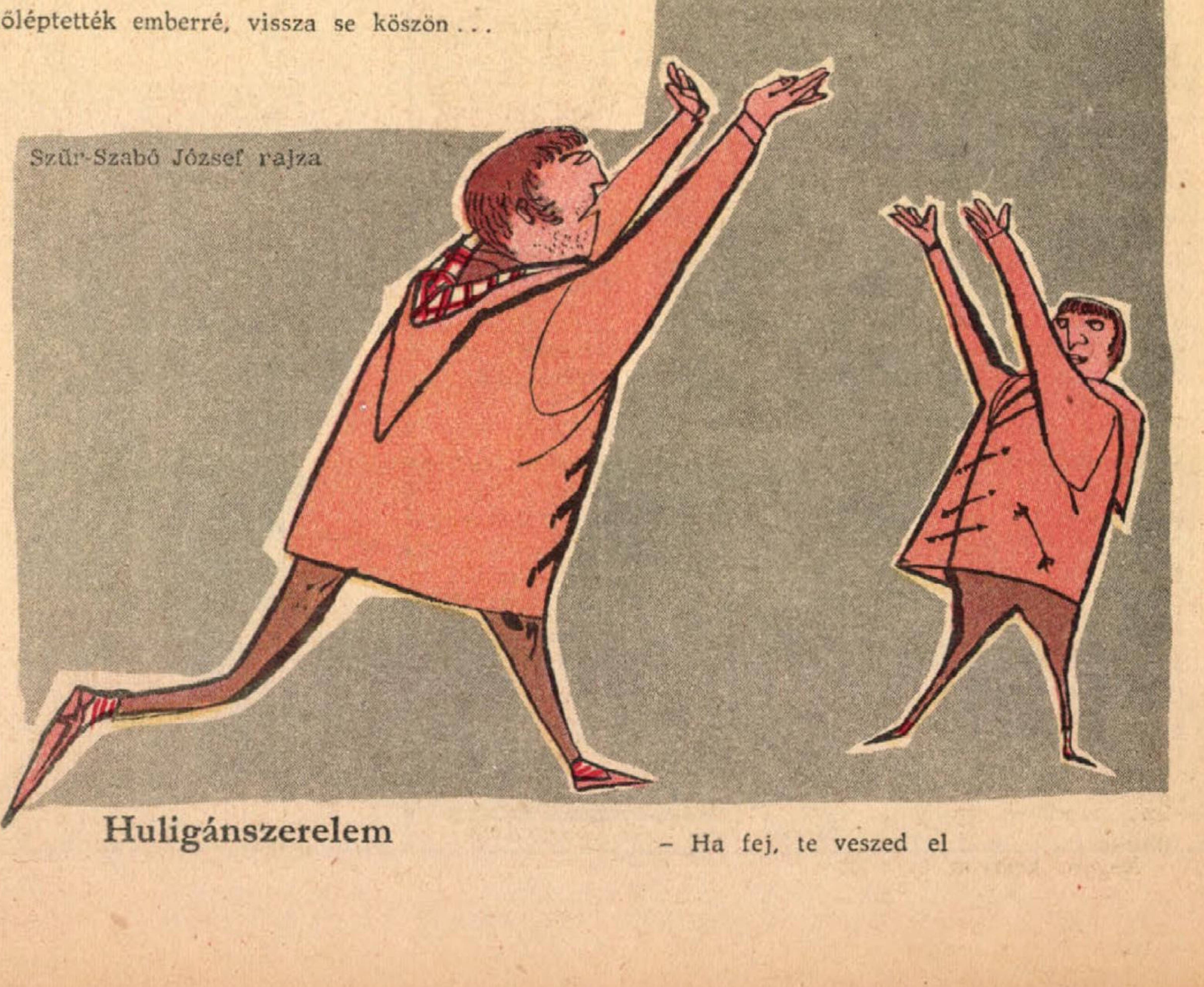

Huligánszerelem

– Ha fej, te veszed el

Baromfiszezon

Szegő Gizi rajza

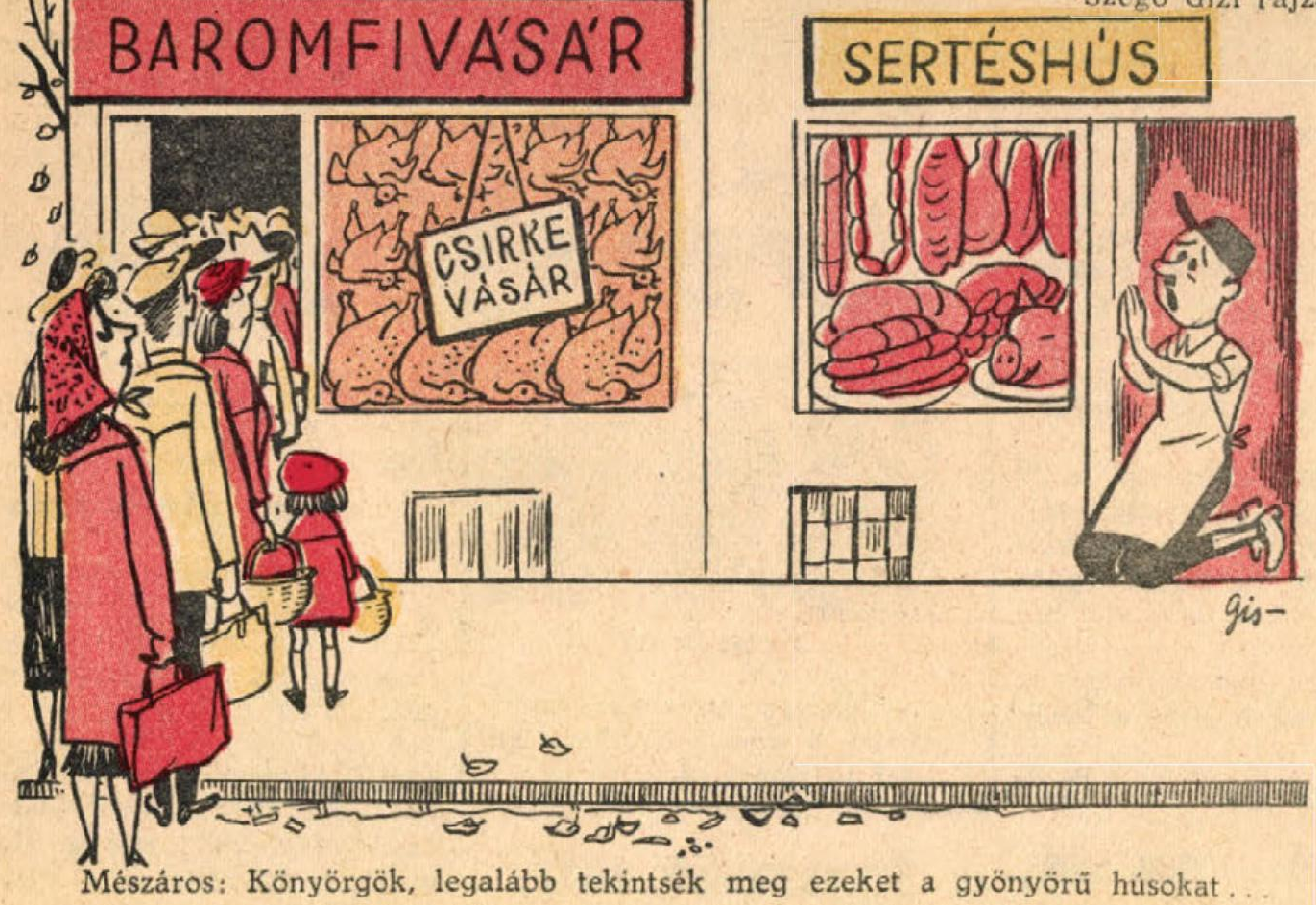

Mészáros: Könyörgök, legalább tekintsék meg ezeket a gyönyörű húsokat . . .

Nem fúrnak!

Ihajlákkal az egyik hidegkonyhává átalakított Italboltban találkoztam, éppen a cég reklámját, a topolyai ezerjót szopogatta. Gyorsan mellém ült és gondterhelten ráncolta homlokát, hogy megkérdezzem, mi a baj. Megkérdeztem, mi a baj. Ihajlák sóhajtott.

— Hajjaj — mondta és legyintett hozzá.

Kissé csodálkoztam. Ihajlák szépjövedelmű osztályvezetője volt egy vállalatnak. Példás családi életet élt, felesége, barátnője imádta, most vásárolt televíziós gépet, nemrég jött haza brüsszeli kiküldetéséből és fizetésemelést kapott. Hát akkor mi bánthatja?

— Az a baj, öregem, hogy nem fúrnak!

— Érdekes — jegyeztem meg — fordított esetben — mármintha fúrnak valakit — már hallottam arról, hogy bánkódnak, de, hogy valaki amiatt adja búra a fejét, mert nem fúrják, ez újdonság. Hát már ez is baj?

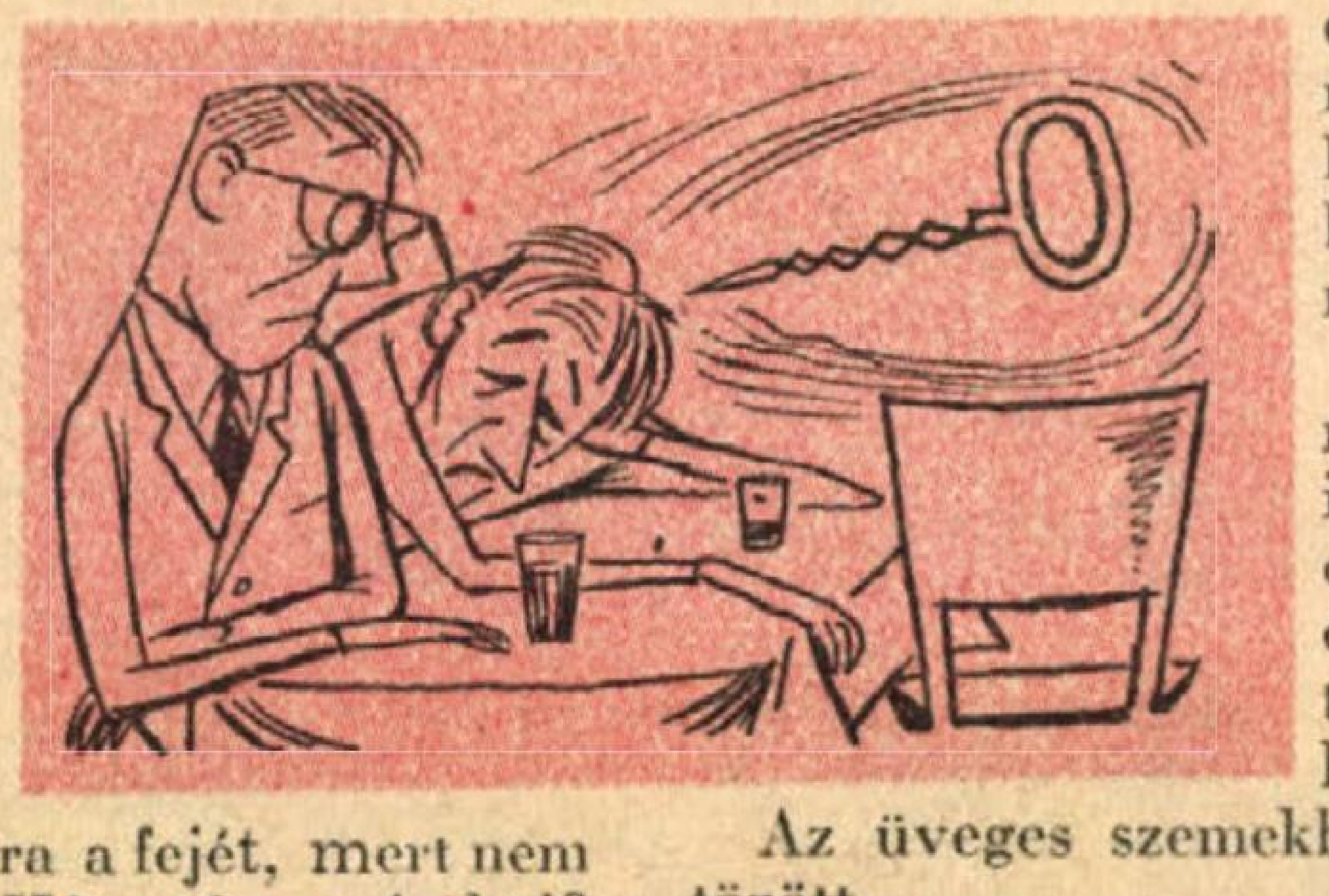

Ihajlák megrendelte az ezeregyedik jót, felhörpintette és így válaszolt:

— Igenis, vedd tudomásul, nincs annál veszélyesebb dolog, mint amikor valakit nem fúrnak. Mert, ha fúrnak valakit, hát istenem, azt könnyűszerrel kivédi az ember. Hívatja a főnök, kimagyarázza a dolgot és kész. De, ha nem fúrnak valakit, annak az élete merő bizonytalanság. Nem tudja merről várhatja az alattomos támadást. Aztán meg figyeld csak meg, hogy kit nem fúrnak? Akitől nincs mit elvenni, akit nem irigyelnek, akinek nem törnek az állására. Nem fúrják nálunk például Sztancsáknét, a 64 éves takarítónőt, vagy Wlhek bácsit, az éjjeliőrt. És kit fúrnak? Saligát például, osztályvezető kartársamat, mert az ő pozíciójára fáj a foguk. De én hiába vagyok osztályvezető, engem senkisem fúr, mert én egy senki vagyok, egy nulla!

Nagyot kortyolt az italból.

— Dehát felemelték a fizetésedet! — vetettem ellent.

— Ugyan — mosolygott fáradtan — felemelték, mert senki sem szólt ellene az igazgatói értekezleten. Ki fúrjon meg egy senkit?

— Brüsszelbe is kiküldtek!

— Mert nem fúrnak! Mert ki emelne szót egy ilyen talonba rakott niemand ellen?! Brüsszel? Bólogattak. Menjen csak ki az a szerencsétlen Ihajlák, annak már úgyis minden mindegy. A Saligát bezzeg leszavazták, őt nem küldték ki. Mert őt fúrják, mert ő valaki!

Részvéttel néztem rá. Aztán hirtelen eszembe jutott valami. Jót fogok cselekedni. Ravaszul lehalkítottam a hangomat.

— Hogy téged nem fúrnak? Hát idefigyelj! Ha mindent akarsz tudni, éppen a napokban találkoztam Saliga kollégáddal.

Az üveges szemekbe parányi élet költözött.

— Saligával? Talán mondott valamit rám?

— Semmi, semmi — hárítottam el a kérdezősködést —, csak valami olyat fecsegett, hogy te tehetségtelen, törtető alak vagy és nemsokára úgyis kitörik a nyakadat, meg ilyeneket.

Ihajlák boldogan kihúzta magát. Az összetört agg robusztus atlétává fiatalodott. Pillantása acélos lett, válla araszos.

— Úgy?! — harsogta — szóval a Saliga?! Fúrnak, fúrnak engem?! Na, majd befütyülök én annak a nyomorult karrieristának! Köszönöm, köszönöm, hogy szóltál, drága barátom!

Kezet szorított és öles léptekkel, bolondos kis boldog dallamot fütyörészve, távozott.

Milyen könnyű jót tenni. Csak most már Saligának kell majd visszaadnom az életkedvét . . .

Tardos Péter

ANTIKVÁRIUMBAN

Kaján Tibor rajza

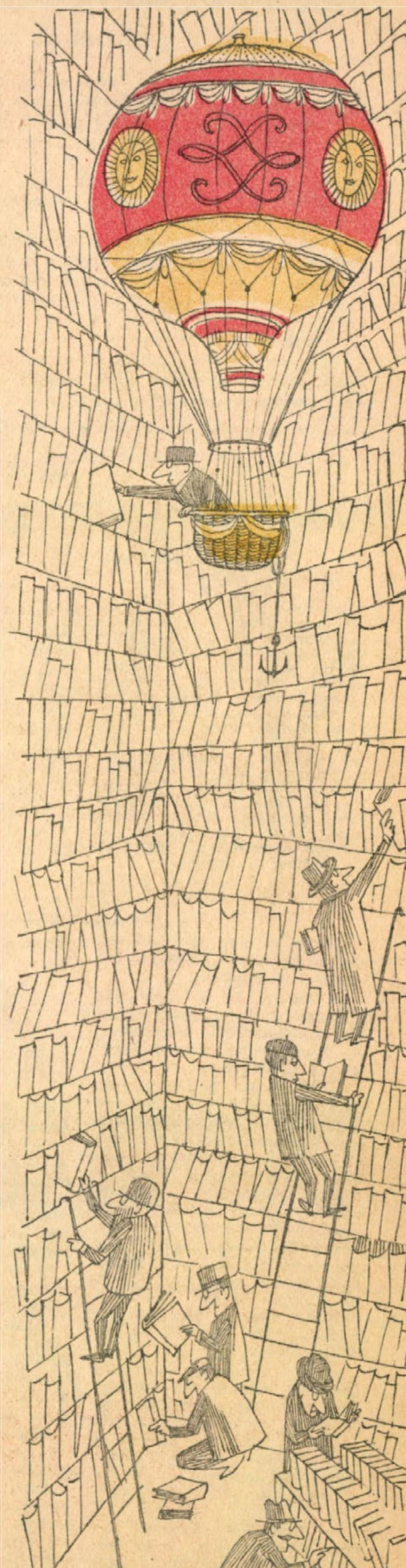

Le a bürokráciával.

Nem a patikus az oka...

Az őszi megbetegedések virágkora minden évben október–novemberre esik. (S közvetlenül ez után jönnek a téliek.) Az is köztudomású, hogy miközben a beteg viaskodik a kórokozó baktériumokkal, vírusokkal, vagy álmatlansággal, küzdelmében számít a gyógyszerek támogatására. Ehhez a támogatáshoz oly egyszerűen hozzá lehetne jutni, – ha minden gyógyszertárban állandóan kaphatók volnának a leggyakrabban szükséges gyógyszerek.

Miért van mégis az, hogy egyes receptekkel házalni kell? Gyakran a harmadik, vagy negyedik gyógyszertár tudja csak beváltani. És ha ez így van, miért nem ír fel az orvos könnyen beszerezhető orvosságot? (Félreértés ne essék: egyes magyar gyógyszerekről van szó! Ezekből szerencsére van bőven és kitűnő minőségben!)

Talán jobban és rugalmasabban kellene megszervezni az árueloszlást!? Ha másért nem, legalább azért, hogy a beteg ne a gyógyszerészt okolja...

R. E.

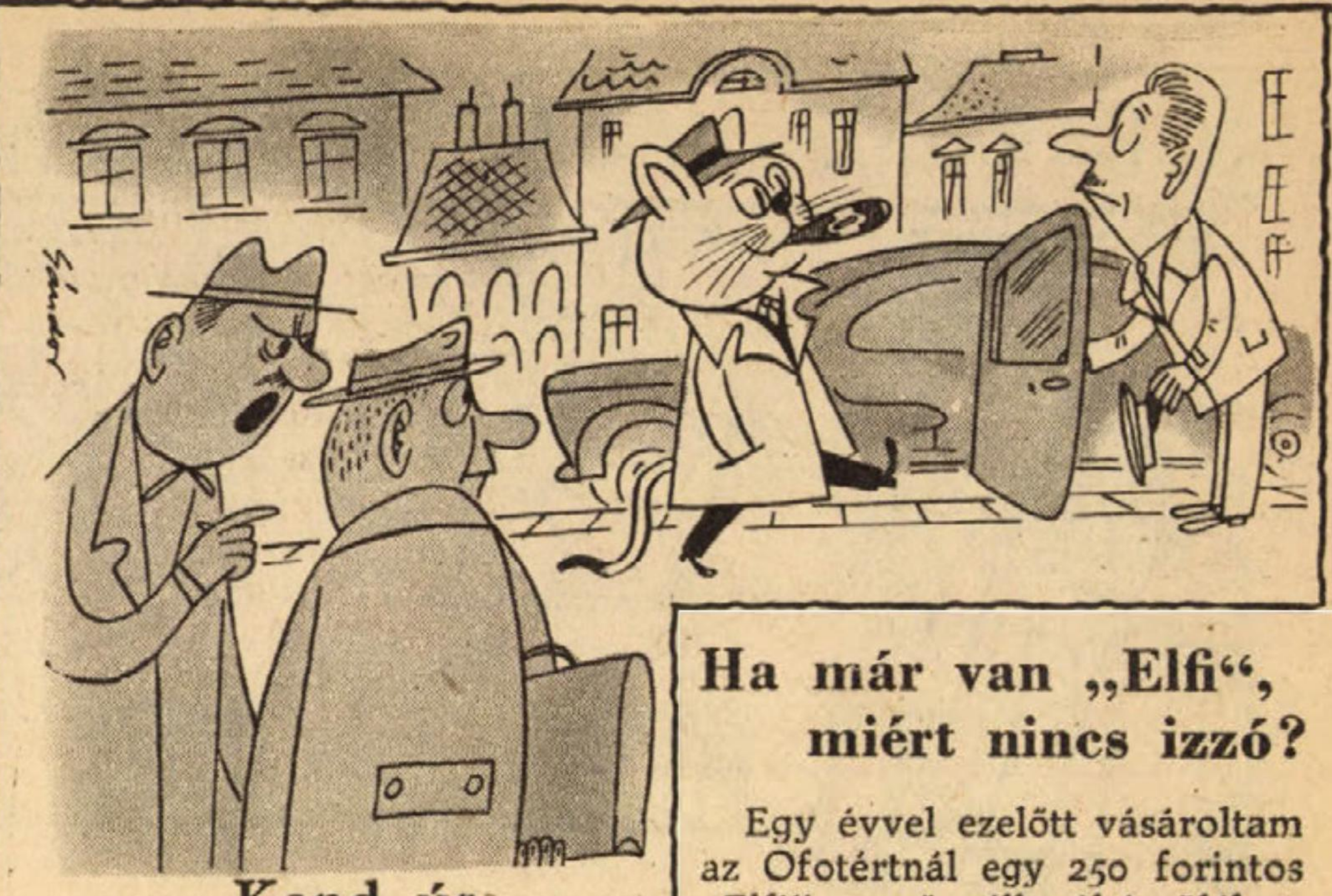

Kand úr

– Nagyon megszedte magát, amióta az egész városban nem lehet egérfogót kapni.

Ha már van „Elfi", miért nincs izzó?

Egy évvel ezelőtt vásároltam az Ofotértnál egy 250 forintos „Elfi" nevű villanókészüléket, amelyhez tíz darab izzót kaptam. Mikor ezek a tartalék izzók kimúltak, végigjártam az összes Ofotért-boltot, de pótlást sehol sem tudtam beszerezni. Még csak nem is bíztattak, hogy mikor lesz raktáron.

Az a sok amatőr-fényképész, akinek velem együtt nincs 3000 forintja örökvakura, a 250 forintos „Elfi"-vel szeretné esti felvételeit elkészíteni. A 250 forintos „Elfi" izzó nélkül egy lyukas garast sem ér és csak arra jó, hogy boldog tulajdonosaik szórakozás helyett bosszankodjanak.

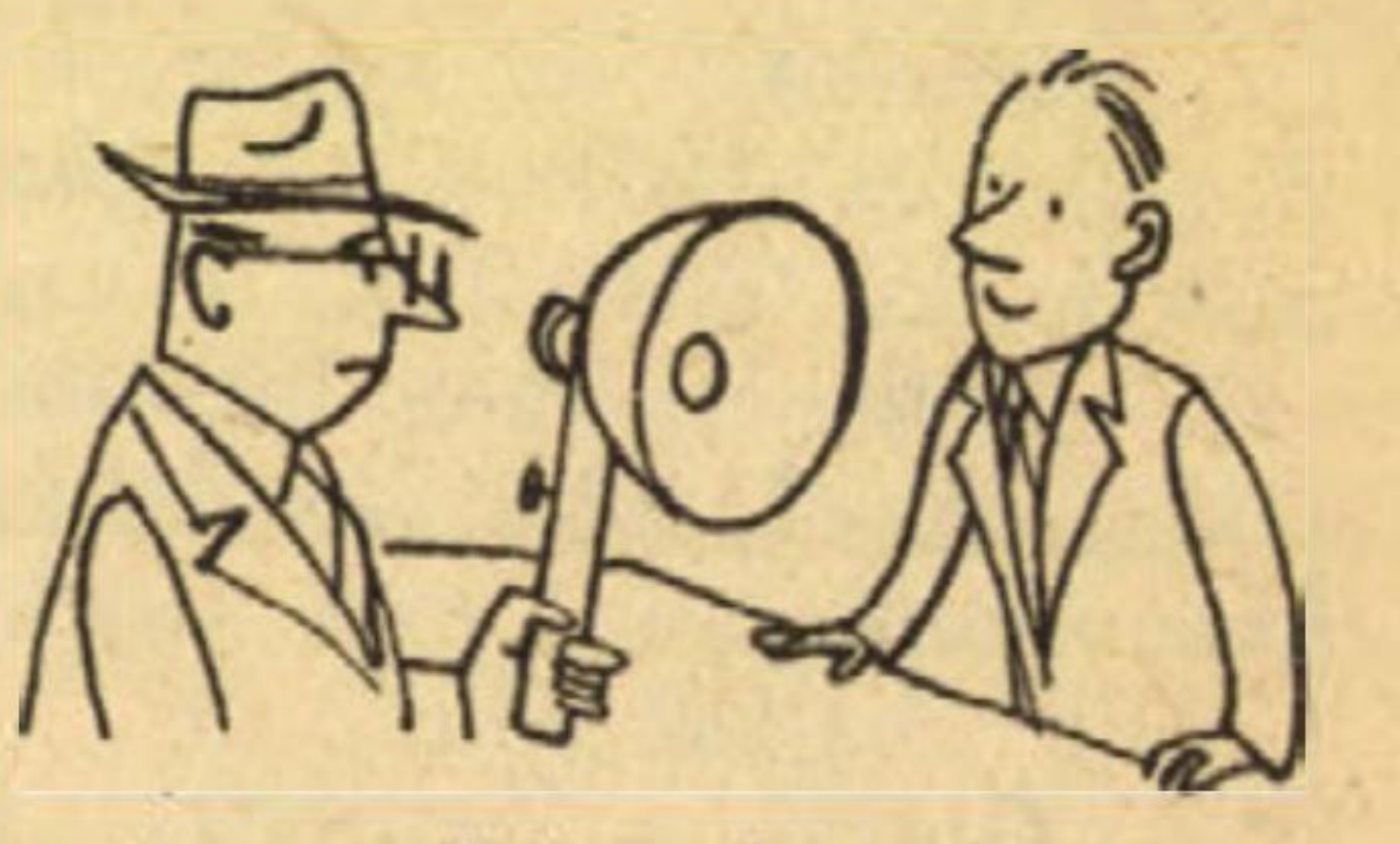

Maráz Zoltán
VIII., Kálvária tér 13.

20%-os tojás?

Október 30-án 10 darab tojást vásároltam a Rákóczi téri csarnokban, a Dunaföldvári Földművesszövetkezet 3. számú árudájában. Rántottaéhesen hazatérve, feltöröm az egyik tojást: bűzlik. Töröm a másikat: „záplik". Aztán töröm tovább, mert hiszen három tojásból akartam rántottát enni, de a hetediknél még mindig nem volt ki a három. Végre, mikor mind a tízet feltörtem, kiderült, hogy a tízből csak kettő volt ehető, illetve csak lett volna ehető, ha közben el nem ment volna az étvágyam az egésztől.

Nagy Györgyné
VIII., Gyulai Pál u. 4.

Egy sütő — rossz sütő...

Október 22-én az Elektromos Művek szerelője a szokásos módon ellenőrizte bérelt tűzhelyünket. A szerelő a lyukas sütőt szétszerelte, kivette és a konyha sarkába helyezte. Azt ígérte, hogy még azon a héten újat hoznak, vagy elviszik és pár hét múlva kicserélik. Azóta többször sürgettük elvitelét, de csak újabb ígéretet kaptunk. Legutóbb november elejére ígérték jövetelüket. Ma november 12-e van és még mindig ott áll a sütő a konyha sarkában.

Szerényen megkérdezem: vajon meddig?

Dr. Soltész Elekné
VIII., Hungária krt. 16.

Szavatosság, óh!...

1958. november 8-a van és szombat... A kislányom most jön fel a Közértből és kezembe ad két deka pörköltkávét. Szeretem a frissen pörkölt kávét, így azonnal a szavatossági dátumot néztem meg a tasakon. Ezt olvastam le róla: „Készült: 1958. november 10-én." Ez igen! Ez aztán a meglepetés! Hiszen ez a kávé két nappal megelőzte saját pörkölését. Ezekután csak azt szeretném tudni, hogy az ördögbe sikerült ezt a két deka kávét az Élelmiszer Csomagoló Vállalatnak – holnapután becsomagolni?

Nagy Ervinné
XI., Baranyai u. 7.

Jegorov-Poliscsuk-Privalov:

— No, mi van még — kérdezte fáradtan Zelepuhin, a vállalat igazgatója.

— Megint ez a nyavalyás porszívó ügy — mondta az ügyosztályvezető sóhajtozva. — Ideje lenne már kitisztítani a szőnyegeket.

— Ezerszer is megmondtam már neked — pattogott Zelepuhin —, hogy takarékoskodj az eszközökkel! Ma porszívógépet adjak neked, holnap jégszekrényre vásik a fogad, holnapután napfényégőkkel fogod felszerelni a raktárt! Mondd, az isten szerelmére, minek nekünk a porszívó, kinek kell, minek kell? Mi vagyunk mi, bölcsöde, vagy óvoda? Világéletünkben kézi módszerrel poroltuk a szőnyegeket, ezután is úgy fogjuk.

— A rendőrség nem engedi — mondta az osztályvezető. — Azt mondja, hogy az egész utcában teleszórjuk porral az emberek szemét. A mi porolásunk után két órára leáll a forgalom.

Zelepuhin sétált az irodában.

— Van egy ötletem! — ütött a homlokára. — Mi lenne, ha kifuvaroznánk a szőnyegeinket a városon túlra? Elmentek vele a tóparti üdülőkig és aztán piff-puff, — hamarosan készen lesztek! Adok egy másfél tonnás teherautót.

— Másféltonnás kevés lesz — közölte az osztályvezető elgondolkozva. — Ha minden szőnyegünket összeveszem, kitesz legkevesebb két tonnát. Hát még a por, ami benne van, az is sokat nyom.

— Rendben van, megmondod a kocsiszínben, hogy adjanak egy háromtonnásat!...

Másnap egy különleges csoport, a brigádvezetővel, a takarítónőkkel és két váltásnyi tartalékkal kiutazott a szőnyegekkel a természet lágy ölére.

— Az a fontos a dologban — dörzsölte a kezeit Zelepuhin —, hogy a legszigorúbb takarékosságot tartsuk szem előtt!

Este azonban az expedíció poros szőnyegekkel érkezett vissza. A brigádparancsnok jelentéséből kiviláglott, hogy nem tudták megtörni a tóparti üdülők ellenállását, akik féltékenyen őrködtek a levegő tisztasága fölött.

Az új ötletekben sohasem szűkölködő Zelepuhin új változattal állt elő:

— Egyszóval, messzebbre kell kiutazni. Illetve közelebb a természet tulajdonképpeni, szűzi öléhez...

A második expedíció csak három nap múlva érkezett vissza. A szőnyegek olyanok voltak, mintha negyven évet fiatalodtak volna. A brigád tagjai napsütött arccal üldögéltek a büfében és vígan mesélték erdei kalandjaikat. A brigádvezető, aki fenyőlombtól és toboztól illatozott, az egyik osztályt a másik után járta be és vidáman dicsekedett:

— Ez már igen! Ez aztán kiküldetés volt a javából!

— Talán még napidíjat is kaptatok? — kérdezte valaki.

— Mi az hogy? — mondta hetykén a brigádvezető. — Utóvégre speciális feladatot teljesítettünk! A vállalat üdvét szolgáltuk! Nem igaz?

A következő portalanító csoportot önként jelentkezőkből egészítették ki. Benne volt a könyvelő és a tervosztály vezetője, Nyuszát, a takarítónőt Pása néni, a büfé vezetője helyettesítette, aki magával vitte az élelmezési apparátus felét. (Utóvégre az erdőben sok mindenre szükség lehet.)

A munkatársakat valósággal lázba ejtette a tisztaság utáni vágy. A legközelebbi utazásra már nemcsak a szőnyegeket és a futószőnyegeket vitték magukkal, hanem a terítőket, nyugágyakat és a labdákat is.

— Minek nektek a labda? — kérdezte gyanakodva Zelepuhin.

— No hallja! — mondta ravaszul a brigádvezető. — Utóvégre az egészség se kutya —, és antik bronz-színű arcán egyetlen izom sem rándult. — Kiporoljuk őket! A futballlabdák üregeiből lábbal, a röplabdákból pedig régimódiasan, kézi eszközökkel...

— Ez már döfi! — mondta Zelepuhin szívbéli megelégedettséggel. — Vajon azzal a nyavalyás porszívóval meg lehetne ezt csinálni? Barátom, nálunk a takarékosság mindennnél fontosabb!

És nem remegett a keze, amikor a legújabb portalanítási kiküldetést aláírta.

Oroszból fordította
Pogonyi Antal

Nyilatkoznak

az alkoholizmus elleni harc frontjának katonái.

Az alkoholizmus elleni harccal foglalkozott már számos ankét, kongresszus; beszéltek róla gyűléseken és egyebütt, csak az első vonalban harcolókkal nem foglalkozott még senki. Haditudósítónk ez okból felkereste kies fekvésű italboltjában Sligovica Győző italboltvezetőt, hogy a tőle nyert információk alapján, a csatatéren győződjék meg a harc állásáról.

Az italbolt leírását mellőzzük. Olyan, mint a többi. Csak a feliratok újszerűek. „Ne igyunk alkoholt!”, „Az alkohol méreg!” — és így tovább. Helyes, hiszen italboltról van szó.

Sligovica kartárs kérdésünkre a következőket válaszolta:

— Hála a sajtó támogatásának, az alkohol-ellenes küzdelem ma már igen értékes eredményeket mutathat fel. Hogy mást ne mondjak, én már egy éve nem kaptam prémiumot, mert nem tudom teljesíteni a tervet.

Az italboltban véletlenül jelen volt Nemoda Ede, a vendéglátó vállalat osztályvezetője. Őt is megkérdeztük: hogyan látja az alkohol-ellenes küzdelem jelenlegi állását? Nemoda kartárs a következőket mondotta:

— Vállalati szinten is mutatkoznak az eredmények. Ebben az évben már nem kapunk nyereségrészesedést, mert nem teljesítjük a tervet.

Véletlenül jelen volt a főhivatal egyik főelőadója is, aki ezeket mondotta:

— A terveket persze úgy adjuk ki, mintha nem lenne alkohol-ellenes küzdelem. Az ilyesmi ösztönöz. Azonban a hiányzó forgalmat pótolni kell és ehhez mi segítséget adunk. Már folynak laboratóriumunkban a kísérletek új, alkoholmentes italok gyártására. A jólbevált paradicsomos és zelleres italok után most tök-szörppel, petrezselyem cocktail-lel, valamint kellemesen csípős ízű, szeszmentes torma-likőrrel kísérletezünk. A kísérleti állatok jól tűrik ezeket az újfajta italokat, úgyhogy nemsokára a vendégeken is ki lehet majd próbálni őket.

Az italboltban, egészen véletlenül, jelen volt egy vendég is, aki végighallgatván mindezeket, a következőket mondotta:

— ..? ......! .,;........!!!

Nyilatkozatát az illetékesek figyelmébe ajánljuk.

—y—y

A humor könyvéből

PEARY sarkutazó egyszer megkérdezte egyik eszkimójától:

— Mire gondolsz?

— Semmire — csodálkozott az eszkimó. — Hiszen van elég hús a kunyhónkban! Mire gondolhatnék?

⁂

VOLTAIRE idejében történt, hogy az eladósodott királyi udvartartásban takarékoskodni próbáltak. Így felére csökkentették a lovak számát.

— A lovakért kár volt — jegyezte meg Voltaire. — Inkább csökkentették volna felére a szamarak számát.

⁂

MIKSZÁTH KÁLMÁN képviselő szűzbeszédének közlése alkalmával fatális névcsere történt. A parlamenti gyorsiroda a beszédet egy Szigeti Kálmán nevű ellenzéki képviselőnek adta a szájába és így jelent ez meg az újságokban is. Másnap Mikszáth beállított a gyorsirodába, ahol keményen lehordta a főnököt. Ez bocsánatot kért és megígérte, hogy helyreigazítja a tévedést. Mire Mikszáth is, aki közben megbánta az első felindulásban ejtett szavait, enyhébb húrokat kezdett pengetni.

— Semmi az, kérem — nyugtatta meg a főnök. — De hallotta volna azt a patáliát, amit az előbb Szigeti Kálmán képviselő úr csinált a névcseréért.

⁂

IBSEN „Kísértetek” című drámájának homályos a befejezése. Abból nem derül ki, hogy a házat ki gyújtotta fel. A darab párizsi bemutatóján egy kritikus a jelenvolt szerzőhöz fordult a kérdéssel:

— Ugyebár, Engstrand volt a gyújtogató?

— Amilyen gazfickó, még az is kitelt tőle — hangzott Ibsen felelete.

Vágyálom

Szegő Gizi rajza

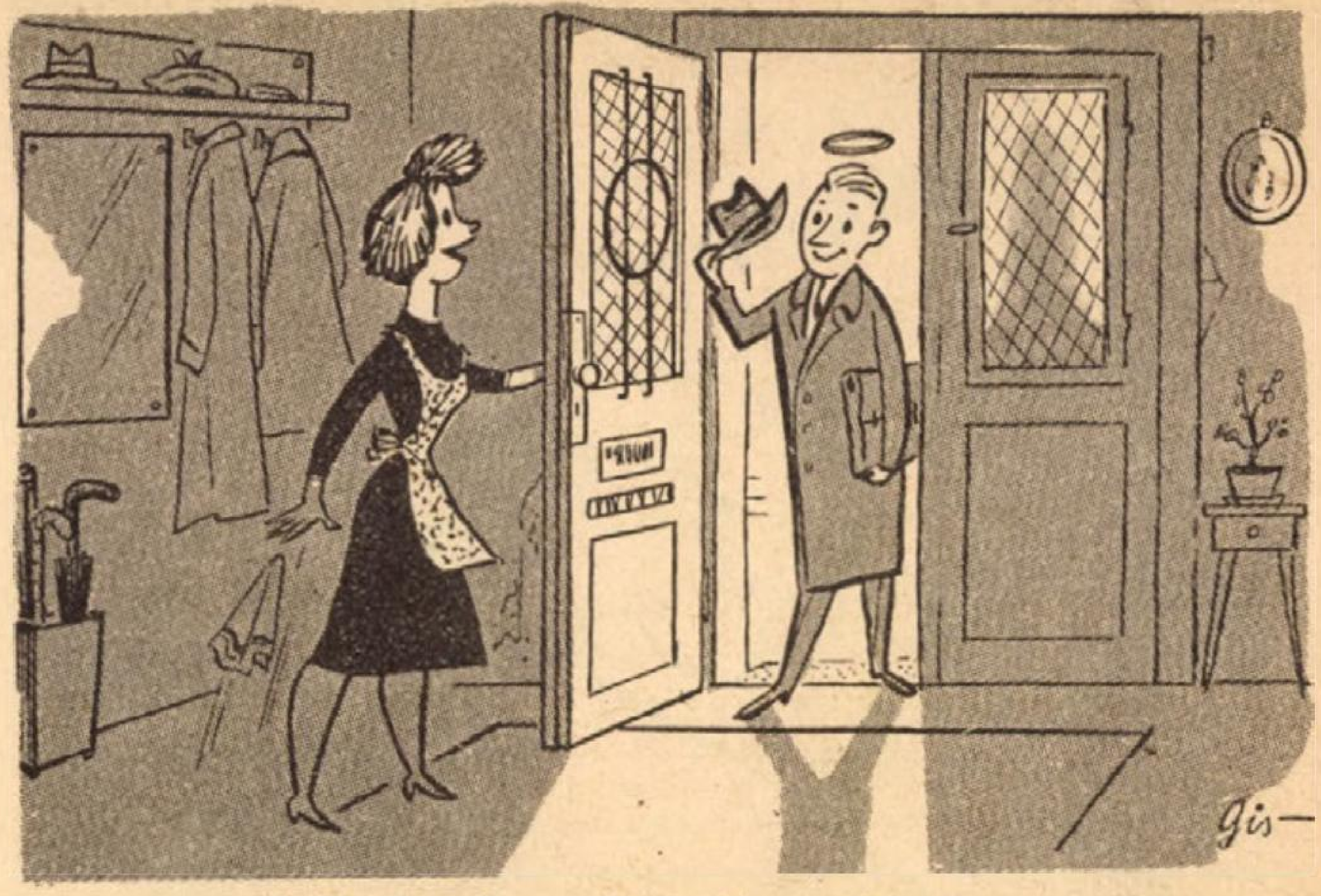

– A Házkezelőségtől jövök ... Mi a panaszuk?

Sikeres új gyógyszer-bemutató

Toncz Tibor rajza

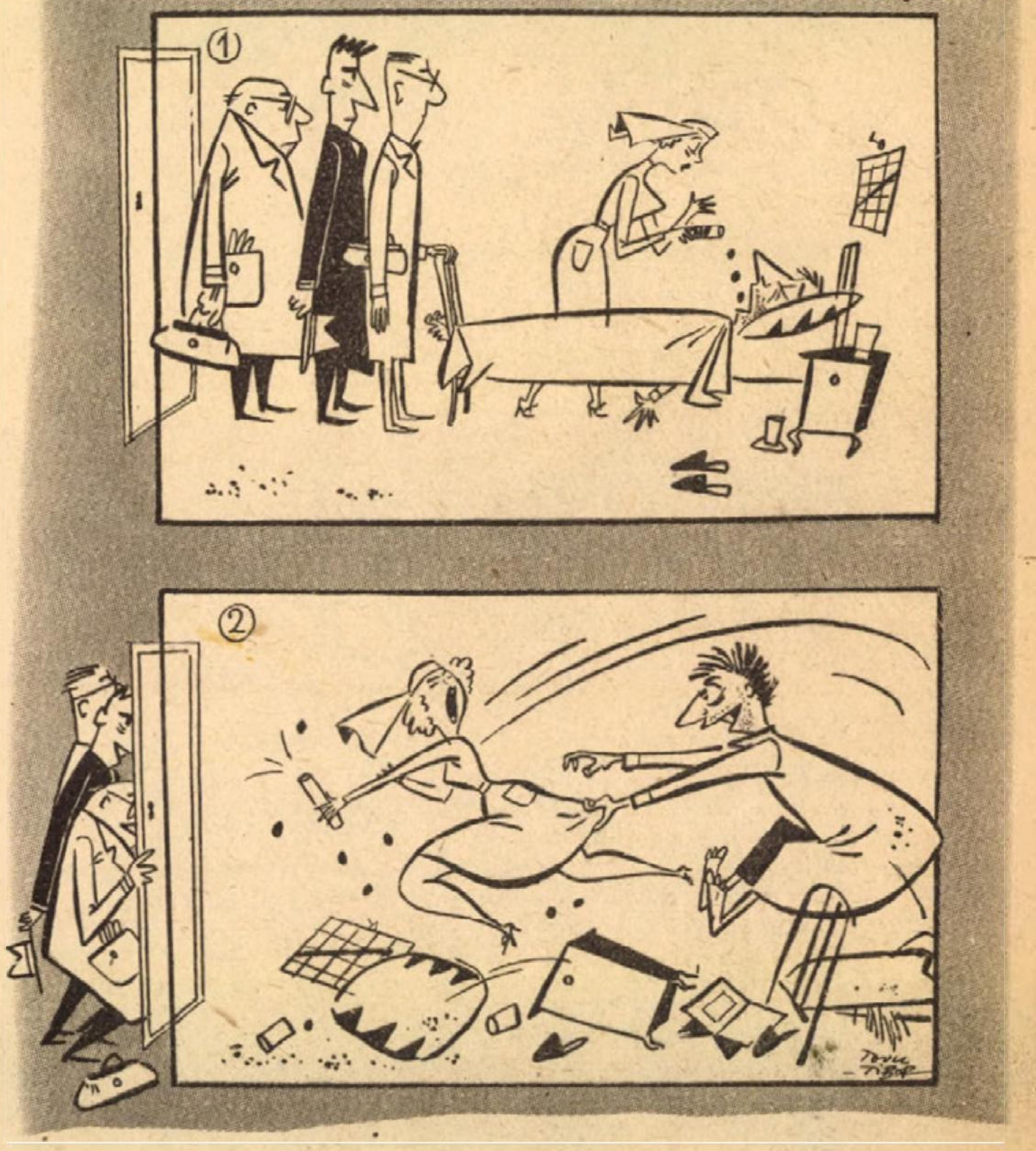

Kutyaötlet — kutyáknak

Takács Zoltán rajza

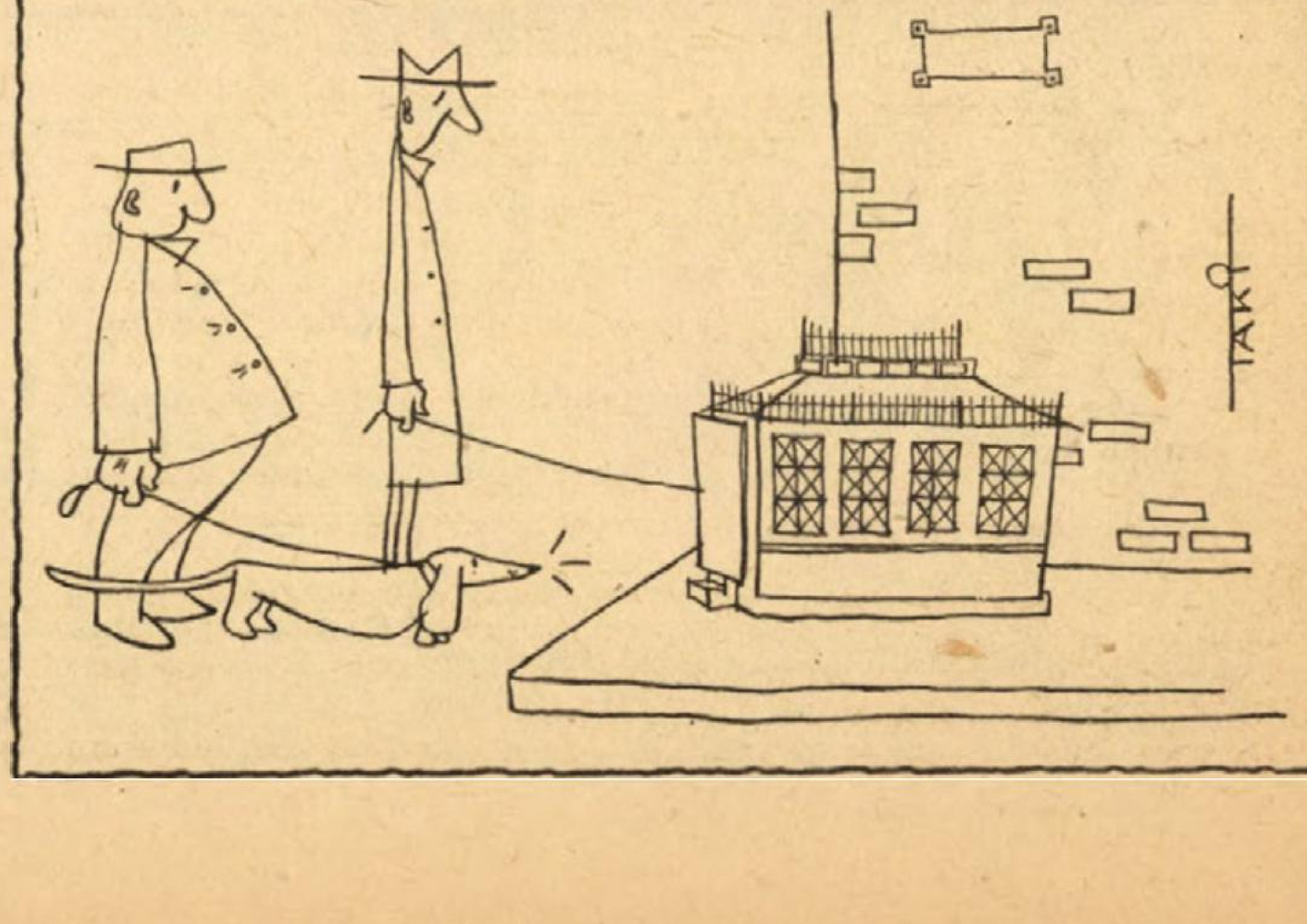

MINDENBŐL LEHET SZENVEDÉLY

Szűr-Szabó József rajza

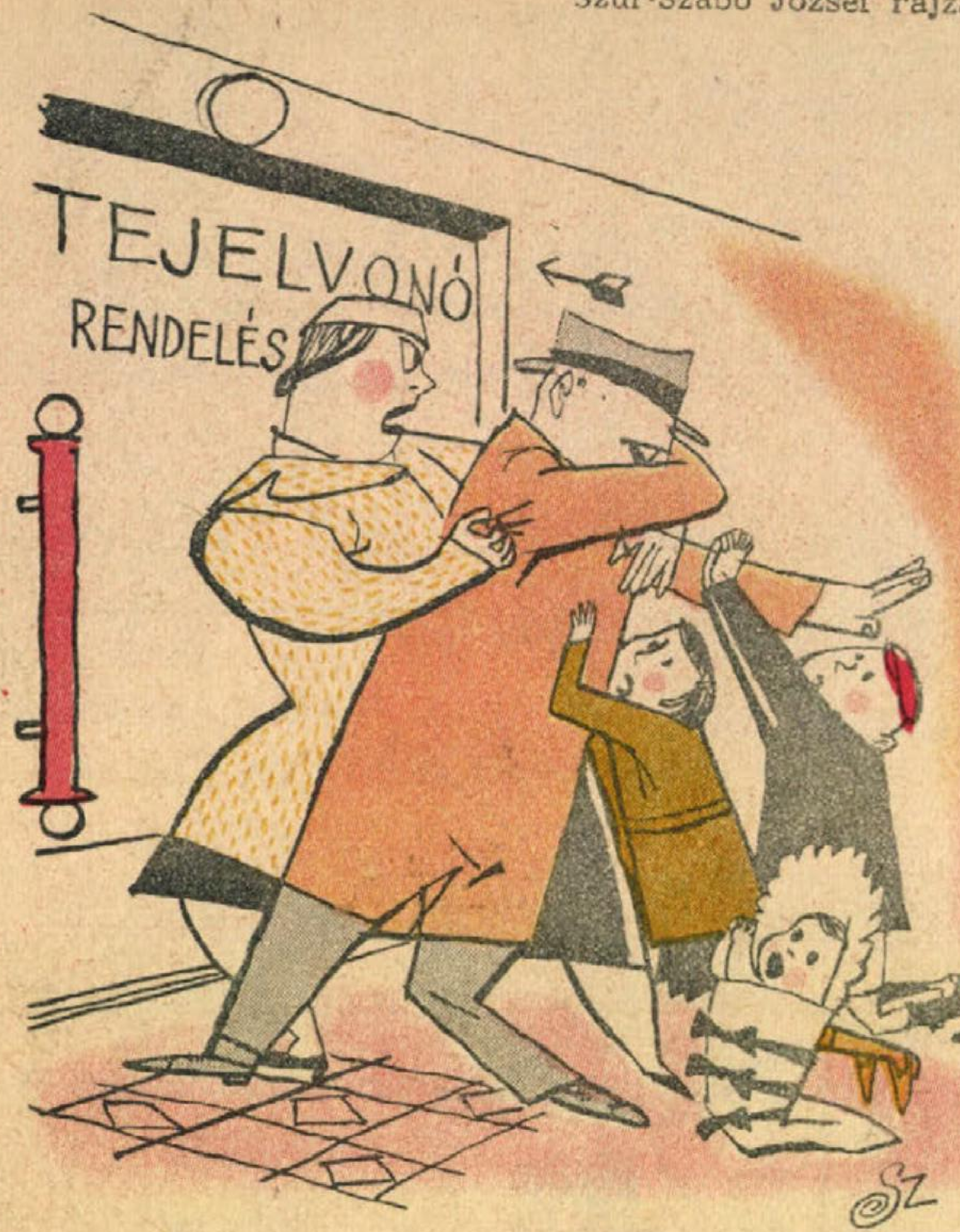

– Engedj, anyukám, én már nem tudok tej nélkül élni! . . .

MATT!

Kaján Tibor rajza

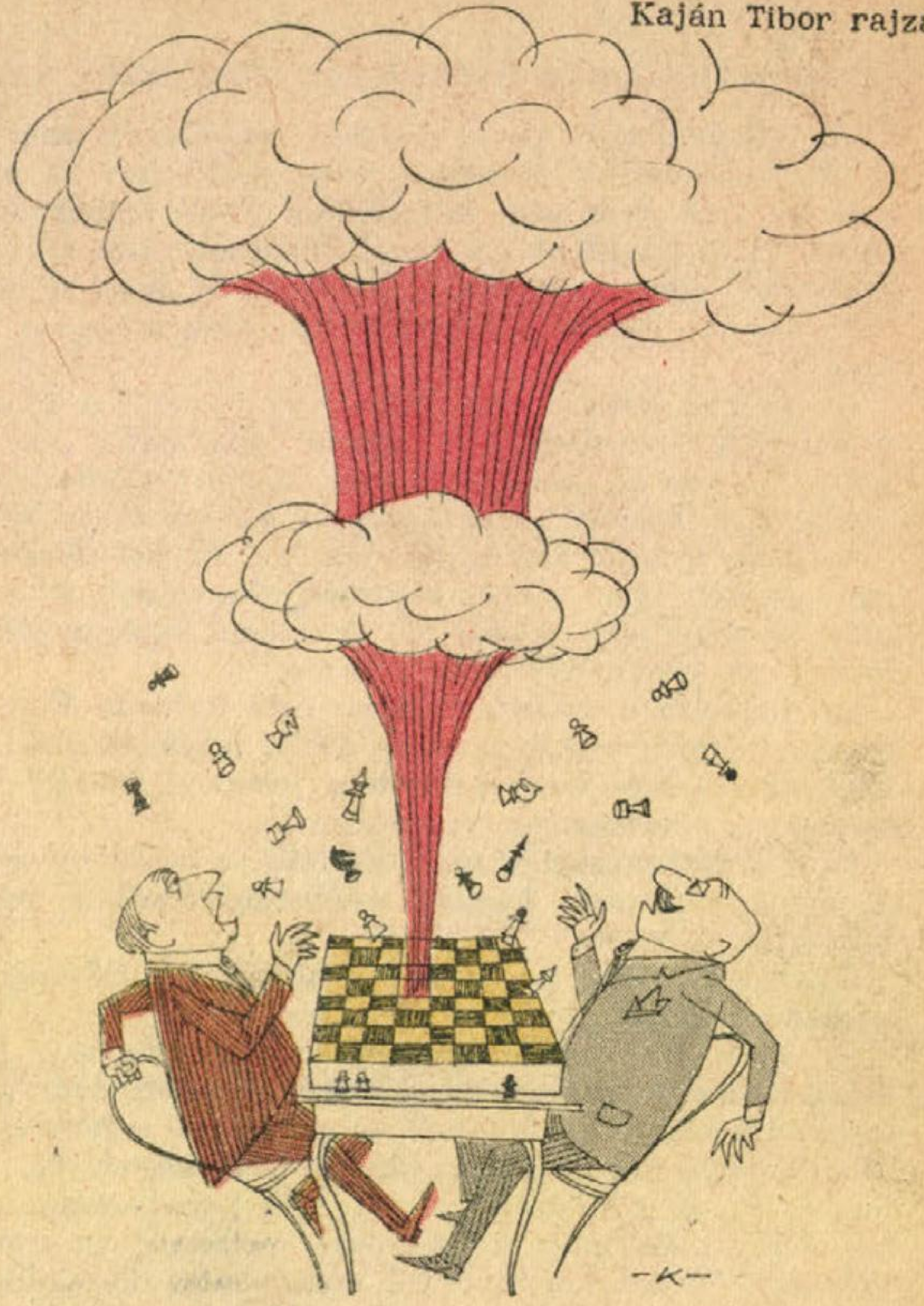

Elvégre nem lehetünk mindenben következetesek!

Gerő Sándor rajza

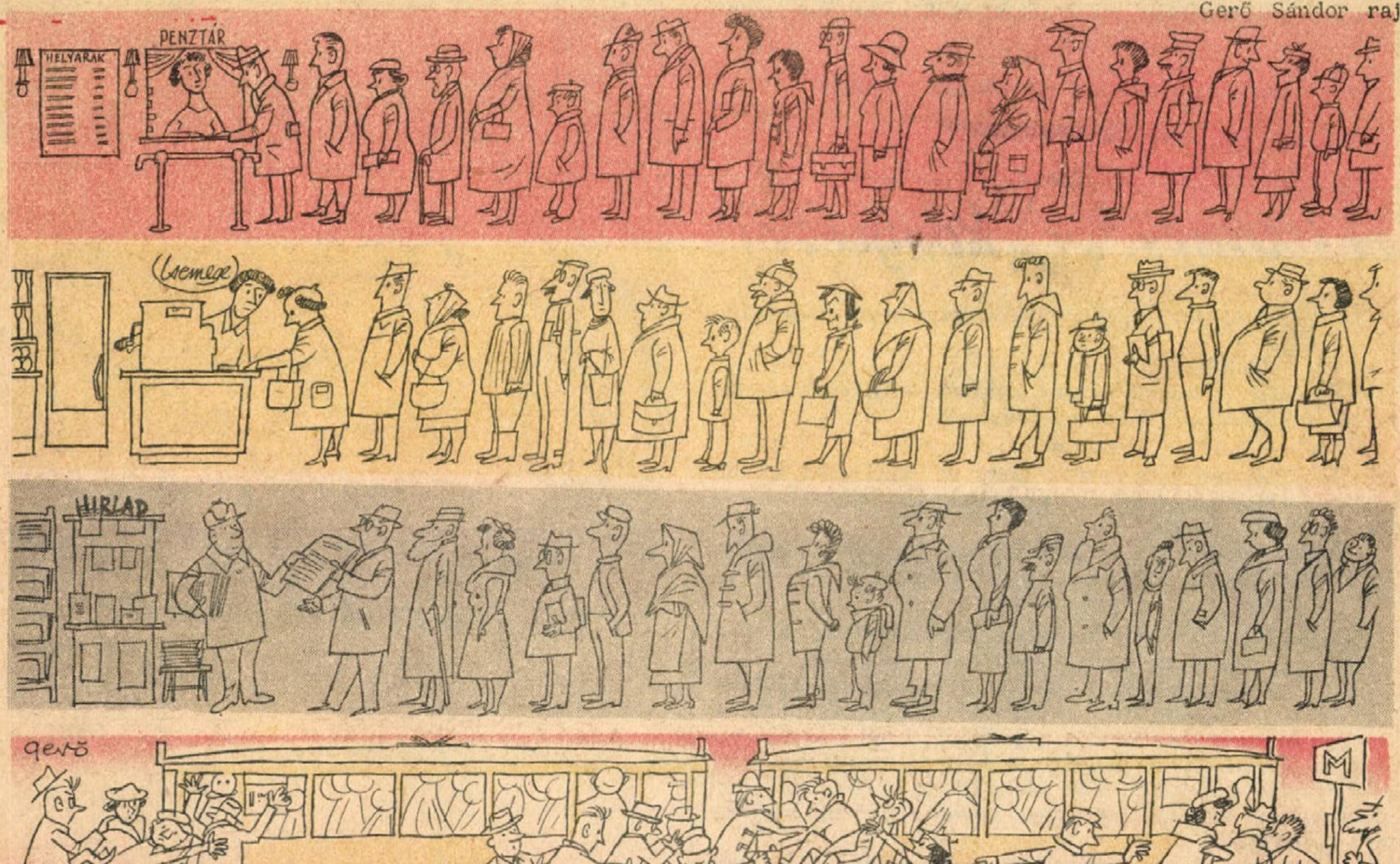

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő, Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.